"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 45 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 6d. LAPKRITYS, (NOVEMber), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Pasibaigė jau Amerikoj prezi- to rinkimai. Likosi išrinktas Taft. Kaip iki šiol rinki- kaip jie neišpultų, tik ant pazvilgio išrodo labai svar- ištikro gi tokios svarbos jie negal, kadangi programai varžančių valdžią partijų nesiskiria radikališkai, nors prieš rinkiminėj agitacijoj pats kandidatai viens kitą peikia ir peikia vens kito programą, kadangi mat ciantis savo priešą geriausiai engviausiai save gali pekelti: jeigu kas peikia kitą ypatą, tuom pačiu jau stengiasi pa- yti, kad pats yra geresniu už ikemąją. Amerikoj vienok prieš rinkimus kiekvienas politi- rius peikia savo priešą, nors s niekuom negeresnis už pei- mąjį.

Prieš rinkimus republikonai pei- demokratų kandidatus ir jų sišą, gyrėsi, kad jie suteikė gerovę, o visai užtylėjo, ms valdant užėjo baisus kurio pasekmes ir dabar dar jaučia. Tą giriamą gerovę vyk palaikė begėdiški muitai svetimų išdirbinių, bet tokiais šiais ilgai gerovė nesiduoda ikyti, nes kiti kraštai pradeda n pačiu atmokėti. Tą ir erika pajuto valdant kraštą be- iškų muitų išradėjams republi- ams. Pirmiausiai pradėjo at- nėti mažiausiai nuo Amerikos nomiškai prigulminga Prancu- n, nes pakėlė muitus nuo ga- namų Prancuzijon Amerikos kių. Ir tuojaus Amerikos re- likoniškiejie politikieriai nusi- o, išsiuntė Prancuzijon spe- ską komisiją pasiulyti Pran- jai visokius palengvinimus. daro Prancuzija, tą pati gali i ir kiti kraštai ekonomiš- l įstovesni, kaip Maskolija neišla. Ir pasirodo, kad gero- va- ais muitais sutverta ne- Tą supranta jau ir Ame- galbublikoniškiejie politikie- jie jau kalba apie per- su- muitų tarifos, tik, ži- dau- rmainas joje norėtų da- uber- mažiausias, palaikyti di- a su- uitus teip ilgai, kaip tik valimu. Perėjo jau tie da viešpatystės galėjo os gyventi, dabar tas mu, nes beveik nėra karš- ieturėtų svarbių ryšių su p terp pavienių ypatų, p viešpatysčių yra, kad am nieks nieko ne duo- blogą geru neužmoka. rinkimai ne butų išpuolę, arbių permainų ne bus. kimas Debso, ko vienok ščiausi šalininkai ne lau- Amerikoj ir darbininkai mažiau subrendę negu negalėjo didelių ir žy- aisių išduoti. Juk ne dentas valdo kraštą ir Ame- j; teisybė, prezidentas Ame- j turi ant politikos didesnę nę negu Prancuzijoj, bet ir erikoj ne jis valdo kraštą, ne teises išleidžia, bet kongresas senatas. Sudėjimas todėl sena- r kongreso yra svarbesniu ne- prezidento ypata, o Amerikoj šiol nė kongrese, nė senate pininkai ne įstengė dar turėti vieno savo atstovo.

MASKOLIJA.

Maskoliškiejie, ypač po rando me išleidžiami laikraščiai rkiai užsipuola ant Austrijos priskyrimą Bosnijos ir Herce- inos prie Austrijos ir už ne- ėjimą Austrijos pritarti Mas- ijos mieriams ant Balkanų pus- io. Tas rodo, jog Maskolijos rubežinių reikalų ministeriui ne- eka susitaikyti su Austrija.

Duma jau susirinko. Rando verno besilaikanti jos atstovai tvirai kalbą, jog duma nepritars šaukimui Europos tautų kongre- o sutvarkymui Balkanų pussalio eikalų ir neleis Austrijai pasisa- inti Bosniją ir Hercegoviną.

Dabar pas carą lankosi Serbi- s sosto įpėdinis. Jeigu Masko- panorės, gali Serbiją padrąsi- su Austrija karą pradėti, o pač dabar toks karas butų labai pavojingas, nes Austrijos slavai iš jo pasinaudotų panaikinimui vokiečių ir magyarų viršininkystės ant slavų, Austrija galėtų suskilti į dalis.

Paryžiaus laikraštis "Petit Parisien" praneša, buk Maskolija pastatė Austrijai savo paskutinį reikalavimą ir rengia mobilizaciją, visoms kariškoms pajiegoms nori paremti Serbiją. Taigi Maskolija rengiasi į karą su Austrija.

Bet jeigu Maskolija užpultų sykį ant Austrijos, karas užsidegtų visoj Europoj, jo jau negalima but išvengti. Sulyg sutarimo, Austriją turėtų remti Vokietija ir Italija, tik ant paskutinės Austrija ne labai gali užsitikėti, nes ji teipgi nepritaria išsiplatinimui Austrijos. Maskoliją gi paremtų Prancuzija ir Anglija, nes sulyg sutarimo, Anglija turi savo laivynu ir žemės kariumene remti Prancuziją jos karuose su vidurinės Europos tautoms. Ištikro, užgimus karui, jo pasekmės gultų labiausiai ant Vokietijos, nes Austrija pati labai silpna, jos slavai galėtų atvirai pereiti į tą pusę, kurioj yra Prancuzija ir Maskolija, Italijos gyventojai labiau pritaria Prancuzijai negu Austrijai ir Vokietijai. Ir pati Turkija, už kurios kailį eitų karas, greičiau laikytusi su Anglija ir Prancuzija negu su Austrija ir Vokietija.

HOLANDIJA.

Nesutikimai Holandijos su pietinės Amerikos respublika Venezuele dar labiau pasididino. Holandija pastatė reikalavimą Venezuėlei į paskirtą laiką atšaukti visus padavadijimus apsunkinančius Holandijos vaizbą. Laikas praėjo ir Venezuelė Holandijos reikalavimo ne išpildė.

Europos laikraščiai praneša, jog Holandija savo kariškais laivais pasirengusi blokuoti Venezuelės pakrantes, o jeigu ir tas nepagelbėtų, ji pasirengusi ant kranto išsodyti savo kariumenę, taigi pradėti karą su Venezuele. Ir paskutinė, kaip matyt, laukia karo, nes ji pašaukė po ginklu 50000 kareivių. Holandiškos valdybos Curacao gubernatorius gavo nuo rando kokį ten svarbų prisakymą, nes tuojaus po tam jis sušaukė augštesnius urėdninkus ir holandiškų laivų oficierus, su kuriais atliko ilgą konferenciją. Uoste yra tik du holandiškiejie kariški laivai, bet čia laukia jų daugiau. Iš paskutinių žinių, atėjusių iš Venezuelės, matyt, kad teip smarkiai besipriešinantis Holandijai prezidentas Castro vėl pavojingai apsirgo. Gal jo vietininkas pasirodys nuolankesniu ir greičiau negu Castro susitaikys su Holanlija.

VOKIETIJA.

Vokietijos ciecorius ne moka laikyti liežuvio už dantų ir savo gan tankiai netaktiškais atsiliepimais suerzina be reikalo kaimynus, padidina skaitlių Vokietijos priešų. Toks bobiškas ciecoriaus paprotys ir sauvalia pradeda nepatikti Vokietijos gyventojams, ypač, kad iš to Vokietija tankiausiai apturi blėdį.

Pirmiau budavo laikai, kad Vokietijos ciecorius visokiais budais gerindavosi Prancuzijai, manė ją į savo pusę patraukti, bet tas nesisekė, priešingai, tie besigerinimai visai priešingus išdavė vaisius.

Dabar, kįlant nesutikimams su Anglija, jis vėl pradeda gerintiesi Anglijai ir daro tą tankiai be žinios savo ministerių ir tokiu budu supainioja ministerių mierius, o už jo darbus ministeriai turi atsakyti. Dabar, besigerindamas Anglijai, išdavė visokias paslaptis, o gal pats jas išmislijo ir per tai supykino Prancuziją ir Maskoliją, nes girdamas savę, apreiškė, jog laike karo su burais, Prancuzija ir Maskolija norėjo į ta karą įsikišti užtardamos burus. Tie ciecoriaus besigerinimai išduoda ir Anglijoj visai kitokius vaisius, negu jis laukė: tie Vokietijos ciecoriaus besigerinimai sėja Anglijoj dar didesnį negu pirma neužsitikėjimą Anglijos. Laikraščiai nurodo, jog vienaitinis mieris besigyrimų prilankumu Anglijai yra — pasėti vien neužsitikėjimą Anglijai Prancuzijoj ir Maskolijoj, išardyti tų viešpatysčių ryšį.

Dėl tų ciecoriaus išsipliauškimų daromų rando vardu Anglijos laikraštininkams be ministerių žinios, jau pasitraukė nuo vietos Vokietijos užrubežinų reikalų ministeris Schoen. Rengėsi pasitraukti ir kancleris Buelow, bet jį ciecorius perkalbėjo pasilikti ir priimti ant savęs už tuos pliauškimus atsakymą. Be abejonės dabar ir parlamente bus pakeltas tų pliauškimų klausymas ir už juos atseis kancleriui Buelowui atsakyti. Už tas neatsargias, erzinančias kaimynus ciecoriaus kalbas ant jo smarkiai užsipuola laikraščiai, šiuom kartu net laikraščiai remianti randą: laikraščiai reikalauja, kad butų uždaryta burna ypatoms už savo darbus neatsakančioms.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus gubernatorius pranešė telegrafu Kauno, Minsko, Vitebsko, Suvalkų ir Kuršo gubernatoriams apie atsitikusią Vilniuje vieną mirtį iš choleros.

Rugsėjo 27 d. apskričio teismas nubaudė 25 rubliais buvusį "Dzienniko Vilansko" redaktorių, Adamą Karpavičių. Kart su Karpavičiu teisėsi ir "Dzienniko Vilensko" rašytojas Lukaševičia, bet tas liko išteisintas.

"Kurjiero Litevskio" redaktorius Baranovskis yra teisman patrauktas už patalpinimą savo laikraštyje žinios apie caro apsilankymą lenkų karalystėje.

Apskričio teismas nagrinėjo rugsėjo 29 d. dvarininkės Onos Vankovičienės bylą už slaptą vaikų mokinimą. Teisme buvo prirodyta, jog vaikai buvo tik tikėjimo mokinami. Ona Vankovičienė liko išteisinta.

Už tą patį buvo kaltinamas dvarininkas ir Vilniaus banko direktorius Povilas Konča. Kaltinamasis stengėsi teismą pertikrinti, jog jis nebuvo įkuręs mokyklos, tik savo dvaro darbininkų vaikų priglaudą. Teismas pasmerkė jį užmokėti 10 rb. bausmės arba dvi dieni arešto.

Onos Vankovičienės ir Povilo Končos bylas gynė garsusis Vilniaus advokatas Vrublevskis.

Tą-pat dieną pasibaigė kunigo Dulkės byla. Jis buvo kaltinamas už pamokslus, keliančius žmones prieš valdžią. Gynė jį tas pats Vrublevskis. Teisė kunigą Dulkę Vilniaus teismo rumai ir išteisino.

Naktyje iš rugpiučio 28 į 29 ant Šiaurvakarinio geležkelio stoties liko užmuštas žandaras Ivanas Zasiedatelevas. Užmušėjas pabėgo.

Užtiko Jurborge vieną buk iš dalyvavusių Bezdanuose traukinio apiplėšime. Tai yra Lydos miestietis Nochimas Krasovskis. Rasta pas jį daug popierinių pinigų (bumažkų). Beto, policija sužinojo, buk Krasovskio draugas suspėjęs užsienyje pasislėpti, pas aną butą pagriebtų pinigų daugybė.

("V. Ž.")

Rugsėjo 25 d. gubernijos valdyba sąjungoms ir valdyboms prižiūrėti apsvarstė 24 sumanomųjų ir jau veikiančiųjų draugijų įstatus. 7 draugijas užtvirtino, tarp jų ir lietuvių kliubą "Rutą", Vilniaus draugiją kooperacijai remti, advokatų šelpimos draugiją ir kitas. Neužtvirtinta 12 draugijų, tarp jų Vilniaus draugija lenkų teatrui kelti ir kitų, daugiausiai žydų draugijų. Beto, tame pačiame posėdyje nutarta visai uždengti "Vilniaus Aušros" draugiją su jos visais skyriais ir Smorgonės kailiadirbių profesijonalinę draugiją.

Vadinamamjam šiaurvakariniam krašte per paskutinius penkerius metus 248.000 dešimtinėmis sumažėjo dirbamos žemės plotai. Šiemet apskaitoma, jog javų uždėrėjimas 29 milijonais pudų yra mažesnis, kaip paprastai.

("V. Ž.")

Vilniaus apygardos teismas rugsėjo 29 ir 30 d. nagrinės tris bylas: dvarininko P. Končos, Onos Vankovičienės ir Vilniaus Bernardinų bažnyčios klebono kun. Kretavičiaus. Visi jie kaltinami už įtaisymą lenkiškų mokyklų vaikams mokyti be valdžios leidimo. Gįs advokatas Vrublevskis.

Danilevičių kunigo Dulkės bylą nagrinės Vilniaus teismo rumai rugsėjo 29 d. Jis kaltinamas už sakymą nemalonios valdžiai pakraipos pamokslo.

(Iš "V.")

Visas Vilnius, ypačiai valdžia, labai užsiėmę dar Bezdanų atsitikimu. Policija iš viso vieko stengiasi surast kaltininkus. Šiaip žmonės stebisi-garsiuojasi, lyg kokiuo pasakišku plėšikų drąsumu ir sugebėjimu. Kaip paaiškėjo, jų buta jau anksčiau prie to prisirengusių ir gerai susiorganizavusių. Kiek pinigų jie paėmė — dar negali valdininkai ligšiol apskaityti. Vežta buvo gal apie 3.000.000 rublių. Dabar iš Peterburgo yra Vilniun atvažiavęs teismo tardytojas ir prokuroro draugas, kurie tardo apiplėštojo traukinio tarnus. Vieną krasos valdininką suėmė, nes jis kasžinkaip painiojęs, apsakinėdamas apie atsitikimą. Įtaria jį dalyvavus. Padaryta daug kratų Vilniuje, Peterburge ir be to krečia visose stotyse važiuojančius; policija ir šnipai begalo karštai šnipinėja (mat, čia ką-nors suuodus butų jiems geras kąsnis), bet ligšiol piktadarių nei dvasios: tarytum žemėsna prasmego.

Iš paliktųjų bombų spėja, kad jos buvusios Varšavoje padirbtos. Plėšikų irgi, rodos, buta iš Varšavos, nes tie, kurie girdėjo juos kalbant, sakė, kad nors ir rusiškai kalbėję, bet varšaviškai ištardami žodžius. Šnipams įsakyta sujieškoti 24 išlošiamuosius bilietus 6000 rub. vertės, kuriuos plėšikai yra paėmę; bilietų numeriai yra žinomi.

Plėšikai neėmę net ir auksinių pinigų, kurie netvarkoje buvę sudėti, matyt, nenorėdami apsisunkinti, bet paėmę tik popierinius pinigus ir šiaip brangiuosius popierus, o sidabrą ir varį, tai tik išbarstę po vagoną.

(Iš "V.")

Rugsėjo 22—23 d. naktį padaryta krata p. Jadvygos Kozlovskytės bute ir sankrovoj. Suimta jos sesuo Marija.

("V. Ž.")

Rugsėjo 25 d. Vilniuj valdžia užtvirtino lietuvių susivienyjimą "Rutą".

(Iš "L. U.")

IŠ KALTINĖNŲ.
Vilniaus pav.

Šiemet musų apylinkėje bus atidaryti dvi mokykli. Viena Kaltinėnų miestelyje, kita Rieškutėnų sodžiuje. Abiejose mokyklose mokytojai bus, žinoma, rusai, nes lietuvių, sako apygardos globėjas, nėsą. Ligšiolei nebuvo nei vienos mokyklos visoje parapijoje. Viename sodžiuje 1906 metais buvo įtaisyta privatinė mokykla, vaikai labai noriai joje lankėsi, bet policija neleido jai gyvuoti. Gyventojai čia visi lietuviai, išskyrus kelis. Girtuokliavimas nelabai teišsiplatinęs, tačiaus apšvietimo stovis čia žemokas; medžiagiškai pasiturinčių nedaug, daugiausia žmonės nuvargę, nuskurę. Laikraščių parsiųzdina čia: "Šaltinio" 11 numerių, "Vienybės —2, "Vilniaus Žinių" —2 ir "Vilties" —2.

Vietinis dvarininkas rusas nori išparduoti valstiečiams savo dvarą, bet nėra norinčių pirkti: žemė menka—smėlynai; yra jauno pušyno, bet jis kelinti metai jau kertamas be pasigailėjimo. Z.

(Iš "V.")

IŠ GIEDRAIČIŲ,
Vilniaus gub.

Žmonės, paprastai imant, tamsus ir labai girtuokliauna. Parapija beveik visa tautiškai apmirus.... Dauguma taip vadinamųjų "šlėkpalaikių" neapkenčia lietuvių, su paniekinimu į juos žiuri. Bažnyčioje perpus lenkiškai ir lietuviškai. Potrupučių pradeda ir čia jau žmonės susiprasti; jie pradeda skirstyties į viensėdžius.... Jau išsiskirstė keletas sodžių, kaip va: Bilšiai, Paežeriai, Pusnė, Antapusnis, Ringeliai ir kiti: o prašymus padavė Daujočiai.

Čia žmonėliai daugiausia ir kalba vien tik apie viensėdžius, Jau pradžia yra, greit sulauksim ir daugiau.

J. Kaziškis.
(Iš "L. U".)

IŠ KAUNO.

Valstiečių bankas suteikė aštuoniolikai sentikių šeimynų, persikėlusioms gyventi ant žemių nupirkto jiems banko dvaro Šiaulių pavietė, 2700rb. pagaminimui gyvulių ir sėklos.

Rugsėjo 23 naktyje pačiam miesto viduryje įvyko gaišras, prasidėjęs dideliame muriniame Kaplano name. Sudegė visos medinės trobos Kaplano kieme, viešbutis "Italija" ir jo restoranas, valstiečių banko dalis ir Kaplano sankrova.

("V. Ž.")

"Saulės kursuose šiemet mokosi 67 mokiniai, tame skaičiuje 25 mergaitės. Pagal kursų šitaip išsidalinę: I-me — 32 mokiniai; II-me — 16 mok.; III-me 19 mok.; Istoriją ir rusų kalbą išguldinėti dar leista tam pačiam lietuviui-mokytojui, o toliau turėsiąs tat atlikti rusas. Nuo šio rudens, kas nori, gali mokytis muzikos, ant fortepijono moko Gudavičius, baigęs Varšavos konservatoriją kariumenės kapelmeisteris; ant smuiko — Zavadzkis, baigęs Maskvos konservatoriją. Mokslo apskričio globėjo taryba "Saulės" kurso mokinimo programą rado per mažą ir nuo naujų metų pavelijo padidinti. Metodikos ir pedagogijos pradės mokyti nuo pat antro kurso; geometrijos ir algebros žinojimas bus priverstinas, taipogi bus įvesta daugiau valandų rusų kalbos ir aritmetikos. D. Š.

("V. Ž.")

IŠ YLAKIŲ,
Kauno gub.

Rugsėjo 8 d. buvo čia surengtas vakaras. Vaidinama buvo M. Petrausko operetė (komedija su dainomis ir muzika) "Kaminakrėtys ir Malunininkas". Daug triuso buvo padėta, kolei tas vakaras buvo surengtas. Nebuvo tam tikros vietos, reikė ją įsitaisyti už miestelio plytinėje, kur pirmiau degino statomai ant kapų koplytėlei plytas. Grindų, žinoma, nebuvo; reikė tatai padas išsiplukti, kad butų galima šokti. "Teatras" buvo be sienų, apdengtas tik šiaudų stogu — taip-pat palikti nebuvo galima. Reikėjo, pagaliaus, įtaisyti scena, o tai patsai sunkusis darbas!

Visus tuos rupesčius pasiėmė ant savo pečių iš savo lėšų gerbiamasis Ylakių klebonas kun. Panceris. Aptvėrė jisai savo medžiaga tą didžiulį "teatrą", padarė lentų sienas ir dagi išlipino jas popieriu, parupino scenai medžiagą, ir tt. Ir visa tai jisai pats prižiurėjo, daugiau kaip per dvi savaiti, kas diena iki tamsios nakties budamas prie darbo. Be to dar, kur tik kas reikė parvežti — siuntė savo arklius.

Prie to sunkaus darbo prisidėjo ir kiti tautiečiai: p-lė O. Abramavičaitė (mokytoja), p. A. Jagminas, p. J. Gustaitis ir kiti. Tebunie jiems už tai garbė!

Trusas nepasiliko be vaisių. Susirinkusiejie vakaran tikrai buvo pakakinti. Žemaičiai šnekučiavosi — "maktinga" vaidina!

Paties vakaro (vaidinimo) surengimu rupinosi jaunas musų kompozitorius, Peterburgo konservatorijos studentas, p. Juozas Talliat-Kelpšas. Pusantro mėnesio vargo jisai su operete ir tautiškomis dainomis, kolei prirengė artistus ir chorą.

Operetėje labiausiai pasižymėjo Gratas — p. J. Gustaitis; iš jo geras komikas ir publiką prijuokino iki soties; gerai atliko savo rolę p. Talliat-Kelpšienė; kiti irgi nieko sau, jei bent tik gaila, kad Teklytė — p-lė Jagminaitė truputį silpnokai kalbėjo; šiaip jos vaidinimas buvo geras. Pranio rolę dainavo J. Strazdas, Vilniaus "kuopiečių" artistas.

Žymiausią vietą vakaro programoje užėmė tautiškosios dainos. Ir čia reikia pasakyti ačiu p. J. Talliat-Kelpšui — tokį chorą galima buvo išgirsti tik Vilniuje, jam vedant "Kuopiečių" chorą. Choras nedidelis, vos 14 žmonių, bet toks mokėjimas ir balsų sutarimas —kad tik stebėties reikėjo. O dainuoti buvo begalo sunku, nes nebuvo rezonanso. Dainavo tik penkias dainas: "Lietuva, tėvyne musų", "Kur bėga Šešupė", "Op-op, kas ten", "Eina garsas nuo rubežiaus" ir "Saulelė raudona". Padainavas chorui "Lietuva, tėvyne musų", p. daktarienė Kaunackienė padavė choravėdžiui gėlių bukietą, o miestelėnai didelį ąžuolo lapų vainiką.

Dainas choras turėjo kelissyk atkartoti. Choras dailiai išrodė tautiškuose rubuose kuriuos pargabeno su savimi iš Vilniaus "kuopiečių" (V. L. Susišelp. draugijos) J. Strazdas. Gražų darė įspudį ištolo ant-pat scenos viršaus padėtas peršviečiamas pasveikinimo parašas — "Sveiki broliai tautiečiai!" Šokiai pradėta buvo suktiniu. Vakaras tęsėsi iki 4 val. ryto. Žmonių vakaran atvyko daug; buvo nemaža svečių iš tolimesnių kraštų, kaip antai: iš Liepojaus, Mažeikių, Žydikių, Telšių ir iš kitur.

Girdėjau žmones kalbant — "kaip tik vėl bus čia vakaras — atvažiuosime". J. Talliat-Kelpšas, kaip girdėjau, žada ir kitą vasarą surengti čia vakarą, ir ne vieną bet kelis, nes kun. Panceris žadąs įtaisyti nuolatinę sceną ar iš tos plytinės, ar, jei ji butų permaža, mokykloje. Žada susitvert Ylakiuose taip-pat tam tikra dramatiška draugijėlė. J. Talliat-Kelpšas ant rytojaus po vakaro, tai yra rugsėjo 10 d., išvažiavo Peterburgan, konservatorijon.

Paděk jam, Dieve!

Kazio sunus.
(Iš "V.")

IŠ PAPILĖS.
Zarasų pav.

Vežikai, veždami degtinę Suveiniškių monopolin, nepristatė jos kiek reikiant. Užklausti, kur dėję, teisinosi, jog jiems sodžiuje Satkunuose pavirto vežimas, ir ten buvę sodiečiai išvogė degtinę.

Rugsėjo 5 d. š. m. atsibaldė į Satkunus uriadninkas su sargybiniais ir pradėjo visur kratyti. Visur lindo kratydami, ir prie lašinių, ir prie sviesto, ir prie kitokių valgomų daiktų, bet degtinės niekur nerado. Tuom dar nepasikakino: Rugsėjo 5 d. suėmė visus sodiečius, išviso apie 10 žmonių. Satkuniečiai žmonės ramus ir geri, visiškai tokio su savimi sargybinių pasielgimo nesitikėjo. Tik laimė, kad galų gale paaiškėjo, jog sodiečiai nekaltai į vargą įpuolė už vežikų kaltę, kurie patįs, norėdami pasistiprinti, degtinę išmaukė.

J. Nykštukas.
("V. Ž.")

IŠ GELAŽIŲ.
Panev. pav.

Rugsėjo 24 d. į musų miestelį atsibeldė žandarų burys, įsiveržė į špitolę, į vargonininko ir zakristijono butus ir padarė kratą. Rado šitokias knygutes: "Kokia mums reikalinga tvarka", "Socijalizmo ateitis", Šerno Amerikoje išleistų veikalų daugybę, dar šiokių tokių lenkiškų; visas susikrovė ir išgabeno, viso labo 112 knygų, sakydami, jog jos "neblagonadiožnos" esą. Paliko tik rusų kalboje rašytas knygutes ir maldaknyges.

Vietinis zakristijonas Zakšauckis nuo mažens my[illegible]avo knygas, tarnaudamas ne[illegible]ngose parapijose, nors po kelia[illegible]apeikas dėliodavo, taupydavo sau kokios knygelės nupirkimui... dabar pastigo jį tokia nelaimė. Su širdies skausmu mano dabar apie tai, jog jo brangiausias turtas, taip sunkiai įgytas, galįs pražuti. Spėjama čia, jog žandarams pranešė ant zakristijono koks blogas žmogus.

D. M-z-tas.
("V. Ž.")

IŠ SALOČIŲ,
Panevėžio pav.

Rugpiučio mėn. iš 29 į 30 nak- tį Saudegalės kaimo ukininkas J. Janušonis, po sunkios darbo dienos išėjo pas savo arklius ir atsigulė pasilsėti. Bet vargšas nuvargęs, tuojau kietai užmigo. Tuoj priėjo du kerštininku P. ir L. "Varakojai" ir jį užmušė. Užmušėjus suėmė. J. J. buvo tai darbštus ir geras žmogus. Užmušė jį iš pavydo, kad jis gyveno turtingai ir su visais sutinkančiai.

Andriejus.
(Iš "L. U".)

IŠ STUMBRIŠKIO VALSČ.
Panevėžio pav.

Rugsėjo 17 d. buvo sušauktĩ to valsčiaus išrinktiniai (vyborni), kurių yra penkiasdešimts. Buvo prisiųstas iš Škapiškio valsčiaus (Ukm. pav.) atsišaukimas, kviečiąs stumbriškiečius padėti Škapiškyje statyti mokyklą. Bet mųsų valstiečiai atsisakė padėti, teisindamiesi tuo, jog ir męs visame valsčiuje tik vieną mokyklą teturime. Stumbriškiečiai, matoma, laikosi tos pažiuros: jei aš per nerangumą nuskuręs, tai tegul ir kiti skursta.

Dievo Muzikantas.
("V. Ž.")

IŠ PAPILĖS,
Šiaulių pav.

Iš Papilės geležinkelio stoties gabenama į Telšius degtinė. Bevežant atgal tuščius geležies bosus (bačkas), šit kas atsitiko: vienas vežėjas, norėdamas sužinoti, ar daug dar liko bose degtinės, atsuko volę ir, įbrėžęs degtuką, žiurėjo vidun. Viduj likusis spiritas užsidegė, išmušė boso dugną, sulankstė, o drąsuolį apsvilino.

Kaip visur, taip ir pas mus netruksta arkliavagių. Dažniausiai išveda vieną ir tą pačią paskutinę kumelpalaikę ir vargdienis artojas liekti be vilties; ruščios artojo mintįs dar rustesnės tampa. Ir nėra tiems arkliavagiams budo pašalinti; vis drasiau ir dažniau jie kimba į vienintelį vargdienio žmogaus turtą. Policija, tarsi, to viso nemato ir nežiuri, o jei sugautas arkliavagys ir pakliuva kalėjiman, tai jis, atsėdėjęs savo dienas, vėl ima savo amatu versties. Tokios sąlygos pagimdo negeidžiamus apsireiškimus—baisų žvėrišku mą žmonių širdyse. Prirodymui to viso privedu faktą. Neperseniai musų valsčiuje, ties Šemetaičiais, rasta negyvo žmogaus kunas, sumuštas, sukruvintas, o mėlyna aplink kaklą drožė liudija, kad jis buta pakartas; pasirodė, kad užmuštojo žmogaus buta visoje apygardoje garsaus arkliavagio.

Žmonės, iš kantrybės išvesti, griebės tokio nežmoniško budo nuo jo atsikratyti.

K. Pegas.
(Iš 'V.')

IŠ VIEKŠNIŲ.
Šiaulių pav.

Kai visur žmonės griebėsi kulturos darbo, ir pas mus žmonės pradėjo, nors iš lėngvo, krutėti. Kelių žmonių triusu įsikurė čion dar praėjusiais metais "Vilniaus Aušros" apielinkė. Prisirašė prie jos gan daug žmonių. Valstiečiai pradėjo interesuotis viešu gyvenimu, kitoniškomis akimis žiurėti į visuomenės darbą.

Pirmu žygiu manoma buvo taisyti liaudies knygyną. Kas šį sumanymą sulaukė? Po ilgų rašinėjimų, nežiurint gubernatoriaus prižadų, knygyno neleista. Baisus nusiminimas!

Greit po to kilo sumanymas įtaisyt spektaklį. Veikalai išrinkti, repeticija eina, prašymas valdžiai paduotas. Bet atsakymo nėra. Už kelių dienų prieš spektaklį ateina užklausimas, kas taiso, kokiam tikslui ir t. t., nors apie tat prašyme buvo pranešta. Kuomet gi ateis leidimas? Žinoma, žemai padėkavota už tokį mųsų administracijos rupestingumą ir tiek.

Bet tai dar butų niekas, kad nebutų kliučių iš tarpo tų žmonių, kam visur kiekvienas viešas darbas yra baisus, kas bijo šviesosmokslo, nes jie jų įtekmę sumažinti gali. Ir jie visomis jiegomis kenkė apielinkės veikimui, nežiurint to, jog apielinkės pirmininku buvo kunigas.

Ir po to viso, žmonės, kurie anksčiaus ir norėjo ant tos dienos

bent-ką dirbti, dabar tik ranka numojo ir nuėjo savais keliais.

Vagabunda.

("V. Ž.")

IŠ UTĖNOS,
Ukmergės pav.

Dar vasarą, kada medžiojimas uždraustas, dvarininkas Bolcevičius suėmė savo miške du juodai apsitaisiusiu vyru su šautuvais. Pažinęs, kad tai Utėnos žandarai, Bolc. pasiskundė jų vyresnybei, bet apskųstiejie paaiškino, kad juodu nei nemaniusiu medžioti, bet tik išgirdusiu, kad tame miškelyje daromi esą susirinkimai, norėjusiu tą dalyką susekti.

(Iš 'V.')

IŠ KRAŽIŲ.

Kauno gubernatorius įsakė vicegubernatoriui rugsėjo 23 d. atiduoti Kražių katalikų parapijai Klingenbergio uždarytą bažnyčią.

(Iš "V.")

IŠ SUVALKŲ GUB.

Žandarai krato visus Šviesos skyrius ir suėminėja "šviesesnius", ypač valdybų narius. Iki šiai 7, X (24 IX) dienai išgirdome, jog iškrėsta: Marijampolės K. Grinius, L. Ciplijautskas, A. Verbyla, Pilviškių J. Bliudzinskas, J. Kačergis; Liudvinavo J. Akelaitis, Naruševičius, Naumiesčio Šviesa iškrėsta, Vilkaviškio valsčiaus Baronas iškrėstas; Šviesos knygynus žandarai daugiausiai pasiima. Apie kitus Šviesos skyrius dar nėsame girdėję, bet numanu, kad visus juos perkratys. Ikišiol suimti: J. Kačergis, J. Akelaitis, Naruševičius. Kratas daro koksai žandarų puspulkininkas, bene Skačkovskis, kartu su Marijampolės ir Kalvarijos žandarų viršininkais. Važinėja jie po Šviesas 4—6 vežimais raudonsiulių prikrautais. K. Griniaus spintos su knygomis ir A. Verbylos knygynas užpečėtyti. Numanu, kad Šviesa bus uždaryta ir daugelis narių atsakomybėn patraukti.

N.

(Iš "L.U.")

IŠ RYGOS.

Jau ir Rygoje pradėjo žmonės sirgti cholera. Miesto valdyba rengiasi apsisaugoti nuo choleros. Vidurmiestyje, kur gyvena ir vaikščioja turtingi gyventojai, gatvės švarios, gatvių griovukai apšvirkšti karboliu ir chlorkaliju. Bet pažvelgus ten, kur darbininkai dirba ir gyvena, tikrai galima sakyti, kad cholerai gužtos jau prirengtos. Pabrikose pasiliko viskas po senovei, nei virinto vandens gėrimui nepriruošta. Išeinamosiose vietose nei lentų nėra uždėtų, žmogus susirgęs, arba galvai kuriam apsvaigus,, gali įkristi, o dvokimas neišsakomas. Benenhofan einant, padauguvoje taip-pat baisus dvokimas; toks pat oras ir pačioje Binenhofo pabrikoje. Valgomųjų kambarių darbininkams nėra, reikia valgyti tokioje traktiernėje, kur keliems darbininkams duodamas tas pats indas su druska ir garsvičia.

Bet niekam nė nerupi pažiurėti, kokiose sąlygose darbininkai čia valgo, gyvena ir dirba.

Rudolis.

(Iš 'V.Ž.')

Rygoje rugsėjo 17 d. vakarą šnipai areštavę latvių socijal-demokratų spaustuvę. Kaip-tik tuomet spauzdinęsis partijos raštai. Vienu metu buvę padaryta keletas kratų, suimtas partijos archyvas, apyskaitos, korespondencijos ir daug raidžių. Areštavo 10 žmonių.

(Iš "V.")

IŠ MARIJAMPOLĖS.
Suv. gub.

Spalių 6 d. gaidgystėje apie 3 val. ryto pas dakt. K. Grinių atėjo policija kratos daryti — 3 žandarų apicieriai ir apie pusantros dešimties žemsargių ir žandarų. "Atiduokite, kas yra pas jus nelegališko! Duokite šian proklamacijas"! pareikalavo žandarų papulkininkas. "Galite pasiimt, jei surasite"— atsakyta. Krėtė 4 valandas suviršum, bet kratos nepabaigė —dvi spintas su knygomis apraišioję šniurais ir galus pripečėtiję, pasiliko dar kitam kartui. Pasiėmę laiškų, knygučių, "Šviesos" dokumentus išėjo.

Tuo pačiu kartu iškrėtė ir advokatą L. Ciplijauską, kuris gyvena Griniaus namuose. Krėtė vietinis žandarų viršininkas Kislicjaris, norėjo pasiimti net teismo nusprendimus ir apkaltinimo aktus. Rado knygutę —L. S. D. P. manifestą ir turbut už ją buvo ji jau suėmęs, bet nė iš namų neišvestą neužilgo vėl paleido.

Iškrėtė dar "Šviesos" C. K. narį Andrių Verbylą, jo knygyną užpečėtijo.

Šviesinis.

("V. Ž.")

Prie bažnyčios Jurgis Bobelukas, bepardavinėdamas "Šaltinį", dalina ir žinomus kunigiškus atsišaukimus į tėvus. Užklaustas, keno liepiamas tai daro; tasai vaikas atsakė, kad kunigo jenerolo Senkovskio (Senkaus) liepiamas. Nors kun. Senkovskis bandė tai užginti, bet išsiaiškino, kad tarp savųjų per pietus išsitarė, jogei tie atsišaukimai geri ir reikia jie platinti; užmiršo kunigėlis, jog ir sienos turi ausis. Dar žinia yra, jogei tuos atsišaukimus platina ir kiti klebonai (kaip va Pajevonio). Bereikalo "Šaltinis" ir "Viltis" tuos atsišaukimus peikia ir eina prieš savo šalininkus. "Viltis", p. A. Staugaičio lupomis net apšaukdino, ar neatsiras tas, keno tai tie atsišaukimai. Laikas butų paklausti, kodėl niekas neatsiliepia ant ano apšaukdinimo. Argi nežino, keno tai darbas?

K. Grinius.

(Iš "L.U.")

IŠ LANKELIŠKIŲ.
Vilkaviškio pav.

Juo toliau liekasi "laisvės dienos", juo žmonių dvasia puola žemyn. Šiandien jau nelabai kas tiki į geresnę ateitį, kiti gi, kad ir tiki, tai mano, kad tam reikia jeigu ne šimtų, tai bent kelių dešimčių metų. Visuomenės klausimais beveik nieks nesirupina, laikraščių ir knygelių skaitymu neužsiima, nes nemato naudos.; į draugijiško gyvenimo galybę mažai-kas tiki, per tai ir pirmiau susitvėrusios draugijos vos-vos gyvuoja. Visur matyti atšalimas. Bet kas liudniausia, kad dagi tie, kurie *supranta* ir *žino*, jog taip gyventi, kaip ligi pastarųjų metų kad gyveno, jau nebegalima, kurie žino ir supranta, *kaip reikia gyventi*, kad greičiau susilaukus geresnės ateities, kad dagi tie, sakau, šiandien irgi pasislėpė, irgi susimaišė su visa minia....

Nupuolusi ukininkų dvasia, nupuolusi mažažemių ir bežemių, nupuolusi ir dvarų darbininkų. Dvarų darbininkai jau šiandien netiki susilaukti išbristi iš savo vargų— netiki dagi nė į vienybės galybę... Kiti graudinasi, kad anais metais klausė socijalistų,—"ką, girdi, šie gero padarę? Da blagiau dabar"!

Mat, pirmiau dvarininkai jau apie šv. Oną (liepos mėn.) pasakydavo darbininkams, katrą laikys kitais metais, o katrą ne, o dabar nieko nesako ligi netoli "Martyno" (11 lapkrič.). Beto dar yra dvarininkai padarę tokią sutartį, sulyg kurios nė vienas darbininkas neturi teisės pirmiau kalbinti darbininkus, taiposgi nevalia priimti darbininko be liudijimo nuo to dvarininko, pas kurį ką-tik tarnavo. Dvarininkas, peržengęs tą sutartį, baudžiamas pinigiška bausme. Žinoma, tokios skaudžios priemonės nemažai įbaugina tamsius dvarų darbininkus, juo labiau, kad jau nevienam teko patirti ant savo kailio tokias dvarininkų "malones", pertai šįmet, pasklydus gandui apie vėl busiančius dvarų darbininkų streikus, kai-kurių Klampučių ir kitų dvarų darbininkai jau išanksto tarėsi "cicilistų neįsileisti streikų padaryti ir ponų nepykinti".

A. R.

("V. Ž.")

IŠ KROSNOS.
Kalvarijos pav.

Spalių 9 d. čionai atvyko sargybinių viršininkas ir uždengė vietinį "Šviesos" skyrių, pasiremdamas Varšavos general-gubernatoriaus paliepimu, kuriuo "Šviesa" uždengiama visam karo stoviui. Ant knygyno ir rejestrų uždėta antspauda ir atiduota į valsčiaus raštinę laikymui.

Tą pačią dieną žandarų viršininkas su žandarais ir sargybiniais nakčia padarė kratą pas Krosnos mokytoją Bagdoną. Nieko uždrausto nerado. Paėmė tik visus pas jį rastus laiškus, užrašus ir fotografijas. Klausinėjo, bene priklausąs kokiai partijai, bene turėjęs susinešimus su Marijampolės daktaru Grinium, kokia esanti "Šviesos" pakraipa, kas buvę Krosnos skyriaus organizatoriai, kas jam priklausąs ir t. t. Kadangi mok. Bagdonas dėlei tulų priežasčių jau seniai prie "Šviesas" nebepriguli ir apie pačią draugiją mažai žino, tai nedaug iš jo tepatirta.

N. N.

("V. Ž.")

IŠ VOLKOVISKO.
Gardino gub.

Rugsėjo 15 d., 9 valandą vakarą, Volkovisko klebonijon, bevalgant kunigams (dekanui ir kamendoriui) vakarienę, kažin-koks nepažįstamas žmogus, priėjęs prie išėjusiojo iš valgomojo kambario tarno, paprašė įvesti jį pas kun. dekaną — turįs prie jo reikalą. Tarnas, nieko pikto nenujausdamas, vedasi jį kambarin, tik žiuri (buvo tamsu ir pirma nepamatė) nevieno jeita, bet šešių. Įpuolę valgomajan kambarin, plėšikai išsitraukė brauningus ir, pakišę juos visiems kambaryje buvusiems po nosies, sušuko: "ruki vverch — ticho". Paliepę atiduoti, jei kas turi kokį šautuvą, nusivedė tarno kambarin kun. dekaną I. Griganevičių, jo giminaitę p-lę T. Griganevičaitę, mane ir tarną. Palaikę tenai mus kokį valandos bertainį, atėmė visus, kiek prie savęs turėjome, pinigus ir laikrodžius. Kun. dekano giminaitei pavyko tuo tarpu suskambinti virtuvėn, kur buvo vežėjas, virėja ir tarnaitė. Plėšikai, išgirdę skambinant, pasakė, kad ir virtuvėje esą jų draugų. Po to nusivedė visus mus salionan, susodino ir pradėjo raustis po visus kampus, jieškodami kas paimti. Pasisakę esą pasiųsti iš partijos, jie reikalavo 40.000 rublių, kurie, girdi, esą sudėti kažin-kokioje geležies skrynioje. Kn. dekanas paaiškino, kad tokių pinigų jie čia nerasią ir jam nei nesisapnavę tiek. Išklausinėję visus, kur dekanas laiko pinigus, grasydami mirtimi, perkrėtė visus daiktus, viską laužydami ir draskydami. Pagaliaus, visus mumis taip surišę, kad negalėjome nei pasijudinti, parsinešė iš rusio vyno ir pavilgos; gerai užsigėrę, apžiurėjo dar musų pančius, užgesė šviesą ir išėjo. Visas tas jų "darbas" truko 2½ valandos. Pinigus plėšikai pasiėmė: iš kun. dekano daugiau kaip 200 rub. ir iš kamendoriaus daugiau kaip 100 rub., be to, daiktų: laikrodžių, batų ir kitų — daugiau kaip už 200 rublių.

Išėjus plėšikams, kokioms 5 minutoms praslinkus, pirmas pasiliuosavo tarnas ir tuoj nubėgo duoti žinios policijai. Policija atvyko tuojau, bet sugauti plėšikų nepasisekė ikišiolei nei vieno. 12 plėšikų matėme savo akimis, o žmonės, kurie tuo laiku ėjo pro kleboniją, sako matę kelis vyrus, stovinčius pas kleboniją ant gatvės.

Kun. Antanas Gedgaudas.

(Iš 'V.')

ŽUSTANTIS TURTAS.

Žinomas mokslininkas ir Lietuvos senovės tyrinėtojas L. Krzyvickis lenkų laikraštyje "Przegląd Biblijoteczny" pirmame sąsiuvinyj atkreipia visuomenės atidžią į Žemaitijos buvusiųjų vienuolynų knygynų likimą. Matyti, jog iš buvusių ten sukrautų turtų liko iki siai dienai tik mažutė dalelė. Viską brangiausio, geriausio išvogė, išpardavė, išmėtė, bet dar ir dabar tose knygų liekanose daug įdomių dalykų rasti galima. Kaikuriose vietose apsaugojimui nuo tolimesnio grobstymo prisiėjo užkalti tų kambarių duris, kuriuose guli senovės knygos sukrautos. Praeis dar kiek laiko ir iš tų likučių gali nieko nebelikti.

Kam rupi Lietuvos senovės kulturos plėtojimas, kam rupi Lietuvos istarija, turėtų rupinties tuos senovės knygynus gelbėti nuo pražuvimo. Ar nebutų "Lietuvių Mokslo Draugijos" pirmutinė ir svarbiausioji priedermė griebtis prie tų žustančių turtų?

Raginis.

("V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

NEDORAS URĖDNINKAS.

New York. Mieste Yorkville likosi suareštuotos dvi moterys už pardavinėjimą mergų paleistuvystei. Policijos teisėjas Crane apreiškė, jog į tą biaurių prekėjų draugystę priguli vienas augštą užimantis vietą Washingtono urėdninkas. Pravardės jo teisėjas nepasakė, kadangi policija su juom eina iš vien, todėl ji jam palengvintų pabėgimą.

APSKUNDĖ KONSULĮ.

Newark, N. J. Gyvenanti čia moteris, Henrietta Hum, apskundė teisman Amerikos konsulių Zueriche (Šveicarijoj), Augustą Lieberknechtą, buk jis, kaipo konsulius, pasisavino sau 16000 dol. palaikų paliktų Bambergero Šveicarijoj.

NUSIŽUDĖ, KAD NAMŲ UŽLAIKYTI NEMOKĖJO.

Worcester, Mass. Gyvenantis čia italijonas Lucas Miniti, parėjęs namon, rado negyvus — 19 metų pačią ir vienų metų sunų. Abudu turėjo perpiautą gerklę. Rado paskui moteries paliktą laišką, kuriame ji apreiškė, jog nusižudė ji todėl, kad nemoka namų užlaikyti.

JUODOSIOS RANKOS DARBAS.

Newark, N. J. Italijonas Villardo Depitti atėjo į policiją prašydamas pagelbos prieš "Juodają Ranką". Jis parodė nukapotas rankas, kurių galai dar buvo ne užgiję. Depitti pasakoja, jog jį "Juodrankiai" nusiviliojo į St. Michaels, Pa. į vieną farmv ir nukirtę rankas, surišo ir padėjo ant gelžkelio vėžių, kur jį rado ir gydytiesi nugabeno ligonbutin. Dabar "Juodrankiai" žada jam ir kojas nukapoti. Buk tai yra bausmė užtai, kad jis išdavė vieną "Juodosios rankos" sanarį.

NAKTINIŲ RAITELIŲ KONSTITUCIJA.

Union City, Ten. Į valdžios rankas pateko čia "Naktinių raitelių" konstitucija, kurioje yra ir geri ir blogi prisakymai. Sulyg tos konstitucijos, turi buti neleista nuo skolintų pinigų imti didesnius kaip 6% palukus. Nuo 1 d. liepos farmeriams uždrausta duoti darbą negrams, jie turi išsinešdinti iš Tennessee valstijos, jeigu nenori but užmuštais. Fabrikantams uždrausta imti už savo išdirbinius didesnį pelną kaip 10%. Farmeriams yra tabelė, kiek jie turi mokėti darbininkams, teipgi visokių laukų produktų kainos; tos tabelės farmeriai negali peržengti, jeigu nenori bausmės užsitraukti.

PLIENINIO TRUSTO PELNAS.

New York. Sulyg atskaitos už pereitą bertainį metų, plieninis trustas vardu United States Steel Corporation, liepos, piutės ir rugsėjo mėnesiuose turėjo įplaukimų 27.196.275 dol., arba 7 milijonus doliarių daugiau negu antrame bertainyj šių metų, o ant 14 milijonų mažiau negu per tą patį bertainį pereitų metų.

CHINIŠKAS MIESTO MAJORAS.

San Francisco, Cal. Nuo plaučių uždegimo, 28 d. spalių pasimirė čia miesto majoras Chinatowne, chinietis Chang Chung. Jis buvo turtingiausiu chiniečiu vakarinėse valstijose. Jis paliko keturias pačias.

DĖL APSIVEDIMO.

Paris, Ky. 27 d. spalių, našlys Hutchinson apsivedė čia su teipgi našle motere ir su ją parvažiavo namon. Ant rytojaus vienok Hutchinson atėjo pas teisėją ir reikalavo perskyrimo su pačia. Kadangi teisėjas vakar duoto šliubo ne panaikino, Hutchinson nusišovė. Matyt svarbios buvo priežastys, kurių dėl vyras, vos naktį su jaunamarte išgyvenęs, reikalavo perskyrimo.

NAKTINIAI RAITELIAI.

Samburg, Ten. Čia likosi suareštuotas vienas iš vadovų naktinių raitelių Garrett Johnson, kurie lynčiavo advokatą Quentin Rankiną. Vienas iš pirma suareštuotų, Burton, išdavė apie 300 ypatų dalyvavusių lynčiavime. Suareštavo jau 40. Prokuratorius užtikrina, jog bent apie keturis, kad juos nusiųsti ant kartuvių, jis turi pakaktinai davadų.

ŽMOGAUS KAULAI SKRYNIOJ.

Washington, D. C. Mt Vermone, ant žemės kitąsyk prigulėjusios Purgiui Washingtonui, surado čielą žmogaus skeletą, nuo neseniai žemėj gulėjusį, kadangi drabužiai to žmogaus dar nebuvo supuvę. Kišeniuose buvo auksinis laikrodėlis ir degtinės stiklinė. Kaulai buvo peršauti. Policija mano, kad kaulai tie priguli darbininkui italjonui; jį, kap mano, peršovė jo sandraugai.

GAISRAI.

Rome, N. Y. Sudegė čia menkapročių namai. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol. Tuose namuose buvo 150 menkapročių. Juos visus pasisekė vienok laimingai išvesti.

Cincinnati, O. Namuose ant kertės 4 ir Race str. užgimė gaisras. Ugnis gyventojams užkirto išsigelbėjimo kelią; todėl moterys su vaikais per langus šokinėjo ant gatvės. Prie to 8 moterys likosi sunkiai apkultos.

EXPLIOZIJOS.

Kenosha, Wis. Ant velkančio garlaivio "Sport", ėsant jam ant vidurio ežero expliodavo garinė. duda. Išsiveržusiuose garuose tiesiok išvirė keturi žmonės. Jų kunus į Kenoshą atgabeno garlaivys "Maggie Marshall".

Gadsden, Ala. Netoli nuo čia esančiose anglių kasyklose atsitiko baisi expliozija. Ji buvo teip smarki, kad nuo jos išbyrėjo visų aplinkinių namų langai.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Augusta, Wis. Netoli nuo čia, ant Chicago — Duluth gelžkelio iš vėžių iššoko traukinys. Prie to daug važiuojančių ir gelžkelio tarnų tapo sunkiai sužeistų.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Falls River, Mas. Savininkai kasyklų apreiškė darbininkams, jog jų algos bus vėl numažintos mažiausiai ant 8%. Gegužio mėnesyj šių metų šitų dirbtuvių 30-000 darbininkų pirmą kartą numažino algas.

¶ Pereitą sanvaitę ant viso Amerikos ploto buvo 239 nusibankrutinimai.

¶ Portland, Ore. Darbai eina čia dar vis negeriausiai; iš kitur pribuvusiam darbas ne lengva gauti.

¶ Fernie, Brit. Col. Darbai čianykščiose anglių kasyklose eina negeriausiai.

¶ San Francisco, Cal. Darbai čia eina silpnai; iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti.

¶ Vandergrift, Pa. Darbai eina čia šiuom kartu gerai ir uždarbiai ne menki, bet valgis labai čia brangus.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

DĖLEI p. ŠERNO MUZIKALIŠKO FONDO.

Fondo raštininkui pakvietus į susirinkimą ypatas įsteigusias Fondą, 1 d. lapkričio susirinko pas D-rą Graičuną 15 ypatų ir užkvietusiam paaiškinus, jog priežasčia nesutikimo terp komiteto buvo D-ro Rutkausko neišpildymas reikalavimo, daryto jam vieno iš narių (žemiau pasirašiusio), idant Fondo pinigai butų dedami bankon nuo vardo visų trijų komiteto narių, visi vienbalsiai pripažino reikalavimą teisingu ir nutarė, kad:

D-rui Rutkauskui nepataikius susirinkiman pakviesti nė laiko, nė vietos, nė buvo pakvietimo; kadangi, viena, kuone visi tą dieną buvo užimti apvaikščiojimu S. Daukanto draugystės, antrą—keistai atrodė reikalavimas D-ro Rutkausko važiuoti visiems pas vieną, kuomet tas vienas galėjo atvažiuoti pas visus ir trečią, ne visi jo pakvietimą patėmijo. — D-ro Rutkausko tvirtinimas, buk niekas nesipriešino jo įnešimui Fondą panaikinti, neturi jokio pamato ir jo savarankiškas pasielgimas siųsti Fondo pinigus Aušros draugystės iždininkui yra niekuomi neišteisinamas, keistas ir vertas didelio papeikimo.

Todėl nutarė, kad D-ras Rutkauskas buvusius pas jį Fondo pinigus, $132.25, perduotų išrinktam naujai Fondo iždininkui.

Į vietą senojo Fondo Komiteto susirinkusiejie išrinko naują: Pirmininku D-rą A. Graičiuną, iždininku p. F. Bradchulį ir raštininku J. Laukį. Šitai naujai valdybai susirinkusiejie Fondo įsteigėjai pavedė sutvarkyti Fondo reikalus iki kitam susirinkimui, busiančiam už mėnesio laiko ,ant kurio bus galutinai apšnekėta budai ir keliai vedimo p. Šerno Muzikališko Fondo.

Raštininkas J. Laukis.

IŠ CHICAGO, ILL.

Pasibaigus vasarai, prasidėjo šaltesnės ir trumpesnės dienos; su šiuomi pasibaigė piknikai ir kitoki vasariniai pasilinksminimai.

Pati vasara, kuri priduoda daug gražumo ir linksmumo, stabdo visuomenišką veikimą, nes nariai į susirinkimus neateina, ateina vos keli žmonės, o kiti sako: "aš užsimokėjau, tai ko aš ten eisiu"; arba: "Jonai, tu nueisi, tai užmokėk ir už mane!" Jonas eidamas, pasitinka da kitą tokį, tai jau Jonas už tris narius susirinkimą atlieka, o kada prisieina draugystei apsvarstyt kokį reikalą, tai du balsai prieš tris, arba, trįs prieš du, o tankiai buva, kad reikia laukt bertaininio, arba pusmetinio susirinkimo. Bet dabar vasara jau praėjo, pradeda geriau veikti ir musų draugijos; šaltesnės dienos, ilgesni vakarai; geriau iš jų naudotis, nes vakarais galima skaityti laikraščius, naudingas moksliškas knygeles, kokias galima gaut beveik kiekvienoj draugystėj, kurios turi savo knygynus ir rupinasi platinimu apšvietos terp lietuvų.

Taigi, broliai lietuviai! jei norite apsišviest patįs ir kitam pagelbėt, rašykitės prie draugyščių, lankykite susirinkimus, nepaisydami ar tai žiema, ar vasara, nes draugyščių ir visuomeniški reikalai visada vienodi; svarstykime juos, stumkim pirmin, o tada tik galėsime rinkt vaisius, kokį savo darbštumu užauginome. Daug yra visokių draugyščių, bet pažymėsiu vieną tikslu kurios yra vien platinimas apšvietos terp lietuvių — taja yra "Tėvynės Mylėtojų Draugystė". Mokestis su prisirašimu vos 60c. per metus. Ne šelpia ji savo narių kuno, nei ligoj, nei po myriui, bet šelpia da gyvų musų dvasią, spauzdindama musų garsių didvyrių veikalus ir dalindama juos savo nariams ir neturtingiems broliams už dyką. Dabar pas mus T. M. D. žymiai auga Chicagoj susitvėrė 3 kuopos su apie 100 sanarių. 22 kuopos T. M. D. susirinkimai atsibuva kas mėnesis antrą nedėldienį Ruigio salėje, po No. 3301 Morgan str. ir kertė 33 str. Ateinantis susirinkimas pripuola 8 d. lapkričio. Teipgi ant šito susirinkimo draugai malonėkit susirinkt ko skaitlingiausia,nes užsimokėjusiems nariams bus dalinamos už 1908 m. knygos (Aritmetika). Teipogi su savimi meldžiame atsivesti naujus draugus prisirašyti, nes juo didesnis skaitlius dirbs labui tėvynės, juo daugiau nuveiksim; — musų jau nebus, o T. M. D. vaisiai pasiliks ant amžių.

Petras Žemaitis.

IŠ TAMAQUA, PA.

3 d. spalių atsibuvo čia prakalbos ir susitvėrė kuopa S. L. A. Susirinkiman prisirinko apie 30 vyrų; moterų nė viena ne atėjo, nes musų moterėlės dar skęsta tamsybėse ir fanatizme.

Kalbėtojais buvo: drg.A.B.Strimaitis ir P. W. Birštonas. Abu kalbėjo apie tai, iš kur lietuviai atsirado ir kas jie buvo. Paskui aiškino Susiv. Liet. Am. mierius. kur žmonių sumokėti pinigai eina, kaip jie yra užlaikomi, ir kam koki centai yra skiriami. Bet musų žmonėms sunku suprasti dalykų stovį, jie visur tik apgavystę ir tikėjimų griovimą mato, nieks jų nepertikrįs, kad ne teip yra. Jie papratę vien bažnyčiose pamokslų klausyti, ne kunigo jie negali suprasti, nes tie, jų nuomone, yra "šliuptarniais"; ne kunigas ir kuopelę vos ne vos iš 6 draugų sutvėrė. Atėjus sanarystos paliudijimų laikui, komitetas apgarsino susirinkimą 26 d. spalių, iškabinėjo pranešimus po karčiamas. Kaip tik "geri katalikai" patėmijo tuos pranešimus, nieko ne laukę, šale pranešimų S. L. A. pakabino S. L. R. K. pranešimus, kviezdami atsilankyti. "Geriejie katalikai" tuojaus pasikvietė kun. A. Miluką iš Shenandoah, Pa., tą pačią valandą, kada turėjo atsibuti S. L. A. susirinkimas, sykiu atsibuvo ir susirinkimas S. L. R. K. Ką kn. Milukas pirmiausiai kalbėjo, męs nežinom, nes męs 10 minučių atėjome vėliau. Mums atėjus, kunigas prirašinėjo sanarius; nereikėjo nė jokių paaiškinimų, kaip tik musų bobelės pamatė kunigą, tai verkdamos atidavinėjo paskutinius centus, kad tik butų prirašytos prie S. L. R. K. Įstojimo mokesčius ėmė ne nuo metų, bet nuo didumo; Pamieravęs savo akimis, kunigas sakė kiek reikia mokėti įstojimo: už mažesnius ėmė po $2.50, už didesnius $3.00, o už didžiausius po $3.50 ir daugiau. Vienas žmogelis, paėmęs konstituciją, pradėjo kunigėliui išrodinėti, kad tiek nesimoka, tai kunigas pataisydavo pagal konstituciją. Apie vaikus dvasiškas vadovas aiškino, kad jiems įstojimo mokesties nereikia mokėti. Viena moterėlė atvėdė du vaiku įrašyti. Duok po pusę doliario— atsiliepė kunigėlis. Moteris užmokėjo. Daugiau vaikų neat[illegible] do norinčių įsirašyti. P[illegible] dvasiškas vadovas leido uždav[illegible]ti klausymus. Drg. P. Stanelis, norėdamas įsirašyti į S. L. R. K. pasiprašė balso ir norėjo užduoti klausimą. Kunigas tuoj sušuko: "ar atbuvai spaviednę?" "Teip" —atsakė. "Parodyk kortelę",—sušuko kunigas". Stanelis atsakė: "nuo kitų ne reikalavai kortelės, o nuo manęs reikalauji. Jei visi parodys, tai ir aš parodysiu". Išsitraukė numerį "Saulės", kuriame buvo patalpintas protestas prieš kunigą Miluką. Kaip tik kunigas patėmijo laikraštį tuoj pradėjo šaukti: gaspador! gaspador! išmesk laukan tuos "bedievius, cicilikų!" mums nereik[illegible] Nors dvasiškas vadovas ir [illegible] šeimininkui norintį prisirašyti [illegible] kan išmesti, bet tas nedryso, [illegible] tokių norinčių prisirašyti , apie 10 vyrų. Paskui St. [illegible] užklausė dvasiško vadovo, k[illegible] išleis vyskupo Valančausko raštus ant ko kunigas Milukas surinko [illegible] ne mažai doliarių, bet atsakymo [illegible] ne buvo. Paskui Stanelis ir kiti [illegible] prispirtinai klausė, dėl ko p[illegible] gaują policistų, nukapojo ba[illegible]čios durų zovieskus, teipos[illegible] klebonijoj, Shenadoryje? bet [illegible] sakymo ne buvo, tik dvasiškas [illegible] dovas, kaip vėžys, paraudęs, d[illegible] bėdamas iš piktumo kaip drugio [illegible] krečiamas šaukė aveles uždaryt[illegible] duris ir ne įleisti bedievių-ci[illegible]kų. Tie, atsisveikindami metė [illegible] dvasiškam vadovui kelis kr[illegible] dilius ir kitokius gražius v[illegible] Išėjus tiems, ilgai dar dva[illegible] vadovas mokino pasilikusias[illegible] les, kaip reikia apsieiti su [illegible] dieviais-cicilikais, kad jie ne[illegible] stų į organizaciją. Taip tai [illegible] baigė susirinkimas 25 spalio [illegible] maqua, Pa.

Bet rodosi ir musų žmon[illegible] prasikrapštys akis ir ne duos [illegible] vę mulkint.

Vietinis L. D. K. Gedimino [illegible] Kliubas stovi tik ant vištos ko[illegible] nes niekuom daugiau jis neu[illegible] ima, kaip pardavinėjimu balsų [illegible] stiklą alaus.

Darbai musų apilinkėje iki [illegible] ėjo gerai; be darbo žmonių [illegible] ra,

St. Milu[illegible]

IŠ BROCKTON, MA[illegible]

Saliunų atvirų pas musė[illegible] bet užtai paslaptų yra da[illegible] negu reikia, yra jų net kelio[illegible] šimtys. Girtuokliavimų tod[illegible] peštynių uždarymas saliunų [illegible] naikino. Yra čia vietos, kur [illegible] karais, ar nedėlioms vaikščiot[illegible] galima: nė nepajusi, kaip [illegible] gaut akmeniu į sprandą.

10 d. spalio du girtuokliai[illegible] mušė trečiąjį. Pešasi [illegible] giau paeinanti iš Vilniaus g[illegible] nijos lietuviai, kurie nejstengi[illegible] rasti geresnio užsiėmimo.

Ščeglia[illegible]

IŠ RUMFORD FALLS, M[illegible]

Darbai čia eina prastai. [illegible] čia tik dvi popieros dirbtuvė[illegible] viena Oxford Co., o kita Int[illegible] tional Co. Oxford Co. dirbi[illegible] dirba, bet ne visai pilną [illegible] International Co. numažino [illegible] bininkų algas ant 10%. D[illegible] darbininkai sustreikavo. Dir[illegible] vės stovėjo keturias sanva[illegible] Paskui bandė pratėti dirbti ir [illegible] rėjo, kad darbininkai dirbtų [illegible] numažintas algas, bet darbini[illegible] nesutiko, kol kompanija nep[illegible] žis unijos ir nesug[illegible] senųjų algų. Dabar d[illegible] su streiklaužiais. Streikuoj[illegible] unistai stengėsi neleisti streik[illegible] žių, statė sargybą dienoms ir n[illegible] tims. Kompanija sutraukė po[illegible] ją ir policistais apstatė dirbt[illegible] Dabar dirba dirbtuvėse apie [illegible] darbininkų, bet mažą naudą [illegible] kompanija, nes truksta išlavi[illegible] popieros dirbėjų. Dirba tik [illegible] mašinos. Nežinia, kada [illegible] streikai pasibaigs. Todėl da[illegible] čia tegul nieks darbo jieškantis [illegible] važiuoja. Unistai pradėjo smark[illegible] kovoti su streiklaužiais ir keliet[illegible] jau gerai kailį išpėrė.

Lietuvių čia yra apie šimtas [illegible] mynų ir apie 300 pavienių. I[illegible] delės vienybės ir sutikimo nė[illegible] nes daugumas dar tamsybėje kl[illegible] džioja; bet yra jau ir keletas s[illegible] sipratusių, tik gaila, kad ant d[illegible] delio tamsuolių skaitliaus susi[illegible] pratusių dar per mažai. Nor[illegible] gana diktas nuošimtis skaito laik[illegible] raščius, bet visgi didesnė dalis, kaip šikšnosparniai bijosi šviesos. Todėl jie ir reikalo vienybės nesupranta, jie skiriasi ne sulyg savo persitikrinimų, bet pagal gimimo vietą; jie dalinasi į: Kauniškius paienančius iš Kauno gub., į "Sin[illegible] katainius", paelnančius nuo Pr[illegible] parubežio ir Suvalkiečius, pa[illegible]

nančius iš Suvalkų gubernijos. Nors visi tveria vieną tautą, bet terp savęs neužsikenčia labiau negu katės su šunimis ir smarkiai kovoja. Greičiau jie sutiks su svetimu išnaudotoju, negu su pacinančiu iš kito krašto savo vientaučiu lietuviu. Apšviečiančių protą raštų, ypač pamokinančių knygų ne skaito, todėl ir tokį keistą, tiesiog žvėrišką teturi supratimą.

P. Cicilikas.

PROTOKOLAS.

Susivienyjimo Lietuvių Amerikoje ypatingo seimo, atsibuvusio dieną 21 spalio 1908 m., Munro's Hall No. 58 Public Square, Wilkes Barre, Pa.

Sesija I.

Ypatingąjį seimą atidarė F. J. Bagočius, S. L. A. pirmininkas, pirmiausiai paskirdamas draugus A. B. Strimaitį ir J. Simanavičių priėmimui mandatų nuo pribuvusių pasiuntinių. Kada mandatai buvo priimti, draugas A. B. Strimaitis peršaukė vardus pasiuntinių, ir šiaip:

1 kuopa — 1 F. Vnukauskas, 2 S. Tamulis, 3 S. Paukštis, 4 J. Valinčius, 5. A. Stašinskas.
2 kp. — 6 M. Makauskas.
6 kp. — 7 M. Zalietskas.
7 kp. — 8 T. Paukštis, 9 J. Samuolis, 10 A. Miliauckas, 11 J. Tilinskas.
10 kp. — 12 T. Dudas.
11 kp. — 13 J. Žemantauskas.
12 kp. — 14 M. Volungevičienė.
15 kp. — 15 M. Toluba.
23 kp. — 16 P. W. Birštonas, 17 M. Vakrina, 18 K. Norkevičius.
24 kp. — 19 Žalnieraitis, 20 E. Sarpalienė.
30 kp. — 21 A. Gabrys, 22. M. Valentanavyčius, 23 Pr. Živatkauskas.
31 kp. — 24 A. B. Strimaitis.
33 kp. — 25 S. Plekavičius.
34 kp. — J. Skritulskas.
35 kp. — 27 J. Asevičius, 28 M. Padolskis, 29 J. Nienius.
37 kp. — 30 J. Radzevičius, 31 Simanavičius.
[illegible] kp. — 32 J. Overaitis.
[illegible] — 33 P. Čeplikas.
[illegible] kp. — 34 J. Šukis, 35 J. [illegible]tis.
[illegible]5 kp. — 36 .P Butkevičius.
53 kp. — 37 K. Raklevičius.
66 kp. — 38 J. Tareila.
68 kp. — 39 A. Čekanauskas, J. Kazlauskas.
78 kp. — 41 J. Mitkus.
[illegible]5 kp. — 42 P. Bukantas, 43 [illegible]ukas.
[illegible] kp. — 44 A. Riškevičius.
[illegible] kp. — 45 P. A. Paseckas.
[illegible] kp. — 46 F. J. Bagočius.

[illegible]ga: Buvo dar vienas pa[illegible]unys nuo 53 kuopos, bet kai[illegible] nebuvusį pasiuntiniu XXIII [illegible]me, atmesta.

[illegible]1) Po peršaukimui pasiuntinių [illegible]rdų, S. L. A. pirmininkas F. J. Bagočius paaiškino priežastį [illegible]šaukimo ypatingo seimo, pra[illegible]šdamas, kad svarbiausiu reikalu [illegible]a pataisymas S. L. A. charte[illegible]o.

[illegible]2) S. L. A. pirmininkas F. J. [illegible]gočius dėlei tulų ypatiškų rei[illegible]lų, rezignavo nuo S. L. A. pir[illegible]ninkavimo, pavezdamas tą urė[illegible] vice-pirmininkui Jonui Tarei[illegible]si.

[illegible]3) Vedimui seimo vienbalsiai [illegible]rinkti: pirmininku — Jonas Ta[illegible]ila ir sekretorium Jonas Žeman[illegible]uskas, kurie tuojaus ir užėmė [illegible]skirtas vietas.

[illegible]4) Kadangi dėlei rezignacijos [illegible] J. Bagočiaus nuo S. L. A. pir[illegible]ininkavimo, jo vietą užėmė Jo[illegible]s Tareila, S. L. A. vice-pirm., [illegible]uvo įnešta ir patvirtinta, kad [illegible]ikia dapildyt skaitlių S. L. A. [illegible]entro valdybos, ir todėl [illegible]ice-pirmininku vienbalsiai išrink[illegible]s P. W. Birštonas.

[illegible]5) Įnešta, patvirtinta ir didu[illegible]u balsų nutarta, kad mieste [illegible]Vilkes Barre, Pa. S. L. A. turė[illegible]ti, kaipo naminio ofiso, atstovą.

[illegible]6) Iškaščiai, koki pasidarys at[illegible]ovui reikaluose S. L. A., išmo[illegible]ės Susiv. L. A.

7) Minėtu atstovu išrinktas di[illegible]lumu balsų vietinis advokatas Jo[illegible]as Lopata.

Reikale S. L. A. charter'io nutarta:

8) Kad reikia pataisyti charter'io 2, 3 ir 6 skyriai, kurie po pataisyti turi šiaip skambėti:

Skyrius 2: Minėta korporacija yra sutverta su mieriu auklėjimo dvasios broliškumo, labdaros portr[illegible] ir mielaširdystės, paruošimo fondo naudai sergančių nelaimėn pakliuvusių narių, [illegible]pgi ir našlių bei našlaičių po mirusių narių. Išpildymui mierių vyriausio susirinkimo, arba centro organizacijos yra reikalinga įkurt valdybą ir pavaldingas kuopas.

Skyrius 3: Užsiėmimas, reikalas minėtos korporacijos bus atliekamas mieste Wilkes Barre, Luzerne County, Pennsylvania.

Skyrius 6: Skaitlius globėjų minėtos organizacijos bus iš septynių, kurie bus renkami per reguliariškus seimus; toki globėjai bus žinomi kaipo vyriausis susirinkimas, arba centro valdyba Susivienyjimo Lietuvių Amerikoje.

9) Nutarta didumu balsų, kad šis protokolas patilptų "Tėvynėje".

10) Buvo įnešta, kad išrinkt komisiją tobulinimui charter'io ir S. L. A. įstaigų, vienok didumu balsų atidėta iki busiančiam XXIV seimui.

11) Sesija užsibaigė 12:30 valandą ir nutarta susirinkti apie 1:30 po pietų.

Sesija II.

1) Sesiją atidarė pirmininkas Jonas Tareila, ir buvo perskaityti ir priimti nutarimai pirmos sesijos.

2) Kilus klausimui apie "Tėvynės" administratoriaus S. K. Alytos autonomiją, nutarta palikt pagal XXIII seimo nutarimą.

3) Nutarta, kad "Tėvynės" administratorius ant pareikalavimo centro valdybos, prisiųstų peržiurėjimui visas "bilas" išmokėtų pinigų.

4) Kad svarbesniejie raštai, pagal propoziciją "Tėvynės" rėdytojaus, gali but atspauzdomi į knygutes, pripažinus S. L. A. Literatiškam Komitetui ir centro valdybai.

5) A. Kundrotos iškaščius reikale lietuvių emigrantų namo pripažinimą išmokėt palikta XXIV seimui.

6) Pasiguodimas A.B. Strimaičio ant V. S. Jokubyno už netalpinimą pasiteisinančio straipsnio "Tėvynėje" buvo svarstomas ir patarta A. B. Strimaičiui, jeigu bus reikalas, kad kreiptųsi į XXIV seimą.

7) Padavimui žinių į vietinius angliškus laikraščius apie ypatingą seimą, į spaudos komitetą išrinkti: P. W. Birštonas ir F. J. Bagočius.

8) Dapildymui nutarimo XXIII seimo nutarta, kad alga centro sekretoriui turi but mokama nuo XXIII seimo po 10c. nuo 5000 narių ir po 5c. už viršaus 5000 narių metams, kad tokiu budu neturėtų progos reikalaut "extra" mokesčių.

9) Reikale Miko Juškos, nario 44 kuopos iš Rhone, Pa., kuris randasi ligonbutyje, nutarta, kad už organą privalo užsimokėt.

10) Sugražina įmokėtus pinigus už organą nariams, kurie per klaidą yra užmokėję.

11) Nutarimai antros sesijos perskaityti ir priimti.

12) Seimas užsibaigė ant 4:20 vakare.

Seimas gavo laišką su linkėjimais nuo vietinės 9 kuopos L. S. S., kuris, skaitant, buvo priimtas delnų plojimu.

Ypatingo seimo:
Pirmininkas — Jonas Tareila,
Sekretorius — J. Žemantauskas.

NAUDOKIMĖS IŠ SAVO TEISIŲ!

Kuomet Jungtinės Amerikos Valstijos iškovojo sau nepriklausomybę, tapo suteikta kiekvienam piliečiui pilnos teisės politiškuose ir ekonomiškuose šalies klausimuose. Kada likosi išleista Suvienytų Valstijų konstitucija, t. y., šalies surėdimo forma visiems piliečiams, be skirtumo luomos, tapo suteiktas lygus balsas spręsti apie šalies įstatymus. Dėltogi ir dar bininkai nepasiliko aprybuotais, suvaržytais teisėmis, bet pasiliko lygiais pavaldiniais, lygiais stulpais iškovotosios jų krauju nepriklausomybės ir konstitucijos, kurios punktai, jeigu jie butų ginami ir nelaužomi, tai, be abejonės, Suvienytas Valstijas butų galima pavadinti tikrai laisvu kraštu.

Bet gyvenimas parodo ką kitą, tai yra, kad tos iškovotosios teisės kaskart vis labiau mindžiojamos, o ypatingai žemoji luoma vis labiau varžoma, ko turime neužginčinamus faktus, kaip tai: kad šiądien darbininkai tų teisių turi tik kelintą dalelę, kad konstitucija begėdiškai laužoma. Tą parodo suvaržymas spaudos ir pasielgimai policijos malšinant straikuojančius darbininkus. Mėsgi ateiviai negalime užmiršti biauraus pasielgimo Clevelando, kuris, budamas prezidentu Suvienytų Valstijų 1892 m. padarė begėdišką sutartį su Rusijos valdžia. Sulyg to sutarimo pabėgę nuo Maskolijos kraugerių jau negali čia pasislėpti nuo jų, nes ir čia tie patys paveikslai stovi prieš akis ką ir Maskolijoje! — Męs jau turime pavizdžius iš šiądieninio krizio, kurį, kaip prisipažysta, patys kapitalistai pagmdė. Stumdami 86.000,000 žmonių savo vėžėmis su pagelba milicijos, siunčiamos šaudyti darbininkus, verčiant juos dirbti, o pridirbus perviršių prekių, juos galima išmesti ant gatvių už nepaklusnumą keliems šalies valdonams, ant alkio ir tt., ir tt....! Juk musų išrinktasai prezidentas Roosevelt, mus ateivius ir visus reikalaujančius laisvės pavadino — "negeistinais piliečiais", o Taftas už kurį laisvės priešai kelia didžiausią agitaciją, paslėpdamas veidmainystę, žada 6.000.000 bedarbių darbą, ir nori nepažinančius savo priešų prisivilioti.

Bet darbininkai privalo pažinti savo priešus! Atsiminkim, ką tie nubalsuoti prezidentai nuveikė ir kuomi atsižymėjo garsusis Roosevelt ir jo tąsai Taftas? Juk Rooseveltui prezidentaujant gimė vis nauji kriziai ir kurie stumė tukstančius darbininkų į alkį, o jų rankomis virtynės pridirbtos produktų buvo šalyje. Taigi kol męs balsuosime už panašias ypatas, tol męs sunkysim savo naštą ir naikysime savo teises, kurios musų krauju yra iškovotos. Dėltogi mums ir lieka vienintėlis kelias nebalsuoti už turtingųjų luomos įnagį, republikoną ar demokratą, bet už musų draugą, darbininkų užtarėją. Nors jį ir niekina, kaltina, buk jis sedėjo 25 m. kalėjime, bet męs žinom, kad tie, kurie pasišventę kovoja už musų teises, tankiai buva sodinami į kalėjimus, yra kankinami pikčiaus žmogžudžių. Juk Maskolijoje tie, kurie reikalavo laisvės, sėdėjo kalėjimuose, terp jų yra gana rimtų pažvalgų žmonės, kaip pv.: pirmosios dumos atstovas Kubilius! Už kągi juos sodina į kalėjimus? Gal už plėšimus? Juk ir Amerikos valdžia apskundus jeib šnipui Rusijos pavaldinį atiduoda į maskoliškų budelių rankas. Jie buvo pasodyti kalėjiman už tai, kad reikalavo laisvės, kad jų širdyse degė tėvynės meilė, kad jie norėjo ją paliuosuoti nuo vergijos, jos sunus apginti nuo despotiškos caro valdžios neteisybių ir slėgimo. Musų jaunumenė nor žengti progreso keliu, ir musų sielose sukelti tėvynės ir laisvės meilę; vos pradeda skelbti žmonėms tiesą, tampa užpulti budelių, ir turi slapstytis kitose šalyse. Ir jaunikaičiai, vos sulaukę 16 — 17 m. turi apleisti tėvynę ir bėgti į kitas šalis,

Supraskim dabar, kas yra musų priešas, o kas draugas. Juk matome ką gero yra padarę tie, musų balsais išrinkti prezidentai, kurie mus įstumė į tokias aplinkybes, kurias galima prilyginti prie santikių esančių Rusijoj, Turkijoj ir Persijoj, kur žmonės neturi nė jokių teisių ir kitaip negali jų įgauti, kaip per sunkią kovą liedami net savo kraują. Męs juk turime balsavimo teises ir nereikia čia mums ginklų, ne reikia kraują lieti, reikia tik pažinti savo priešus, jų veidmainystes, kaip jie mus, išalkusius, nori prisivilioti, kasniu duonos užganėdinti ant valandėlės, o toliaus da labiaus pasijungti, kaip daro ir valdžia Maskolijoj. Męs turime naudotis iš savo teisių; nors jos ir siauros butų, visgi męs su jų pagelba galim pasipriešinti musų išnaudotojams, ir ant tiek sumažinti jų galybę, kiek pats męs jos turime. Reikia žinoti, kad išgavimas platesnių teisių yra svarbus žingsnis priekin, nes su tuomi mažinasi kapitalistų spėkos, o musų auga, męs vis kįlam ant augštesnio laipsnio, įgauname didesnę įtekmę ant valdžios.

Suvienytose Valstijose męs paduodami balsus už musų šalininką, (vienas šalininkas, nors liktų prezidentu, ne daug svers, jeigu kongresas bus iš priešų. Red.), galim prieiti prie persvaros ir pasiliuosuoti nuo priespaudos. Todėl tautiečiai nesnauskim ,neparsiduokim už meilius žodelius kapitalistų tarnams, kurie mums bruka demokratą ar republikoną, bet stokim už socijalistų perstatytą ant Suvienytų Valstijų prezidentą Debsą. Jį išrinkę galėsim greičiaus prieiti prie didesnių teisių ir laikui bėgant, pastosim tokiais jau šalies išliuosuotojais kaip ir tie, kurie 1776 m. išliuosavo Ameriką iš po Anglijos jungo.

K. Šeštokas.

BALTIMORIEČIŲ ATSISAUKIMAS DĖLEI LIETUVIŠKOS SCENOS.

Iš ilgo sunkaus miego ir musų broliai lietuviai jau pradeda išbust, ir prasikrapštyti akis, smarkiai imasi darbo ant dirvos, nors nuo seniai apleistos, raudami iš jos visas pilstžoles, o į jų vietą sėja naują sėklą — sėklą mokslo, sėklą apšvietos.

Ir be abejonės, ta brangi sėkla išaugs, subręs, ir atneš vaisius pasikėlimo per ką galėsim susilygint su kitoms kulturiškesnėms tautoms.

O kad musų tauta žymiai kulturoje auga, tą parodo bėgančio gyvenimo faktai, kurių čia visų neminėsiu, išskiriant vien sceną. Taigi atgal kelioliką metų, kas buvo matęs ar girdėjęs istoriškus perstatymus ant lietuviškos scenos, kaip antai: "Keistutis", "Mindaugis", "Živilė", "Piliniečiai", kurie da neseniai tapo sutaisyti delei lietuviškos scenos.

O šiandien jau męs kur ne kur matom ar girdim, perstatymus viršminėtų tragedijų.

Bet visgi da mums, broliai, sunkiai tas darbas atseina, viena delei stokos energijos, antra—deleifinansiškos stokos.

O scena mums labai naudinga ir reikalinga, o ypatingai pakėlime musų nusilpnėjusios tautos.

Perstatant tragedijas iš lietuviškos istorijos, žiurėtojų širdyse užsidega meilė tautos, meilė tėvynės, nes mato gyvą istoriją, savo bočių narsą ir atsitikimus.

Todėl mylėtojai lietuviškos scenos, dirbkim su energija ir pasišventimu tą musų brangų darbą, nežiurėdami ant jo sunkumo.

Dirbdami su noru dailos darbą priduosim energijos ir musų autoriams, kurie neleis savo plunksnos be naudos rudyti, nes matys savo darbo vaisius, ir ant toliaus dirbs be pailsio. O ateis laikas, kad ir męs įgyvendysim ir sulygysim savo sceną su kitų tautų scenomis.

Kad palengvinti tą musų darbą, reikia mums, visiems dailos mylėtojams, susivienyti, arba visoms teatrališkoms kuopelėms sutvert centrą, kas palengvins musų darbą, priduos naują energiją.

Ant pavyzdžio—lošiant tragediją, prisieina samdyt kostiumai, o tas nemažai prekiuoja. Turint tokį centrą galėtume visi susidėję įsitaisyti nekuriems lošikams savo kostiumus, kas sutaupintų daug centų su kuriais galėtume plačiaus išdirbti dailos dirvą.

Taigi broliai, mylėtojai scenos, dideliai laikas mums rupinties apie tai, griebkimės smarkiai prie darbo, neatidėliokime ant toliaus nes atidėliojamas darbas neišduoda vaisių.

Męs Baltimorės "Teatrų Mylėtojų draugystės" kuopelė, meldžiame kitų kuopelių išreikšt savo nuomones.

J Naruševičius.
J. J. Skorko.

KUR DINGO JO MEILĖ?

Atmenu vieną valandą iš praeities, kurios sunkumą ir man prisėjo matyti, bet tąsyk suprast dar neįstengiau, nes mano gyvenimas buvo nepaliestas vargo.

Mano kaimelį puošė žalumas laukų; žalias sodnas skandino jį savo pavėsyje; terp žalių medžių paukštelių buriai čiulbėjo. Aš su vienmečiais pyniau vainikus iš gėlių visokių parvų, kuriose męs skendome po aržuolu. Tokia didelė, graži žolė buvo. Mums joje susisėdus, tik galvos musų buvo matomos. Mums teip įsigilinus į darbą, išgirdau verksmą. Pasistojęs, kiek galėjau, pribridau prie tvoros ir mačiau einant kaimyno moterį užžėlusiu keleliu; ji sunkiai verkė ir Dievą šaukė, braukdama ašaras baltu priekiščiu. Iš sykio nieko negalėjau suprasti. Jau norėjau sušukti "dėdiene", bet neįstengiau to padaryti, nes labai nuliudus ji buvo. Paskui išgirdau žodžius: "Tas prakeiktas žydas! Kaip tai p. Dievas nesuklupdo? Ėda biaurybė ir tai ar mane vieną? Gal daug tokių nelaimingų dabar ašarose ir skausmuose plusta, kaip ir aš! Ak, Dieve brangus, taisyk tą biaurų kelią nors tiems jauniemsiems..."

Už ką žydą keikė, aš nesupratau, tik jis man išrodė labai baisus: su didele barzda ir teip jau visas plaukuotas, kap musų Sabalis. Dėdienės labai man gaila buvo, tik ką ir aš neverkiau, nes ji buvo gera, mane mylėjo, vaišindavo suriu, sviestu, davė, ką tik turėjo.

Teip kaip šiandien atmenu, dėdienė keikė žydą, pas kurį dėdė nuolatos gerdavo. Gėrė dėdė, naikino turtą ir sveikatą; gėrė ir kiti kaimynai, o ir jų vaikai darė tą patį. Kaip neturėdavo pinigų, tai žydas viską ėmė: javus, drabužius, kiaušinius, vištas ir tt.

Jaunuomenė daugiausia pavogdavo iš namų turtų, o žydas noriai slėpdavo, šypsojosi ir gyrė smarkuolius. Ėdė jis širdis senųjų, gėrė karštą kraują jaunųjų, pakol su dideliu vargu penki jauni kaimo sermėgiai, pėsti apvaikščioję daugelį mylių į teismus, piktą žydą iš ramaus kaimo išvarė.

Motinos, drebančia ranka glostydamos savo vaikučius, kaip iš tamsaus pragaro sugrįžusius, žadėjo melstiesi už sermėgius, apgynusius kaimą nuo baisaus plaukuočio. Ne tik mano kaimas tokį nelemtą gaivalą turėjo, buvo tokių daug ir visi buvo pasipiktinimu, kol ant galo patsai caras neužėmė šinkoriaus vietą. Dabar caras Mikė tą pražutingą amatą varo, žydai kitokiais keliais skriaudžia žmones.

Liko mano mielas kaimas, dėdienė po juodąja nuėjo, liko draugai, žali laukai, dirvonai, pievos, paukštelių čiulbėsiai. Viskas liko, kas teip miela buvo, liko toli, gal ir amžinai akįs jų nebematys!.... Likimo bangos įsivedė mane į šią šalį, besigiriančią laisve, kur žmogus gali gėrėtis visokiais pagerinimais, gerais darbais, gali gėrėtis net kol nepastips. Šios dienos mano prieplauka vadinasi Chicago, o ir tamu čia, gražu čia. Aš dirbu, teip dirbu ir dirbčiau gal 40 valandų, jeigu para jų tiek turėtų.

Vieną vakarą aš išdidžiai sugrįžau iš darbo, ėjau kaip sako, koja-už-kojos; ir ko man lakstyti, juk darbas teip mielas! Paikuolius išmokina savaip, kurie greitai skraidyt nori. Aš dabar jau nebandau skubinties, nes... nes jau, mat, neįstengiu. Pargrįžau iš darbo, pasisotinau, kuomi Dievas apdovanojo, ir žiuriu ant gatvės, prieš smuklę burelis žmonių, o viduje jų vienas, pasistojęs ant kedės, ką tai šneka. Atsiminiau, jog čia laisva šalis, rojus; čia ir klausytiesi galima, čia nėra žandarų, nėra juodašimčių, šnipų! Ir nuėjau. Kalbėtojas kalbėjo, tik kalbėjo neišį, nei-tą: jis sakė: "turčiai automobiliuose važinėja, tu, darbininke, vos kojas iš darbo parvelki; turčių moterįs mirtomis apsikaišo, o tavo, darbininke, moteris ašaroms apsiliejus". Jam kalbant, augalotas vyras, šviesiais marškiniais yrėsi per žmonių spiečių ir, prisiartinęs, liepė eiti šalin; žmogų, ant kedės pasistojusį stumė nuo jos. Paskui susimaišė daug žmonių. Po valandėlės antras pasistojo ant kedės ir ėmė labai balsiai kalbėt, karščiavosi lyg ugnis užlieta alyva. Kalbėjo, rodė į smuklę, ties kurios durimis gražiavosi parašas, jog čia lietuviškas saliunas. Tas žmogus keistus daiktus kalbėjo, net aš neišmaniau: jis sakė, buk męs, darbininkai, tą šviesią smuklę išstatėme. Aš tikrai žinau, kad nė piršto prie jos statymo nepridėjau. Jis toliaus sakė, kad kaip jis su slieku viliojęs žuvelę, sėdėdamas ant ežero kranto, teip tas storas vyras prileidęs pusę stiklo alaus, o kitą putų, viliojąs darbininko sunkiai uždirbtus pinigus. O man ant mislies atėjo, kad gal teip, kaip voras, tinklus ištempęs, sėdi juose ir laukia musės, teip ir storasis žmogus savo aukos laukia. Kalbėtojas toliau sakė, kad tas storasis vyras esąs panašus į Judošių, kuris pardavė Jezų. Aš, Judošiaus visai nematęs, greičiau persistatyčiau jį panašiu į šnipą, žandarą, juodašimtį. Maskolijoj kito amato ir negautų nes šinkoriumi yra pats caras Mikė, tai ir liko tik anos vakansijos. Jis tinka jąs užimti. Aš, žiurėdamas į tą regyklą, maniau, kad tai jie čia viską žino. Juk čia laisva šalis.

Ir kam tas storasis vyras stumė nuo kedės tą žmogų, kuris dejavo su mumis varguoliais, kuris jautė mųsų skausmus? Stumė jį, tuom stumė ir mus visus; jis nekentė jo, nekentė mųs visų. Kodėl teip? Kodėl jo meilė užgęso? Kodėl męs skandiname savo tamsias dieneles jo tinkluose. Jis nori, kad męs valkatomis išrodanti nė ant gatvių negalėtume sviesą sėti.

Atsiminiau mano kaime tą biaurų barzdotą žydą: anas buvo šinkorius. Atminiau ir šitą, jau be plaukų, bet amatas abiejų lygus. Ir vėl, rodos, išgirdau graudų verksmą mylimos dėdienės, jau seniai mirusios, ir, rodosi, kas ten piktai, aiškiai prašneko, kad ašaros dėdienės nebuvo paskutinėmis ašaromis moters, kaip ir biaurus barzdočius nebuvo paskutiniu šinkoriumi. Anas buvo žydas, o paskutinis — musų kraujo, lietuvis, *respublikonas*. Da smuklė man matosi. Tas storasis smuklininkas yra labai geras žmogus, net prie S. L. A. priguli, o ir ant visokių balių vaišina gerai, penkines kaip šiaudus meta ir be skirtumo po drinksą perka. Naudingesnių aukų ir but negali. Ne... Ne... Jis kitokiems reikalams nė neaukauja.

M. D—is.

KO MUMS TRUKSTA?

Gražus buvo rytmetys. Nubodus sėdėti kambaryje, išėjau ant gatvės, kuria jau kur nekur vaikščiojo žmonės. Daugiausiai buvo gražiai pasirėdžiusių;jie, linksmai šnekėdami, žengė bažnyčios link. Tuoj supratau, kad jie eina bažnyčion atiduoti Dievui garbę ir aukauti jam pereitos sanvaitės vargus.

Aš stovėjau ant gatvės kertės, žiurėdamas į žmonis, džiaugiausi, nes jie teip meiliai terp savęs kalbėjosi, kad rodos, jie visi buvo broliais, sunumis vienos motinos.

Mintimis persinešiau į Valparaiso, kuriame pergyvenau vienus metus ir ten, bėgant laikui, mačiau vien tik linksmus veidus, veidus pilnus malonės ir draugiškumo. Laimingu jaučiausi tenai, nes mažiausia nelaimė nepalietė manęs, nė mano draugų. Maniau, kad visur tas pat bus ir pasipiktinimo šmekla neras vietos tarpe laimingųjų; vienok apsirikau. Besigėrint praeiviais, patėmijau, kaip netoli nuo manęs pradėjo žmonės telktis į kruvą. Aš ir gi pasiskubinau tenai, nes maniau, kad kas nors įdomaus atsitiko. Priėjęs arčiau ir pasilypėjęs ant augančio prie gatvės medžio, pamačiau baisiai sukruvintą, apysenį žmogelį, kuris, prispaudęs baltą skudurą prie galvos, mažais žingsniais artinosi prie musų. Priėjus jam arčiau patėmyjau jo kaktoje dvi dideli skyli, iš kurių pamaži čiurkšleno kraujas ir lašais per veidą krito žemyn. Paskui jį ėjo jo moteris ir apie 8 metų verkiantis vaikutis, kuris šaukė: "tėtį užmušė, tėtį užmušė"! Už poros minučių patėmijau besiartinant ir kitą vyriškį nešantį didelę, aštriais kraštais blekinę, ant veido jo irgi matėsi lašai kraujo, bet žaiždos nepatėmijau.

Stovintis šale manęs vyriškis paaiškino, jog ans paskui einantis, sumušęs tą apysenį žmogelį. Ir aš patėmijau ant blekinės, kurią jis turėjo rankoje, kraujus. Tą liudijo ir plačios skylės galvoje senelio. Neužilgio pribuvo "Patrol wagonas" ir abudu karžygių nuvežė šaltojon.

Baisi buvo ta regykla,, nes pirmą kartą tokią savo gyvenime mačiau. Nors daugelį kartų girdėjau pasakojimus apie tokius atsitikimus, vienok jie man teip baisųs neišrodė, jų savo akimis nematant.

Kągi męs galime manyti, regėdami tokius biaurius atsitikimus? Ar tankiai męs matome tokius atsitikimus pas kitas tautas? Ne, broliai, tokių atsitikimų pas kitas tautas labai, labai mažai galima patėmyti. Iš jų galime spręsti kaip augštai męs pakilome civilizacijoje ir kaip daug męs suprantam. Toki atsitikimai aiškiai, kaip ant dėlno, rodo, jog męs žengiam atgal prie inkvizicijos laikų, kada už mažiausią prasižengimą budavo draskomi kunai ir žudomi tukstančiai žmonių; kad męs ėsame žvėrys ir tik draskyti ir mušti viens kitą mokame.

Tokiais pasielgimais netik ką męs užsitraukiam bausmę arba ir virvę užsitraukiame ant kaklo, bet da ir savo tautą niekiname akįse kitų tautų. Kogi mums truksta? Truksta mums supratimo, truksta mums mokslo ir šviesos; todėl ir šaukime visi vienu balsu: šviesos, šviesos ir da tukstantį kartų šviesos, šviesos!....

K. Drutmedis.

KUDIRKA, AR MAČYS?

Tokį klausimą stato p. Matulaitis Tėv. M. D. 41 No. "Vien. Lietuvninkų".

Visų pirmu aš negaliu neišreikšti sau pasistebėjimo dėlei panašaus klausimo pastatymo. Argi galima statyti Mačį greta Kudirkos? Ar galima vieną su kitu sulyginti? Argi nesimato iš pirmo pažvelgimo, jog tai nesulyginamos vienatos?

Matomai, nevisiems tas aišku, pasistengsiu čion kiek tą dalyką paaiškinti.

P. Matulaitis tvirtina, jog "Mačys buvo teip lygiai(?) geras raštininkas, kaip ir Kudirka". Argi teip? Kuom p. M. paremia, kuom išrodo tą tvirtinimą? Kiekvienas, kuris bent šiek tiek pažįsta istoriją musų literaturos, nedrįs tą tvirtinti. Jeigu spręsti apieMačį, kaipo rašėją, pagal tuos raštus, kurie savu laiku buvo garsinti spaudoj, — tai Mačys prieš Kudirką tik Nykštukas prieš Milžiną

Toliau, gal but p. M., statydamas Mačį greta Kudirkos, nori prilyginti jį kaipo visuomenės veikėją. Dar neseni laikai, visi pamenam vieną ir kitą. Kuomet Kudirka per ištisą eilę metų buvo širdimi ir dvasia viso Lietuvos judėjimo, kuomet jis buvo didžiausiu tėvynės ramsčiu, bundančių spėkų žadintoju, — Mačys buvo paprastu, eiliniu tėvynaiviu, kokių jau nemaža buvo.

Ne manau aš šiuomi žeminti Mačio atmintį, bet *Suum cuique*. (Kiekvienam prider pripažinti jo nuopelnus). Mačys, beabėjo, tur nuopelnus prieš tėvynę, bet kur kas mažesnius už Kudirkos. Jei viens (— Kudirka) buvo karvedis, tai kits (— Mačys) tebuna kareivis.

Pagaliaus p. M. pataria Tėv. M. D. "Sulaikyti Kudirkos raštų leidimą ant kokio laiko, o tuom tarpu užsiimti Mačio raštais".

Stebėtina. Matomai, p. M. netik prilygina Mačio raštus prie Kudirkos, bet dagi juos augščiau stato, nes pataria jubilėjinę Kudirkos laidą atidėti *"ad Calendas Graecas"* (ant kaszinkokio laiko).

Ant kiek klysta p. M. prilygindamas Mačį prie Kudirkos, aš jau augščiau išrodžiau. Čia noriu paakinti p. M. ir visus priešininkus Kudirkos raštų leidimo, jog Tėv. M. D., paėmusį Kud. raštų leidimą į savo globą, leis juos iš tam tikro fondo aukų visuomenės sudėto. Pertai manau, jog aukos visuomenės ir dedamos ant Kudirkos raštų leidimo negali buti ant ko kito apverstos.

Ne abejuju, jog T. M. D. atsakys ant p. M. pastatytojo klausimo teip, kaip reikalauja to tėvynės meilė, Lietuvos nauda ir garbė.

J. Gabrys.

APIE D-ro V. KUDIRKOS JUBILĖJŲ.

Rodos "Lietuvoje" kįlo pirmu kartu p. J. Gabrio sumanymas apvaikščioti 50 metinį Jubilėjų rašėjo Kudirkos. Šitą sumanymą karštai parėmė naujai atgijusi Tėvynės Mylėtojų Draugystė: jį apsiėmė netik išleisti visus raštus vėlionio Kudirkos, bet dar, kaip matome iš jos organo "Vienybės Lietuvninkų", energiškai ruošiasi prie parengimo "Kudirkos Vakarų" apie 31-mą dieną gruodžio, t. y. tuomi laiku, kada sukaks lygiai 50 metų nuo Rašėjo gimimo dienos. Visos T. M D. kuopos yra raginamos surengt tokius vakarus paminėjimui to Jubilėjaus. Nors dar du mėnesiu laiko iki Naujų Metų, vienok jau dabar žinoma, kad "Kudirkos vakarai" atsibus visuose didesniuose lietuviais apgyventuose miestuose. Laikraštyj "Tėvynė" randame, kad Bostone ar ne visos lietuviškos draugystės susivienijęs parengimui iškilmingo "Kudirkos vakaro". Chicagoje, kur yra trijų vietinės T. M. D. kuopos, teip pat rengiasi sutaisyti vakarą. Čia, matomai, teipgi susivienys jei ne visos, tai bent didumas draugystės ir žadama apvaikščioti 50 metinį Kudirkos Jubilėjų iškilmingai. Apart vietinių T. M. D. kuopų tame reikale energiškai darbuojasi "Lietuvos Ukininko" draugystė, teiposgi "Simano Daukanto" draugystė, kurios pirmsėdis, p. A. Bijanckas, 25-to spalio laike metinio tos draugystės apvaikščiojimo, viešai pakėlė tą klausimą, ragindamas visas Chicagos draugystes susijungti ir parengti milžiniską apvaikščiojimą ant Naujų Metų. Be abejonės vėlionis Kudirka, kuris visą savo gyvenimą nenuoilsiai dirbo pakėlimui apšvietos musų tautoje, yra vertas kuo puikiausio apvaikščiojimo. Viename iš "Tėvynės" numerių tulas p. Artojas, rašydamas apie prisiartinantį Kudirkos Jubilėjų, sako, jog 31-ma diena gruodžio, kurioj sukaks 50 metų nuo dienos Kudirkos gimimo, turėtų buti "švente tautos, t. y., kad visa musų tauta toj dienoj primintų sau didelius darbus Kudirkos, jo neišpasakytą meilę ir prisirišymą pri[illegible]

tėvynės, jo didelius nuopelnus kaipo rašėjo ir, rengdama apvaikščiojimus ir vakarus, ištartų žodžius atminties ir padėkos neužmiršamam Rašėjui.

Matyt iš laikraščių, jog apart Chicagos ir Bostono bus parengti vakarai dar šiuose miestuose: Brooklyne ir New Yorke, Philadelphijoj, Waterburyj, Clevelande, Mahanoy City, Lawrence (Mas.), Scrantone ir kituose mažesniuose miestuose. Tikrai, tai yra pagirtinas ir gražus darbas. Tai gal bus pirmas kartas, kada amerikiečiai, išsisklaidę po visą plačią šalį, iškilmingai apvaikščios atsitikimą tautiškos svarbos. Vertėtų, kad išsipildytų žodžiai p. Artojo ir kad Jubilėjus Kudirkos ištikro butų pas mumis tautiška švente. Tas labiaus, negu kas kitas, parodytų musų pakilimą apšvietos ir patrijotizmo srytije.

Kadangi išleidimu Kudirkos raštų ir rengimu "Kudirkos vakarų" daugiausiai rupinasi Tėvynės Mylėtojų Draugystė, todėl neprošalį bus priminti ir apie ją kelis žodžius, ypač kad skaitytojai "Lietuvos" rodos, ne yra apie ją girdėję nuo to laiko, kada ji dar "gulėjo ant mirtino patalo"....

Geriausiai tos draugijos gyvavimas atspindi "Vienybėj Lietuvninkų", jos organe, rubrikoj Tėv. Myl. Draugystės reikalai". Nuo susivažiavimo tos draugijos, laikyto Scrantone (kartu su S. L. A. seimu) nerasime, rodos, nė vieno numerio, kuriame nebutų gvildenami draugijos reikalai. Matyt gyvenimas virte verda, — tą parodo ir kelios įdomios skaitlinės kaip Centrališkojo Raštininko, teip ir iždininko.

Ant susivažiavimo T. M. D. pasiuntinių dalyvavo 29 pasiuntiniai, vienok tik keli buvo nuo kuopų dar gyvuojančių: visi likusiejie buvo tai sąnariai jau pakrikusių kuopų. Iš to galima spręsti, jog gegužės mėnesyje tikrai laikėsi vos kelios kuopos. Pirma bertainėnė atskaita Raštininko parodo, jog po dviejų mėnesių draugija turėjo jau 18 pilnai susiorganizavusių kuopų su 264 sąnariais. Antra bertainėnė atskaitą parodo, jog draugijoj yra jau 26 kuopos su 411 sąnarių.

Laike susivažiavimo T. M. D. kasoj, kaip matyt iš protokolo, buvo $344 su centais. Šiądien pagal atskaitą iždininko, draugystė turi ižde suviršum $700.00. Atkreipus atydą į tai, kad tas viskas nuveikta bėgyje nepilnų 6 mėnesių, reik pripažinti, jog draugija auga nepaprastai greitai.

"Vien. Liet." randame pranešimą, kad pradėta jau rinkti ir tvarkyti D-ro Kudirkos raštus. T. M. D. pavedė tą darbą p. J. Gabriui, kuris, persikėlęs iš Paryžiaus į Tilžę, jau pradėjęs savo darbą.

Jeigu T. M. D. ir toliaus teip augs ir darbuosis, tai reik manyti, jog neilgai lauksime pasirodymo Jubilėjinės laidos Kudirkos raštų. Visuomenė, matyt, irgi tam darbui prijaučia, nes jos aukos išleidimui Kudirkos raštų pradeda tankiaus plaukti.

Tuomi viskuom reik tik pasidžiaugti, nes tokios draugijos, kaip T. M. D., abelnai atlošia svarbią rolę kulturiškame kilime tautos.

Kazys D.

EMIGRANTAMS PAŠELPA REIKALINGA.

Šiuomi pranešame, kad męs, S. L. A. XXIII seimo išrinkta komisija, pradėjome aktyviškąjį darbą reikale gelbėjimo lietuviškų emigrantų New York'o porte, priėdėjome prie tarpslaviškų tautų [illegible] po vardu: Slovanic Immigrant Society po No. 9 Old Slip New York.

Rugsėjo 28 d. Slavonų Emigrantų Draugovė turėjo savo nepaprastą direktorių susirinkimą, kuriame ir męs buvome pakviesti: A. Kundrotas ir V. Ambrazevičius kaipo pasiuntiniai S. L. A. Šiame slavų direktorių susirinkime; jie priėmė S. L. A. prie savo draugovės, idant ir męs, lietuviai paduotume pagelbos ranką savo tautiečiams, o labiausiai tiems broliams ir seserims, kurie jau buva paskirti sugrąžinimui atgal į Lietuvą Ellis Island valdžios. Męs gi S. L. A. įmokame į iždą slovėnų draugovės vieną šimtą doliarių (nes tik tiek dabar turi[illegible]ne) paskirtą XXIII seimo. Reprezentantais nuo S. L. A. Slovėnų Emig. Dr. paskyrė V. Ambrozevičių derektorium, kurs dalyvaus visuose dir. susirinkimuose, o A. Kundrotas bus reprezentantu [illegible]nerališkų (abelnų) susirinkimų.

Taigi darbą jau šeip teip pradėjome, bet tą darbą vest ant toliaus, reikalingi pinigai. Maloniai męs atsiliepiame į jus visus brolai lietuviai, į Sus. kuopas ar draugus, į visus lietuviškas draugystes, į visus lietuviškus biznierius, bei į visą plačią lietuvišką visuomenę Amerikoje, idant šelptumėte pinigiškai pagal išgalę, šį, teip reikalingą ir pageidautą darbą reikale emigrantų.

Pinigus meldžiame siųst ant rankų S. L. A. kasieriaus, iš kur bus duotos atskaitos ir pakvitavonės, nes kasierius yra po atsakančia kaucija. Kasieriaus antrašas: J. Skritulskas, 26 Broad str., New Britain, Conn.

Paaiškinsime apie Slovėnų Emigrantišką Draugovę, su kuria męs, lietuviai, tuomi tarpu susidedame.

Ši Draugovė susideda iš visokių tautų, kaip tai: čekų, slovakų, kroatų, bulgarų, serbų, rusinų, rumunų ir tt. Sl. Em. Dr. užlaiko visoki jų susivienyjimai, draugystės, biznieriai ir visuomeniškos aukos. Yra dar pavienių Slovėnų biznierių davusių po $1.000, po $500, po $100 ir tt. (Slovakus emigr. priima valdžios emigr. Austrijos-Ungariškas namas). Taigi ir męs lietuviai privalome rupintis šelpt savuosius prisižiurėdami į slaviškas tautas. Rusai teipgi duoda aukas ant šio namo.

Viršininkais Slovėnų Emigr. Draugovės yra šie: Pirmininku M. I. Pupin, Columbijos universiteto New York'e, profesorius elektros skyriaus, serbas, Austrijos pavaldinis, labai turtingas žmogus, turi gerą įtekmę tarpe Amerikonų ir ateitije žada gerai pelnyt aukų nuo milijonierių. Iždininkas A. S. Ambrose, slovakas, gyvena New York'e. Jis yra slovakų Susivien. pirmininku, teipgi turtingas žmogus. Sekretorius A. B. Konkol, čekas.

Per Slovėnų namą jau perėjo ir apie 30 lietuvių, kurių surašas tilpo 29 nr. "Tėvynės". Iš tų buvo ir tokių, kurie buvo paskirti išsiuntimui atgal. Taigi mums lietuviams gera proga prie tokių žmonių prisidėt.

Komitetas:

Vincas Ambrazevičius,
Andrius Kundrotas ir
Antanas Prakevičius.

DRABUŽIAI.

Sveika nešionė nejgijo dar sau tinkamos atidžios, sako vienas anglų raštininkas. Painus klausimas sulyg to, ar moters turi nešioti sijonus, ar teip vadinamą "Išmintingą apsiaustą" plačiai buvo aprašinėjamas kelis metus, daugelyje atsitikimų mažai apsireiškiant straipsniuose žinios užtariamos ar priešingos. Musų nuomone, dabartinis nešiojimas ilgų drabužių, kurie velkami per purvus ir suima su savim baisybę visokių ligų perų, yra priežasčia daugelio nesmagumų ir atsitikimų dėvėtojoms ir toki drabužiai negali buti smagųs ar sveiki.

Ar daug kas galvoja apie negerumą nešioti tą patį drabužį be atmainos diena į dieną, neduodant išsivėdinti ir išsiskirstyti susirinkusiems juose nuodingiems dalykams? — Renkanties drabužius, visuomet reikia atsižiurėti į tai, kad sveikai, švariai užlaikytų odą, temperaturą, atsižiurėti reikia į apštį išsistatymo ant šalčio ar karščio ir į apštį atliekamo darbo. Nereikia teip pat užmiršti amžiaus ir abelnos sveikatos.

Apatiniai drabužiai turi buti tinkami sugerti drėgnumą be pastojimo nepereinamais orui ir turi buti tankiai skalbiami.

Geriausi, turbut, bus flianeliniai. Niekomet nemiegok drabužiuose, kuriuos dėvėjai dieną, bet pakabink juos, kur jie gali buti gerai išvėdinti ir daryk tą patį su naktiniais drabužiais. Visi drabužiai reikia teip pataisyti, kad visas jų sunkumas svertųsi ant pečių. Jokia dalis drabužio neturi buti pritaikyta ankštai ant kuno. Drabužis neturi stabdyti liuoso kvėpavimo.

Spalva drabužio turi didelę svarbą veikmei saulės šilumos. Geriausiai apsaugoja balta; kitos spalvos eina šiteip: pilka, geltona, baltai raudona, mėlyna ir juoda. Batai ir kurpės turi buti padirbta sulyg pavidalo kojos. Kurka neturi buti augštesnė kaip dvigubas augštis pado.

Nepertekamiejie drabužiai, abelnai dėlei jų ypatybės palaikyti ir sutirštinti kuno prakaitą, nėra tinkami apsaugojimui nuo šalčio. Susivaržymas kenkia plaučiams, širdžiai, skilviui, kepenims ir tt., pagimdydamas užkietėjimą viduirių, džiovą, dispepsiją ir širdies ligą terp daugelio kitų blogumų.

Švarumas. Neturtas nėra išsiteisinimu stokai švarumo; vanduo beveik visuomet galima turėti, bet muilą tai reikia pasirinkti, kadangi daugumas muilų turi nuodingus sudėtinius, kurie gali pagimdyti smarkias odos ligas. Renkant muilą, reikia žiurėti, kad jis nebutų surus. Kartais muilą galima pakeisti kvietiniais ar avižiniais miltais. Bet švarumu skaitosi netik švarus užlaikymas burnos ir rankų. Uždengtos kuno dalys dar daugiau reikalauja vandens, negu paliktosios veikmei oro ir šviesos. Skylėtasis kuno paviršius reikalauja kasdien nuvalymo nuo sauso žvynėto apaugimo, kuris, apsileidus, pasidaro ir kuris labai kenkia kunui prašalinti visas nevalybes prigimtais keliais, — per skyles kune esančias.

Męs kvėpuojame per savo odą teip lygiai kaip ir plaučiais ir tas teip yra reikalingu šaltame žiemos ore, kaip ir šiltame vasaros, net daugiau, nes vasaros šiluma priverčia prakaituoti ir tuomi tankiai yra atidaroma užsikimšusios skylės. Į kojas reikia atkreipti ypatingą atidžią. Pančiakos ir apatiniai drabužiai, prisigėrę nevalybių iš musų kuno reikia tankiai mainyti ir skalbti.

Vaikščioti basam yra prigimtas budas. Vasaros laiku žmonės ant kaimų tyčia vaikščioja basi, o vaikams niekas teip nepatinka, kaip kad numesti visokį apsiautuvą nuo kojų. Šitas papratimas, nors jis turi tulus neparankumus, kaip ve pasidurimus ar nusimušimus kojos, bet jis duoda sveikatą visam kunui ir leidžia kojoms gamtiškai augti. Ištikro, lepumas kojų tų, kurie laiko jas apautas apskritus metus, yra tiesiogine priežasčia menkos sveikatos, slogų, silpnumo akių ir daugelio kitų mažesnių kliučių. Atitaisymui šito daugelis gydytojų dabar pataria savo ligoniams vaikščioti basiems kasdien po truputį savo kambaryj. Ant kiemo ar pamarėj po dvi, tris valandas, ėsant maudyklose, ar kuomet pravartumas atsiranda. Kuriems tas nepravartu, gali mazgoti kojas kas vakaras vandenyj.

IŠ VISUR.

|| Anglijos darbininkų turtai siekia 12 milijonų markių. Budavonės draugijų, susidedančių iš darbininkų, kapitalai siekia 3.500.000.000 markių. Kapitalai pagelbinių darbininkų draugovių 1.009.181.200 markių; kapitalai įdėti į darbininkų valgomų produktų pardavines 94.784.000; kapitalai profesijonalinų sanjungų 107.718,480 markių; kapitolai apsaugos draugovių 3.711.400 markių; kapitalai darbininkų paskolos kasų 5.409.940 markių. Nejstabu, todėl, jeigu socijalizmas terp Anglijos darbininkų nejleido teip giliai šaknis kaip antai Vokietijoj, kur darbininkai ne dešimtos tų pinigų sumos neturi. Anglijos darbininkų organizacijos turi kur kas didesnius turtus negu darbininkai kokio nors kito krašto.

|| Dėl pakeltų demonstracijų Londono parlamente, kurias pakėlė moteris reikalaujančios sau lygių teisių ir jų draugai, nuo dabar į parlamentą visai ne leidžia nė vyrų nė moterų ne atstovų. Parlamento tarnai vyrus demonstrantus greitai nuo galerijų išvaikė, bet su moterims nėjo teip lengvai: jos pradėjo teip rėkauti, kad atsėjo pertraukti parlamento posėdį.

|| Bavarijoj, Alpų kalnuose, nuo kalno nupuolė automobilius, kuriame iš Vindobonos Londonan važiavo turtingas Amerikonas Clarence Vyner ir turtinga moteris Bettin iš Chile. Amerikonas ir Chilenė ant vietos užsimušė.

|| Paliepus Varšavos jeneral-gubernatoriui, likosi uždarytos Lenkijoj visos lenkiškosios mokyklos. Prieš tokį jeneral-gubernatoriaus paliepimą lenkai nusiuntė protestą dumon, bet nežinia, ar duma galės jiems pagelbėti. Jos juk jeneral-gubernatorius ne klauso.

|| Įtekmingiausiejie maskoliškosios dumos atstovai išsitarė, jog duma ne pritars sušaukimui Europos viešpatysčių kongreso sutvarkyti Balkanų pusalio reikalus; duma prišinasi priskyrimui Bosnijos ir Hercegovinos prie Austrijos.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(Pabaiga).

deputatus sątarauties kaslink kodekso įstatymų imperijos. Idant galima butų sutaikinti veisles, papročius ir civilizaciją gyventojų, ji išsiuntinėjo į visas šalis komisiją mokslinčių ištirti geographiją, klimatą, vaisingumą šalies, budus žmonių ir tt. Ji drąsino žemdirbystę, siuntė vokiškus kolionistus į veislią šalį; steigė daug miestų ir kaimų, su mokykloms juose. Ji globė augštesnį mokslą, paplatino Dailų Akademiją, ir paskyrė 60.000 rublių užlaikymui Mokslų Akademijos, kurios priežiurą pavedė vokiškam profesoriui. 1776 m. išleido kodeksą įstatymų, kurį pati parengė iš didelės dalies pagal idėjas Bekkarios ir Montesquieu su daugeliu akyvų pritaikymų; ten buvo 520 artikulų, tarp kurių randasi taipgi apologija absoliutizmo. Tą kodeksą labai gyrė Prusijos Pridrikis ir Voltaire. Katarina turėjo skeptiškas nuomones philozophijoje ir politikoje; ji parašė vieną dramą iš gyvenimo Olgos, taip-gi "gabalus iš istorijos Maskolijos". Kaip draugė prancuziškų encyklopedininkų, ji neužkentė viduramžinių ekstravamijų pravoslavijos, vienok ji prisilaikė visatino apkautojimo*), tik katalikų bažnyčios spendimus ant civiliškos galybės ji stengėsi aprubežiuoti. Mogylevas tapo paskirtas už sėdenę archivyskupui, ji pasilaikė veto paskyrime bažnytinių urėdininkų, svetimų šalių kunigams ji uždraudė apsigyventi savoj šalyje, uždraudė apgarsinimą bullių popiežiaus be leidimo senato. Literatura kilo darbais Cheraskovo, Bogdanovyčiaus ir Chemnicerio. Nacijonališką dramą sutvėrė von Vizin. Deržavinas apdainavo Katarinos pergales. Bet Radiščevą, činovninką, ji išsiuntė į Siberiją už jo "kelionę į Maskvą", kur aprašė apverktiną padėjimą baudžiauninkų. Novikovą, dirbusį auklėjimo dirvoj, įkišo į kalėjimą. Princessa Daškova buvo pirmsėdė Dailų Akademijos. — Imperiją padalino į 41 guberniją, kur gubernatoriai paskiriami esti per senatą. Puikė jos dvaro buvo didelė. Armija tapo perreformuota, vienas rekrutas imtinas nuo 500 vyriškų gyventojų. Baisi rebelija pakelta Pugačevo, 1773 m. išliuosavimui šalies nuo baudžiavų ir nelaisvės aplinkėse Dono ir Volgos, kur daugiausiai gyveno raskolnikai, tapo Bibikovo, Suvorovo, ir kitų nusmaugta ir jos vadovas nugalabytas Maskvoje (1775 m.).

Lenkijoje 1764 m. mirus Pridrikiui Augustui, Katarina rupinosi pasodinti ant sosto Stanislavą Augustą, apsivedusį su Čartoryskiute. Repninas turėjo armiją Lenkijoje. Jau regis 1770 m. besilankant Heinrikiui Prusijos Peterburge, padalinimas Lenkijos tapo sutartas, ir Austrija tapo įtraukta į tą neteisų darbą. 1768 m. Lenkijoje maskolių armija tapo padidinta, Krokavos archivyskupas ir 3 senatoriai tapo išgabenti į Siberiją ir seimas buvo iš naujo įbauginamas. Nekurioms Lenkų šalims sumišus, sultonas Musphata III apskelbė karę Maskolijai. Turkai tapo sumušti ant žemės ir ant vandens (Česmė!), bet užtai jie užkrėtė maskolius maru, kuris per keletą metų naikino Maskoliją. Maskvoje žmonės užmušė arkijerėjų Ambrozijų, kam jis drauge su valdžia bandė varu įvesti sanitarišką rėdą!.... 1771 m. kniazius Dolgorukij užėmė Krimą. Kada 1772 m. įvyko sudėjimas ginklų, ir kada įgaliotiniai viešpatysčių suvažiavo į Bucharestą sulygimui taikos, tai sądora tapo tarp trijų viešpatysčių padaryta pasidalinimui Lenkijos tų pačių viešpatysčių, kurios 1660 m. sądaroje Olyvos prižadėjusios buvo gvarantiją protekcijos! Prusija pasiėmė 5 vaivadijas ir dalį Didlenkijos, daugiaus 1000 □ mylių vešlios šalies, su 1 milijonu gyventojų; Austrija 4 skrytis valstijos su 2700 □ mylių su 2½ milijonais žmonių, o Maskolija 3440 □ mylių su 1½ milijonu gyventojų (Baltrusiją ir šalį anapus Dniepro)!! Rods, remonstravo Anglija, Prancuzija, Švedija ir Danija, bet ant to ir apsiliko. Tik Turkija su apmauda toliau tęsė karę. Dabar Rumiancevas tapo sumuštas pas Silistriją, Šumlą, Varną. Bet atmaina kilo tarpe Turkų, ir 1774 m. tapo sądora tariama Kainardžije. Turkija atgavo Maldaviją ir Valachiją, Maskolija-gi pastojo protektoriumi visų graikopravoslavų Turkijoje. Krimas tapo pripažintas nepriguliniu prie Turkijos, o Kerč, Jenikalė, Azov ir Kinbum pavesti tapo Maskolijai. Konsuliai Maskolijos tapo priimti į visas Turkijos dalis. Maskolija laimėjo laisvą navigaciją po Dunojų ir Juodmares. Apie Lenkiją nėra sądoroje nė žodžio!

Veikiai Maskolija rado priekabą prie Krimo, ir jį užėmė. Nors Turkija apmaudijosi, bet 1780 m. ji turėjo aptykti ir susiderinti. Prancuzija protestavo tik žodžiais! Tai pasidarė per triusą kniaziaus Potemkino, caricos numylėtinio, kurs prisirišęs buvo prie Municho "orientališko projekto". Jis tarėsi, kad su Britanijos pagelba Maskolija greičiausiai įgalėsianti Turkus.

1787 m. Katarina, drauge su Austrijos Juozapu II, lankėsi Krime, kuriam davė vardą Tauridos, o kur Potemkinas svečius priėmė su iškilme. Potam Juozapas lankėsi Petrapylėje, ir iš valios tapo suderėtas alijansas tarp Austrijos ir Maskolijos. 1788 m. kilo vėl karė su Turkija, bet nenusisekė. Neužilgo mirus Juozapui,, jo brolis sutarė sądorą su Turkija Sistove, kur ans atidavė užkariautas Laudono šalis. Tik Maskolija toliaus traukė karę. Suvorovas paėmė Ismailių, gintuvę ties Dunojumi. 1792 m. sądora įvyko Jassuose. Maskolija įgijo pakraščius Juodųjų marių, bet atidavė atgal Dunojaus provincijas.

1790 m. kilo karė su Švedijos karaliumi Gustavu III, ir Švedai turėjo Vezeloje sutikti ant panaujinimo sądorų Abo ir Nyštadto.

1791 m. 3 d. gegužio, nauja konstitucija tapo apskelbta Lenkijoje, kur įvesdino paveldėtinumą sosto, prašalino liberum veto ir tt. Tai vis Katarinai nepatiko. Pirm 20 metų ji apsimetė apginėja dissidentų, tolerancijos; dabar ji tapo atvira priešininke civiliškų reformų. Kariumenę pasiuntė prieš Lenkiją, pakviesdama Prusų karalių ant dalybų! Konvencijoje Gartino 1793 m. Maskolija paėmė 83000 □ mylių, Prusija 22500 □ mylių; ir Lenkų armija turėjo buti sumažinta iki 15000! Priklausybė nuo Maskolijos buvo aiški likusioms 40000 □ mylių Lenkijos. 1794 m. Kasciuška buvo pakviestas išliuosuoti šalį nuo tiranijos. Tas 3kart sumušė maskolius. Iš Varšavos maskoliai tapo išgrusti laukan. Dabar už tai Austrija, Prusija ir Maskolija traukė prieš Lenkiją. Suvorovas paėmė Pragą, Varšavą. 25 d. lapkričio Stanislavas Augustas atsisakė nuo karunos, ir gavo pensiją nuo susiderinusių galiunų. Gegužyje 1795 m. Lenkijos galutinai neliko. Galiaus tapo annekstuotas Kuršas, Zemgaliai ir Pilten'o skrytis.

Katarina darė plianus 1795 m. padaryti koaliciją prieš revoliuciją Prancuzijoje; gąsdino ją nugalavimas Gustavo III Švedijos 1791 m. ir dabar Liudviko XVI Prancuzijoj. Ypatingas suderybas padarė su Britanija dėlei Turkijos; jos plianu buvo padaryti Maskoliją paveldėja Byzantiškosios imperijos. Valerijoną Zubovą ji išsiuntė prieš Persiją, kurs šachą nuvertęs, turėjo užgulti ant turkiškųjų provincijų Azijoje. Bet tame laike ji pati mirė 1796 m. lapkrityje.

"Nemieruota eikvone turtais mėtomais favorita garbe įgyta per armiją, savo stropiu atsidavimu reiklams, platumu savo užmanymų, nuolatine klotimi pliti ji sužadino ir admiraciją ir padyvą. Viskas aplink ją josi ant didelės skalės; net jos ydos buvo taip milžiniškos kad nustabina savo begėdiškumu ir matomu nesutikimu geromis ir prisimeilyjančiomis ypatybėmis, per ją išsklėstomis. Ji pasinaudojo galybėmis teriono, toli nukakusiomis prie išpildymo jos brangintiniausio troškimo, pastoti autokratu kaip niekam neatsakomu, taip lygiai idolizuotu" (Gossip).

Caru pastojo Povilas Petraitis (1796—1801), kuris labai nekentė Katarinos ir jos politikos, vedė siaurą gyvenimą, pilną vigoro ir ekscentriškumų. Jis paleido iš kalėjimo Kasciušką ir dovanojo jam dvarą su daugybe baudžiauninkų, ko ans nepriėmė, o Stanislavą Augustą parsivesdino iš Gartino ir labai nežmoniškai su juomi elgėsi. Etiketa tapo užvesta biauri. Kas carą matė pasirodant turėjo pulti ant kelių. Kas ėjo per jo sodną, turėjo enusiėmęs kepurę. Visoki fantastiški ordinansai tapo duoti kaslink drapanų dėvėjimo. Lazdą ir kumščią nuolatos vartojo, kaip kad Ivanas Gresmusis. Neapkęsdamas prancuzų revoliucijos, jis uždraudė ant kromų varyti žodį "magazin", astronomijoje "revoliuciją" dangiškosiom kunų, teatruose įvedė žodį "permission" ažuot "liberté". Už tai jis mielai pristojo prie lygos prieš Prancuzus. Suvorovaš, nė kokia vėsula, atsidurė šiaurinėje Italijoje, pas Parmą, Trebbiją ir Novį ir k. pamokino prancuzus. Tačiaus, kilus nesutikimui su Austris, Suvorovas vyko į Šveicariją, o iš čia namon. Taip pat nenusidavė russo-britaniškoji ekspedicija prieš Holandiją, ir tad atsimainė Povilo mintys: jis tarėsi tapęs apgautu. Suvorovas mirė persekiojamas caro. Pamylėjo Napoleoną ir pastojo sądorininku. Nuo angliškų laivų Baltiškose jurėse atėnė turtus ir matrosus patupdė kalėjiman. Jo sumanymu buvo antpulti ant britiškos Indijos. Peterburge policija nuolatos darė kratas tarp gyventojų, keliavo į Siberiją tytvekos išguitinių. Savo pačią jis kankino, apkalino vyresnėsnę sunų. Suokalbis ant jo gyvasties išsiplėtojo po vada Palno ir Benningseno. Agentais buvo 3 broliai Zubovai, kuriu vyresnysis buvo pastaru favoritu Katarinos. Galiaus kalojus Zubovas, su kitais suokalbininkais, užpolę naktimete, užsmaugė besiginantį carą. —

*) 1764 m. viešnatystė paėmė cerkvių žemes. Ustrialov savo "Istorijoje Maskolijos" sako, kad 12-ame šimtmetyje tapo pastatyta 41 kliošlorius, 13-ame — 22, 14-ame — 89, 15-ame — 70! Prie Katarinos beveik, milijonas kaimiečių prigulėjo nuo popų. Ivanas III padaręs buvo pleną konfiskatos. Petras Didysis įsteigė Koleviją valdymui cerkviškų turtų; Katarina paskyrė iš šiaip žmonių ir popų komisiją, kuri — priimdama turtus ir kaimiečius į lobį viešpatystės — paskyrė įėmimą popams ir stipendiją zokonininkams. Tokiu budu cerkvė tapo tarne viešpatystei tuomi labiaus, kad jau Petras buvo išdildęs patriarchatą.

|| Siemenso ir Schuskirto Elektriškoji kompanija Berlyne parengia mieste Nauen, Potsdamo apskrityj galinčių prieš vėją lėkti orlaivių dirbtuvę. Bus tai pirmutinė privatiška orlaivių dirbtuvė; iki šiol buvo tokios dirbtuvės vien kariumenės ministerijos parengtos.

|| Viena iš Prancuzijos moterų vadovių, D-re Madeleine Pelletier, padavė parlamentui sumanymą, kad moterys, teip kaip ir vyrai butų priimamos į kariumenę, D-re Pelletier sako, jog Prancuzijoj yra gana vyrų, kurie gali atlikti dabartinius moterų darbus. Bet rodosi, visų moterų pareigų vyrai visgi atlikti negalės.

|| Amerikoniška tirinėtojų komisija, prigulinčioj Belgijai Kongo viešpatystėj (Vidurinėj Afrikoj), Manyema distrikte, rado turtingus aukso laukus.

|| Auščiausis Chinų teismas pasmerkė nukirtimu galvos du augštu urėdninku, o 7 kitokioms sunkioms bausmėms už įsiveržimą su pulku ginkluotų vyrų į prancuziškas Tonkino valdybas. Chiniečiai mieste Amoy labai šaltai priėmė atkakusį ten Amerikos kariską laivyną.

|| Atkakęs iš pietinės Amerikos į New Orleansą garlaivys "Dictator", atgabeno žinią, jog Nicaraguos pakrantėse siautė baisi vėtra, kuri su visu išgriovė miestus Rio Grande ir Prizopulka. Pražuvo čia ir daug žmonių.

|| Buvusiuose Indijose, Hyderabad apskrityj, tvanuose pražuvo su viršum 10000 žmonių. Nižam apskritys, užimantis 448000 mylių pavirto į eilę mažesnių ir didesnių ežerų. Miestą Hyderabad užliejo vanduo ir miestą, turintį 100-000 gyventojų pavertė į griuvėsių kruvą.

|| Ant Šiaurinių jurių paskendo su visais ant jo buvusiais žmonėmis angliškas garlaivys "Yarmout". Ant jo buvo 23 jurininkai.

|| 30 d. spalio caras Mikalojus priėmė savo rume Maskolijon atkakusį Serbijos sosto įpėdinį.

|| Aplinkinėse Altar, Sonora stijoj Meksike, buvo smarkus šis terp Papago ir Yaqui ind. Mušyje 40 Yaqui indijonų užmuštų. Jų priešus Papago jonus apginklavo Mexiko ra ir juos užsiundė ant Yaqui jonų. Po mušiui, vienas iš vadovų, Bule, pasidavė Me valdžiai.

|| Ant Filiponų salų, ame niškas kareivis, Mike Beel įpuolęs į beprotystę, nudurė ke kitus kareivius. Teismas pas kė užmušėją kalėjiman visam žiui.

|| Kadangi pasibaigė laikas kirtas Venezuelei išpildyti He dijos reikalavimus, o jie ne pildyti, tai dabar laukia visi terp Holandijos ir Venezu Venezuelė pašaukė po ginklu 000 kareivių.

|| Paryžiaus laikraštis "P Parisien" pagarsino žinią, jog priskyrimo Bosnijos ir Herce vinos Maskolija Austrijai pa tė "ultimatum" (paskutinį re lavimą) ir rengiasi mobilizu savo kariškas pajiegas. Jeigu teisybė, tai Europoj vėl gali gimti didelis karas.

|| Bavarijoj atliko mėginin su nauju, išrastu inžinieriaus K serdoku saugojančiu nuo šuv Mėginimai buvo gana pasekm gi; bet mėgino šaudyti, rods n arti, bet vien iš Browningų. S dokas kulką sulaikė.

|| Mieste Gatčina, kur yra c ro ruunas, paslapti policistai už ko bombų krautuvę. Pasirod kad ją įrengė caro gvardijos ofi cieras Faliejev. Jam pasisekė pa bėgti.

|| Čekijos sostapilyj Pragoj, 30 d. spalio kilo vėl muštynės terp čekų ir vokiečių, ypač gavo vokiečiai studentai. Stabdymui riaušių reikėjo šaukti kariumenę.

|| Teismas mieste Breslau suose, pripažino darbinin waldui atlyginimą iš iždo, riaušių ant gatvių policisto nuk stą ranką. 1700 markių ant s ir po 730 markių kas metai.

SENELIS.

Ant kalno, ant saulės kaitros,
Suvargęs senelis sėdėjo,
Ir galvą parėmęs ant uosio lazdos,
Žiurėdams į tolį kalbėjo:

"Jau artinas ta valanda,
Kad buvyj man bus paskutinė....
Gal šiądien, ar ryt, šalta myrio ranka
Užslėgs mano seną krutinę....

Gana gyvenau ir vargau,
Likimo audrų vis blaškytas....
Pečiai jau sulinko, spėkų netekau,
Vargų ir skausmų nukankytas....

Gana gyvenau — laikas mirt....
Gana to gyvenimo kieto....
Jau laikas be naudos į dulkes subirt,
Ir žuti ir dingti iš svieto....

Kada tai laimingas buvau;
Gyvenime meilės žydėjau....
Bet mirė mieloji.... aš sviete likau
Todėl tik, kad sunų auklėjau....

Jis buvo man laime visa;
Jo juokas man širdį ramino;
Nekaltas ir linksmas, kaip saulės šviesa,
Jis pajiegas drąsiai gamino....

Užaugęs paliko mane,
Ir laimės jieškoti išėjo....
Ir kur jis dabar? Kokiame jis krašte?
Ar gyvas? Ar laimę regėjo?....

Jaučiu, jog jau gęsta širdis,
Jau šąla ir stingsta krutinė,
Bet, rodos, negęstanti meilės vilnis
Ilgiaus dar gyventi masina"....

Nutilo. Tik žvelgė tolyn
Nuliudęs, ir sunkiai dusavo,
Paskui jau galva kaskart sviro žemyn,
O lupos drebėjo ir šąlo....

M. Lietuvaitė.

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

IŠSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

...e tikrai priminė didų kunigaikštį; usai ...arzda buvo plikai nuskusti, o balti plau... storomis garbanomis buvo nusvirę ant ...ų. Tai buvo galinga Bokkanera figura, ... nosimi, plačia burna ir plonomis lupomis ... pailgo veido, išbraižyto plačiomis rukšlė...; bet tas išblyškęs veidas buvo apšviestas ...domis, kaip anglis, ir degančiomis akimis ...ražilusiais antakiais. Jei uždėti ant tos ...os liaurų vainiką, jis tikrai butų panašus ...ymo imperatorių; — taip ji buvo puiki ir ...minga, — tartum Augusto kraujas tekėjo ...enelio gyslose.

Pierre žinojo jo gyvenimą, ir šis portre... priminė jam apie jį. Išauklėtas bajorų ...gijoje, Pijus Bokkanera, visai jaunas di...nas, buvo išvažiavęs iš Rymo tiktai vieną ...ą, kad nuvežti į Paryžių kardinolo bare... Paskui jo dvasiška karjera puikiai žen... birmyn, ačiu jo augštam kilimui; pašven...as paties Pijaus IX, paskui jis buvo pas...as — kanauniku Vatikano basilikoje ir ...erariju, paskui po italų okupacijos, ma...nomu ir, antgalo, 1874 metuose, kardino... Per paskutinius ketverius metus jis už... kamerlingo vietą, ir patyliais buvo kal...a, kad Leonas XIII paskyrė jį į tą tar..., idant jis negalėtų atsisėsti ant popie...s sosto, nes Konklevas, išrinkęs jį, pa...ų tradiciją, pagal kurią kamerlingas ne... atsisėsti ant popiežiaus sosto. Kalbėjo ...gi kad tarp popiežiaus ir kamerlingo eina ...valinė slapta kova, kad kamerlingas, sto...mas nuošaliai, niekino šventojo tėvo po...; prisilaikė visame kame visiškai priešin...jam nuomonių; laukė popiežiaus mirties, ...jam suteiks laikinę valdžią kolai bus iš...as jo įpėdinis. Žvilgterėjime jo juodų ..., po ta didelė ir ruščia kakta buvo galima ...myti godulingus kardinolo užmanymus ...g popiežiaus sosto, kuris nori eiti kardi...

Pečči pėdomis, nes ir šis juk buvo ka...ingu, o vienok tas jam nekliudė patekti ...piežius? Jis, kaipo Rymo kunigaikštis, ...atis omenyje savo slaptus sumanymus, ne...avo už Rymo ribų, sakydamas, kad jis ...i susipažysta su dabartiniu pasauliu ir ...ena tiktai bažnytiniais reikalais; preigtam buvo persiėmęs visai giliu ir stipriu ti...mu, kuris jį saugojo nuo visokių svyra...ų.

Pasigirdo šlamėjimas, kuris pertraukė ...rre'o susimąstymą. Tai buvo donas Vi...io, jis paprašė jo atsisėsti.

— Tamstai, gal, ilgai prisieis laukti, — ...sėsk tamsta.

Ir jis vėl ėmė prirašinėti didelį pageltusio ...ierio lapą; Pierre paklausė jo ir atsisėdo ...š portretą ant vienos aržuolinės taburetės, ...nčios palei sieną ir vėl paskendo savo ...nėse. Jam rodėsi, kad jo akyse atsistojo ...šiųjų kardinolų didybė. Tą dieną, kuo... šventino kardinola. jis paprastai pavelde jos budavo neišpasakytai iškilmingos. Paskui per tris dienas kardinolo rumo dyrys budavo atdaros visiems; girdėjosi šveicarų ir lekajų šauksmai, kurie šaukė apsilankusiųjų vardus — pirklių, prasčiokų, kuriuos kardinolas, yt karalius savo pavaldinius, priimdavo su karališka iškilme. Paskui prasidėdavo naujos tvarkos užvedimas, nekurie kardinolai prisisamdydavo sau tarnų lig penkių šimtų, turėdavo po šešiolika įvairių kanceliarijų ir gyvendavo visai kaip karaliai. Paskui, kuomet papročiai pasidarė prastesni, kardinolas, jei būvo iš kunigaikščių kilmės, turėdavo teisę iškilmingai išvažiuoti keturiomis karietomis, užkinkintomis juodais arkliais, prieš kurias keliavo keturi tarnai livrėjose su gerbais, iškilmingai laikantiejie rankose skrybėlę, pagalvėlės ir skėtį. Už kardinolo važiavo sekretorius su šilkine mantija, šleifnešis, apvilktas, taip vadinama, krocija, panašia į vilnonį apsiaustą, pamuštą vata, ir kamer-junkeris Genricho II kostiume su kardinolo bareta pirštiniuotose rankose. Ir dabar kardinolo rume budavo auditorius, prižiurintis kongregacijų veikimą, sekretorius, prižiurintis tiktai korespondenciją, ceremon-meisteris, kurio pareiga buvo įvesti pas kardinolą ir rekomenduoti jam atėjusias ypatas, kamer-junkeris, nešiojantis baretą, šleifnešis, kapelionas, namų užveizda, viresnysis lekajus, nepriskaitant didžiausios lekajų kruvos, virėjų, kučerių, arklinių, kuriais kibždėjo dideli rumai.

Ir dabar, nuo to laiko, kuomet Rymas pateko į italų rankas, beveik visi Rymo kunigaikščiai pražudė savo turtus, ir užgeso aukštų dvasiškų valdininkų žibėjimas. Nuskurdusi aristokratija šalinasi, pamažu, nuo dvasiškos karjeros, kuri mažai tedavė pelno, ir kurias jau nebegerbia; dabar tas vietas pradėjo užimti smulkiejie buržuazai. Kardinolas Bokkanera, paskutinis iš senobiškos bajorų giminės kardinolas, turėjo tiktai trisdešimts tukstančių frankų į metus, — dvidešimts du tukstančius algos ir dar šiaip kelis tukstančius, kuriuos jis gaudavo už kitas tarnybes, — ir jis, žinoma, negalėtų sudurti galų su galais, jeigu dona Serafina jam nepadėtų dar užsilikusiais senobiniais turtais, nuo kurių jis atsisakė. Dona Serafina ir Benedetta gyveno visai skyrium, pačios save užlaikė, turėjo savo tarnus. Kardinolas prie savęs laikė tiktai Dario; jis niekuomet nekėlė pas save nė iškilmingų pietų, nė vakarienių. Jo didžiausios išlaidos buvo, tai vienatinės karietos ir poros arklių užlaikimas, kuriuos jis, dėl etikėtos, turėjo užlaikyti, nes kardinolas negali pesčias vaikščioti Ryme. Priegtam važnyčia, senas tarnas, pildė pareigas ir arklinio, nenorėdamas niekam užleisti prižiurėti arklių ir karietos; jis drauge paseno su jais pas kardinolą. Buvo dar du lekajai, tėvas ir sunus; pastarasis gimė ir užaugo rume. Virėjo pati buvo, drauge, ir jo pagelbininkė prie virtuvės. Bet labiausiai sumažėjo tarnų skaičius prieškambariuose, kur dabar tebuvo tik du kunigai, vienas jų, donas Vidžilio, pildė sekretoriaus, auditoriaus ir gofmeisterio pareigas, o kitas, kunigas Paparelli, buvo šleifnešiu, kapelionu ir ceremoni-meisteriu. Ten, kur pirmiau stumdėsi ir vaikštinėdavo žmonės įvairių sluogsnių, dabar tyliai mirgavo tiktai dvi juodos sutanos, kurios išrodė nedideliais šašeliais tamsumoje.

Ir Pierre geriausiai suprato, kodėl kardinolas nesirupina apie tą rumą, kuriame jis nebegali sugrąžinti praeities iškilmingumo! Tas užleistas ir rustus trobesis baigė griuti ant galvos paskutiniojo savo pono, kuris neturi nė užtektinai tarnų, nė ištekliaus, už kurį butų galima atremontuoti jį. Dabartinis pasaulis taip nebepanašus į senobinį, religija perstojo buti visagalinga karalaite ant viso pasaulio, o draugija persimainė ir eina nežinomais keliais, — tai kodėl neleisti senajam pasauliui subyrėti į dulkes, nesiliaujant garbinus garbingos paeities? Tiktai vieni didvyriai miršta su stipriu tikėjimu ir religija, liudnai žiurėdami, kaip jų dievas kankinasi paskutinėse agonijose. Ir dideliame kardinolo portrete, išbliškusiu veidu, tokiu drąsiu, didžiu ir nuvargusiu, atsispindėjo tas atkaklus noras greičiau buti sutraiškintu seno trobėsio griuvėsiais.

Pierre užgirdo šnabždėjimą ir jis pakėlė galvą. Kertėje atsidarė durys ir jis pamatęs prieš save drutą trumpą, keturios dešimties metų kunigą, kurį buvo galima palaikyti už labai seną mergaitę juodame sejone, — nes jo veidas buvo išvagotas rukšlėmis. Tai buvo kunigas Paparelli, šleifnešis ir ceremon-meisteris, kuris įvesdavo ir atrekomenduodavo kardinolui atėjusius, kas jis toks, bet donas Vidžilio pasišaukė jį ir atrekomendavo jam jauną kunigą.

— A, gerai, gerai! Ponas kunigas Fronman.... Jo šventenybė teiksis jį priimti šiandien, bet reikia palaukti, reikia palaukti.

Ir svyruodamas jis tyliai pasisuko į kitą kambarį ir atsisėdo ant savo paprastos vietos.

Pierre nemėgo tų senų vienuolių veidų, suliesėjusių nuo celibato ir pasnikų; donas Vidžilio, nuleidęs galvą ir suspaudęs drebančias rankas, jau nieko nebedirbo, ir Pierre pradėjo klausinėti jo apie tą kunigą. O, kunigas Paparelli — tai giliai tikintis žmogus kuris tik iš nusižeminimo užima tokią menką vietą prie jo švetenybės! Net pastarasis labai gerbia jį ir maloniai išklausė jo nuomonių. Degančiose dono Vidžilio akyse blikstelėjo lengva ironija ir rustybės šašelis; paskui jis pradėjo žiurėti į Pierre'ą ramiomis akimis ir, persitikrinęs, kad tas svetimtautis tikrai nepriguli prie jokios slaptos draugijos ir visai neužsiima intrigomis, išdrįso įsileisti į kalbas.

— Taip, taip, kartais esti daug darbo, — ir gana sunkaus.... Jo šventenybė priguli

(Toliaus bus.)

Iš visur.

|| Šlezijoj, dvare Damsdorf, užgimė muštynės terp darbininkų vokiečių ir nuvalymui laukų partraukti vengrų. Muštynėse 20 darbininkų tapo sunkiai sužeistų.

|| Laikraštis "Novoje Vremia" gavo žinią iš Persijos, jog revoliucijonieriai Tabrize, priemiesčiuose Sargah ir Davatschi pasidavė šachui.

|| 28 d. spalių iš tvirtovės Petro ir Povilo likosi ant galo paleistas pagarsėjęs revoliucijonierius Čaikovskyj, pastačius čekiu ant viešpatystės banko kauciją 25000 dol. (50000 rublių).

|| Peterburgan atkako Serbijos sosto įpėdinis, kunigaikštis Jurgis ir tuojaus nuvažiavo į žieminį rumą pas carą.

|| Pareikalavus Anglijai, Prancuzijai, Vokietijai ir Italijai, Bulgarija paleido jau sušauktus po ginklu rezervos kareivius.

|| Mieste Hongkong ginkluotų chiniečių pulkas išplėšė 26 svetimų prekių krautuves. Dėl to išplėšimo suareštavo jau 200 ypatų.

|| 28 d. spalių susirinko po vakacijų maskoliškoji duma.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitos nedėlios naktyj, 11 val. smuklėj italijono Tunno, pn. 178 W. Polk str. užgimė šaudynės. Į minėtą smuklę atėjo du italijonai, 22 metų Petras Caparello ir gyvenantis ant Polk str. pn. 176 Frank Renda. Caparello pareikalavo 2 stiklų alaus, bet išgėręs, nenorėjo užmokėti. Užtai užgimė barnys terp Rendos ir Caparello, į kurias įsimaišė ir smuklės savininkas. Renda ilgai nelaukė, bet išsitraukė revolverį ir paleido keturis šuvius. Du šuviai pataikė smuklininkui į krutinę, o vienas Caparellėj į pilvą. Smuklininkas pasimirė bevežant į ligonbutį, o Caparello daktarai nesitiki išgydyti. Sovėjas iš syk pabėgo, bet jį ant 14 gatvės suėmė policistas Mueller.

— Ant kertės North ave. ir Halsted str. pereitos nedėlios dieną, terp girtų vaikinų užgimė peštynės, laike kurių 24 metų vokietukas Edward Reynolds kelis kartus su peiliu įdurė į šoną gyvenančiam pn. 385 W. Division str. Jonui Wisnowskiui. Jis sužeistas mirtinai.

— Pereitą mėnesį Chicagoj pasimirė iš viso 2284 ypatos: 1310 vyriškių ir 965 moterys; vaikų iki penkių metų pasimirė 710, senelių virš 60 metų 485. Daugiausiai mirčių buvo nuo žarnų ligų, nes 342, nuo plaučių uždegimo 260, nuo džiovos 238. Siautusios pirma ypač pietiniuose priemiesčiuose difterija, šiltinės ir tymai beveik išnyko.

Redakcijos atsakymai.

Barabošiui. Kalba bloga, o tokia eilių rašyti negalima. Ir pačios eilės silpnos, spaudai netinka. Pataisyti jos nesiduoda.

NAUDINGI PAMOKINIMAI.

Iš Springfield, Ill. Gavome atvirą laišką nuo pasirašiusio "Lietuvos skaitytojas", su šitais klausimais:

1. Ar galima perskaitytą laikraštį siųsti Lietuvon?
2. Už kiek krasos ženklelį dėti, už 1c. ar už 2c?
3. Ar eina, adresą drukuojamąja mašinėle uždėjus?

Prisiuntęs prašo, šituos klausimus per laikraštį atsakyti, kad ir kiti tą žinotų.

Teisybė, kad išaiškinimas virš pastatytų klausimų, yra žmonėms reikalingas, bet dar yra reikalingesniu žinoti tas, kad rašant kam nors laišką, visuomet reikia pasirašyti savo tikrą vardą ir pravardę. Ant laiškų be parašo niekas negali atsakymo duoti, nes nežinia kam duoti, ir paprastai visi laiškai be parašų buva metami į gurbą. Musų žmonės to nesupranta, ir negavę atsakymo, rašo antrą laišką ir bara už neatsakymą ant pirmojo, kuomet antras lieka teipgi numetamas į gurbą be atsakymo, nes nežinia kas bara ir kam reikia ant to atsakyti.

Taigi svarbiausiu yra žinoti tas kad ant laiško visada reikia pasirašyti vardą, pravardę ir adresą, idant tas, kuriam rašai, žinotų nuo ko tas laiškas ir kam atsakymą ant jo duoti.

Čia suteikiame atsakymus ant trijų virš reikalaujamų klausimų:

1. Visokius laikraščius lietuviškus, lenkiškus ar angliškus, perskaitytus ar neperskaitytus galima dabar siųsti Lietuvon, ar Rosijon teip lygiai kaip ir į kitas viešpatystes. Dabartinė Rosijos valdžia jokių raštų nestabdo, išskiriant anarchistiškus ar revoliucijonieriškus. "Laikraštis "Lietuva" šiandien turi Lietuvoje apie 400 skaitytojų, Rosijos cenzura "Lietuvos" nestabdo, vienok pasitaiko, kad tulose vietose skaitytojai gauna nevisus numerius; buva teip, kad gauna du, tris, o ketvir negauna arba vieną gauna, o 2, 3 negauna. Kiti gi skaitytojai gauna "Lietuvos" kiekvieną numerį. Kodėl vieni gauna sykis į sykį, o kiti ne, sunku tą žinoti. Męs sprendžiame, kad už nereguliarišką laikraščio gavimą Lietuvoje yra kaltė paskutinės krasos stoties, iš kurios kiti pavagia laikraščius, kurie už juos nenori prenumeratos užsimokėti, arba, gal but, kad tulų krasos stočių užveizdos tyčia tulus laikraščių siuntinius sunaikina.

2. Laikraščiai siunčiami Lietuvon ar kiton užrubežinėn valstybėn eina su 1c. krasos ženkleliu kiekvienoms dviem uncijoms. "Lietuva" sveria arti 4 uncijas ir todėl reikalauja 2 centų ženklelio lipinti.

3. Adresas galima dėti rašytas ar drukuotas, tas jokio susirišimo su cenzura neturi. Drukuotas adresas yra tuom geresnis, už rašytą, kad jį kiekvienas gali geriau perskaityti.

APGARSINIMAI.

SIRDINGAI DĖKAVOJAME.

O dabar aš, Juozapas Gabalis, apreiškiu, kad mano moteris jau yra pilnai sveika nuo Collins New York Medical Instituto vaistų ir daugiau nereikalauju. Pakarnei dėkavojame už storonę ir sutaisymą gerų gyduolių, nes atgavo gerą pirmutinę sveikatą, pasiliko ant veido skaisti, podraug net 14 svarų dabar daugiau sveria, todėl gerai suprantu, kad turbut sveika ir už tai širdingai męs dėkavojame už išgydymą nuo skausmingos mėnesinės, širdies ligos, kosulio, negalėjimo valgyti ir vėmimo.

Su guodone,
Juoz Gabalis su moterim,
823 Judkins st.,
Seattle, Wash.

NUODAI VAISTUOSE.

Naujas įstatymas verčia išdirbėjus nuosavų vaistų padėti ant kiekvienos bonkelės visas nuodingąsias sudėtines. Kiti sutaisymai galima pardavinėti tik su valdžios leidimu, tik kaip gėralai. Vaistas, neturįs kenkiančių sudėtinių ir kurį galima pardavinėti be leidimo, yra tai Trinerio Amerikoniškasis Eleksyras Karčiojo Vyno. Jame yra sunaudotos geriausios žinomos gydymo mokslui žolelės gydymui ligų gromuliojimo organų. Męs velijame vartoti jį visiems kenčiantiems nuo nervų, negromuliojimo, kraujo ligų, nemiegos, nuovargio, silpnumo, ir visu kitų ligų skilvio ir žarnų. Gydytojo patarimus dykai aprašantiems savo ligą. Pardavinėjamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 S. Ashland Ave., Ccicago, Ill.

Draugyščių reikalai.

Chicago. Lietuvių Muzikališka Draugystė "Birutė" stato pirmu kartu ant scenos Chicagoje labai juokingą komediją "Abejotina Ypata", nedėlioj, 8 Lapkričio (Nov.), 1908, School Hall, kampas 48tos ir Honore gatvių ant Town of Lake. Pradžia lygiai 7 val. vakare. Inženga ypatai 25c., 35c. ir 50c. Po perstatymo pa dainuos Draugystės Choras keletą gražiausių dainų o tada bus balius! Užtikriname visai publikai, kad ant šio vakaro labiau pasijuoksite negu per dešimt panašių vakarų. O jul kas ilgina gyvenimą, tai ir męs pail gysime tamistos gyvenimą. — Mote rys, jeigu jusų vyrai nerimauja i priežasties koios "abejotinos ypatos" atsiveskite juos ant šio vakaro, i matysite — kaip ranka atims. Mer ginos — atveskite vaikinus; o jų vaikinai, jau vien dėl savo kailio pats ateikite, nes čia jums geriausi lokcija. — Kas turi diržą, tai tegu susijuosia, nes iš juoko galėtų ka tais explioduoti, o męs už explioz jas neatsakome! — Ant baliaus bus lietuviški šokiai: Klumpakojis, Suktinis ir kiti; tik susimildami neateikite su medinėmis klumpėmis, bešokdami klumpakojį dar sumušite, o tuomet reiktų basiems bėgti namo, męs klumpių neduosime.

Pajieškojimai.

Pajieškau apsivedimui doros merginos, gerai apsipažinusios su mokslu. Amžiaus terp 20—26 metų. Platesnes žinias apturės per laišką. Adresas:

J. A.,
419 E. 12th St., Erie, Pa.

Pajieškau Fr. Glodenio, 4 metai kaip iš Rygos išvažiavo į New Iorką, ir Marijonos Eidukaitės, 4 metai gyvena New Yorke. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Sim. Aleuta,
75 Cyrus St., Valparaiso, Ind.

Pajieškau savo dėdės Antano Giedraičio, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Skriaudžių parap., Pentupių kaimo, trečias metas kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Pranis,
32 Congress St., Rumford Falls, Me.

Pajieškau Prano Siliaus, neseniai gyvenusio Harrisburge, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Fr. Šalna,
Box 73, Greenwood, Ark.

Pajieškau Marės, Agotos ir Onos Kaminskaičių. Jos pačios ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

W. Kinski,
Hadley Alaska.

Pajieškau Juozapo Ališausko, pirm 4 metų gyveno Londone, Anglijoje. Paeina iš Suvalkų gub.; turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Fr. Vaitiekaitis,
76 Ruble St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Vincento Kalakausko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Paažerių gm., Jurgelių kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Juškevič,
Whately, Mass.

Pajieškau savo švogerio Jurgio Viliuno, pirm 7 metų gyveno ant Canal St., Chicago, Ill.; jis paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Naumiesčio parap., Žalpių sod.; turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas, teiksis duoti žinią adresu:

Kristupas Jenkieris,
Box 27, Red Lodge, Mont.

Pajieškau savo brolio Vaitiekaus Barono, Kauno gub., Panevėžio pav. Vabalninkų parap., Upeliškių sod., 9 metai kaip Amerikoje, gyveno Baltimorėje Md. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juzė Baranavyčiutė,
20 Limerick St., Gardner, Mass.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda sankrova valgomų daiktų prieinama kaina; vaizba gerai išdirbta lietuvių apgyventoje vietoje. Parduodama dėlto, kad savininkas dvi sankrovi turi, kurių abiejų negali aprėpti. Artesnėms žinioms reikia krejptis adresu: 3324 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalaujama 200 darbininkų į Michigano ir Wisconsino girias prie lentų piovyklų. Geros algos, vienvalinis darbas per žiemą; pigi kelionė iš Chicagos. Teipogi reikalaujama ir moterų prie visokių darbų Chicagos mieste. Nerašyk, bet ateik pats tuojaus.

J. Lucas, Lietuviškas Agentas,
239 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Reikalauja merginų prie apkarpymo galvijų vuodegų. Turi buti išsilavinusios. Atsišaukti reikia į plaukų dirbtuvę Morris & Company, Union Stock Yards (sujungtiejie laidarai).

Esu išsilavinęs muzikantas ant visų pučiamų instrumentų ir jieškau beno mokinti. Antanas Račkauskas, 242½ Broadway, So. Boston, Mass.

AUKOS "AUSROS" DRAUGYSTEI.

Iš Raymond, Wash. Paaukojo šios ypatos: S. žibika, A. Šarka, K. Seredžis, — po $1.00.; J. Poviliunas, A. Viras, — po 75c.; A. Bitinas, J. Bitinas, Marė Bitinė, A. Skrebunas, Vl. Kiela, D. Paurazas, Ig. Bitinas, A. Mince, — po 50c.; Ona Vosylienė, A. Vosylius, Br. Matuzavičius, Mot. Seredzis, P. Navalinskis, M. Bitinas, — po 25c. Viso labo $10.00.

MOKINKIMES PATYS.

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.

Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) 35c.

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

ATYDAI SKAITYTOJŲ.

Jau baigiamas spauzdinti "Lietuvos" Kalendorius 1909 metams. Kalendorius daug didesnis, negu 1908 m., o jame telpa daugybė naudingų žinių, statistikų, mokslišku straipsnių ir šaip skaitymų. Iš straipsnių paminėsime tik keletą: Patarimai gyvenimo; Pasekmės girtuoklystės; Darbas ir Kapitalas; Suv. Valst. Turtas; Krizis. Iš apysakėlių: Persenas; Kodėl? (Emile Zola); Sapnas Koperniko; Kaip žmonės liekasi dievais; Karalius ir jo batų valytojas ir daug kitų skaitymų. Iš eilių telpa: Ruduo (M. Lietuvaitės) Kodėl negiedi (M. Lietuvaitės) Daili naktis (vertimas iš Goethės) ir keletas kitų. Šitas Kalendorius butinai reikalingas kiekvienai ypatai, vistiek kokio užsiėmimo. Kaina Kalendoriaus 25c.

P.S. Perkupčiai malonės pranešti, kiek keta jų išparduoti, kad žinotume keliolika tukstančių atspausti.

"Lietuvos" Išleistuvė.

POPIEROS LAIŠKAMS.

Naujausio ir gražiausio darbo 25c. tuzinui, agentams ir štorninkams nuleidžiama pigiau.

Naujos Kantičkos apie 18c puslapių, kuriose telpa suviršum 60 įvairių revoliucijonierišku, darbininkišku ir kitokių dainų, kaina 30c. Adresas:

F. Milašauskas,
25 — 2nd St., So Boston, Mass.

GERA PROGA SU NEDIDELIAIS PINIGAIS.

Parsiduoda pigiai sankrova vyriškų ir moteriškų drapanų bei mastinių prekių; pirklybė varoma su lietuvais ir kitais diktame miestelyje, arti Chicagos, turinčiame 35000 gyventojų, lietuvišką bažnyčią, gerus fabrikus ir tt. Sankrova du metai kaip gyvuoja ir daro gerą peliną. Parsiduoda su namu ir lotu. Namas ir lotas kainoja $2.400, sankrova $3.000. Viskas sykiu $5.400. Kas nori gali pirkti tik patį namą su lotu už $2400 ir įrengti savo sankrovą, kokia patinka. Namas yra arti lietuvių bažnyčios. Arčiaus atsižinoti galima "Lietuvos" redakcijoje.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Netikri brangiejie akmenys, Balmė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Valdulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina .... 35c.

Airija. Lapai iš istorijos Airijos Parašė A. Janulaitis. Pusl 53. Kaina ..... 15c.

Angliškos Kalbos Vadovelis. Tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Seniai pageidaujama tokia knygelė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi progą pasinaudoti, ypatingai kas nemoka angliška kalbą, tai dabar bus tam aukso obuolys. Puslapių 90. Kaina ..... 25c.

Anatemos knygelė. Telpa čia: Popiežijos prakeikimas; Pravoslavijos prakeikimas; Popiežijos prisakymai Apie Kelpą ir jos gyventojus, eilėmis rašyta, ir Atsišaukimas į žmogų — Eilės Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Antras Krikštas. Šių laikų apysaka. Parašė Br. Vargšas. Puslapių 83. Kaina 25c

Apsakymėliai. Telpa čia šios apysakos: 1.) Raštininkas. 2.) Tėvo slaugytojas, 3.) Kaimo našlaičiai, 4.) Kaimo tiesa, 5.) Paskutinė Judos naktis ir 6.) Pats kaltas. Yra gražios ir pamokinančios iš gyvenimo apysakos verta kiekvienam perskaityti. Pusl. 85. Kaina ..... 15c.

Ar bus geriaus, kad socijalistai gaus viršų? Parašė D. Dumbrė. Antrasis išleidimas, pertaisytas ir žymiai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityk šitą knygelę. Pusl. 83. .... 10c.

Apie Rukymą. Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę. Parašė P. B. Pusl. 23. Kaina 10c

Amalunga arba Tyro Duktė. Apysaka iš gyvenimo Indijonų, Amerikoje. Pusl. 72. Kaina 25c

Ar geras katalikas gali buti socijalistu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsipuldinėja ant soc. bažnyčiose per pamokslus, laikraščius ir tt. Pusl 15. Kaina ..... 5c.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68. Kaina ..... 20c.

Astronomija, parašė pagal K. Flamarijoną ir Lockyerą, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos krintančios žvaigždės, žėmės padėji

mas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62. Kaina ..... 40c.

Attelea Princeps. Vertimai Pr. Siulelio, telpa čia šios apysakos: 1) Attelea Princeps, 2) Kas pergalės, 3) Piemenukas, 4 Kraujas, 4) Du paveikslelial iš baudžiavos, 5) Šuns likimas, ir 6) Skrandos istorija. Pusl. 69, Kaina ..... 20c.

Auka, apysaka parašyta M. Lestauskienės, iš žmonių gyvenimo; naudinga perskaityti kiekvienam. Pusl. 72. Kaina ..... 20c.

Boleslovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Morališkas pasakojimas žmonėms. Pusl. 86. Kaina ..... 20c.

Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaičių. Parašė Simanas Daukantas Vilniaus Universiteto Philozophijos Magistras. Antras spaudimas. Kas nori susipažinti su protėvių budu, kultura, kaip ir kokiose aplinkybėse gyveno, kokias drapanas dėvėjo, kokius pinigus vartojo ir tt. tam verta perskaityti šita knyga, o apie tai viską dasižinos. Didelio formato knyga, pusl. 217. Kaina.....65c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė D-ras A. V. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Čenstachavos Apgynimas. Apysaka iš laikų švedų karės iš Henriko Sinkievičiaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgėlė, Pusl. 139. Kaina ..... 30c.

Ciecorius Domicijonas, ir kasėjai Katakumbose. Istoriškas apsakymas iš laikų krikščionių persekiojimo. Pagal lenkų vertimą, parašė P. B. Puslapių 217 Kaina 50c. Apdaryta 65c

Daktaro kabinete, Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė M-s. Pusl. 39, Kaina ..... 15c.

Dėl Tėvynės. Parašė Šatrijos Ragana. Vaizdelis palmtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapių 35. Kaina ..... 20c.

Dangus. Pagal K. Flammarion. Parašė P. Brandukas, (su paveikslėliais). Knyga parodo kokios yra planetos, kaip jos eina ir kokią įtekmę turi viena į kitą. Pusl. 193. Kaina 60c Apdaryta 75c

Diedai ir Gražina. Parašė Adomas Mickevičius, lietuviškai sutaisė Jr. Jonas. Dalis II. Diedai yra vienas iš didesniųjų Ad. Mickevičiaus veikalų. II dalis, kurią surašė lietuviškai Jr. Jonas, ta tik dalis mums tetinka. Yra tai romantiškas aprašymas liekanų mųsų senoviško tikėjimo. Gražina —poema iš laikų karių su kryžiokais, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 61, kaina .....25c.

Dievo Žvalgždė, Istoriška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Vairas. Pusl. 210. Kaina ..... 40c.

Difteritas, Parašė D-ras A. V. Difteritas tai yra labai sena liga, pirmiausia pasirodo gerklėje pas vaikus. Pusl. 7. Kaina ..... 5c.

Edgaras arba nuo ateizmo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hammersteiną parašė Kun. Dr. Yuodyšius.

Visas raštas perstatytas formoje ginčų arba disputų terp protestoniškos ir katalikiškos šalies, kaipo jos viena kitai yra priešingos ir tt. Pusl. 214, Kaina ..... 75c.

Gabija. Rinktinė knyga, Paaukota Lietuvos dainiaus vyskupo Antano Baranaucko atminimui. Knygą sutaisė Juozapas Garbačauskis. Pusl. 77 Kaina $1.35

Geral atlikta išpažintis. Iš italų kalbos vertė J. Baltrušaitis, Pusl. 55, Kaina ..... 15c.

Geležinkelis. Pagal svetimus rašinius, parašė K. Stiklelis. Aprašo apie geležinkelio ypatybes, kaip juomi žmonės naudojasi, kaip seniai atsirado ir kokiu budu kas pradėjo naudotis išrastu geležinkeliu. Puslapių 21. Kaina 10c

Gulivero Kelionės į nežinomas šalis. Išguldė į lietuvišką kalbą P. Žemutis. Knyga aprašo apie Liliputus — mažiukus žmones ir jų ypatybes. Žingeidus ir juokingas aprašymas. Pusl. 98. Kaina 50c

Gyvenimo Gabalėliai. Parašė K. Stiklelis. Telpa čia 13 sekančių aprašymų: 1, Prakalbos vietoje, 2. Saulutė teka, 3, Pavasario stebuklai, 4, Vasaros rytas, 5, Piemenėlis, 6, Senelis, 7, Jomarkas, 8, Antanukas, 9, Vienturtis, 10, Skaitymas, 11, Dienos, 12 Iš dienų bėgio, 13, Laukas. Pusl. 50. Kaina 25c

Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos, parašė J. Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Pusl. 41. Kaina ..... 15c.

Gudri Našlė, komedija dviejose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Parašė Aleksandra Fromas. Pusl. 40, kaina.....15c.

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Mulis, Su daugeliu paveikslėlių iš embriologijos. Pusl. 12 Kaina ..... 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvė-didvyris, 2) Žemaičiai-drąsuoliai, 3) Pilėnų apgyvenimas, 4) Lietuvių krikštas, 5) Vytautas mųsų didvyris, 6) Mušis ties Žaliagiriu, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, gailiaširdė kunigaikštytė, 9) Biruta, gražioji vaidilaitė, 10) Keistutis, žemaičių apgynėjas. Puslapių 54. Kaina..15c.

Janita, drąsusis Japoniškasis Kareivis. Tikras atsitikimas iš karės aponų su chinais. Iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pusl. 23 Kaina ..5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusišką vertimą sutaisė S. Vaitiekuplinas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pusl. 21, Kaina ..... 5c.

Jonukas Muzikantas. Parašyta Henriko Sinkievičiaus, vertė Adl. V. ir Juros Švyturio sargas, vertė J. Margevičius. Pusl. 39. Kaina.....10c.

Karė.. Ar ji žmonijai reikalinga? Parašė Kemėža. Ši knygelė aprašo kiek nuostolio iš karės žmonėms ir kas į ją žmoniją stumia. Puslapių 47. Kaina ..... 15c.

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. Kaina ..... 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj XV, amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Kaina.....10c.

Katechetiški pamokinimai iš dešimties Dievo ir penkių bažnyčios prisakymų. Paraše kun. J. Rymeikis, Knyga II Pusl. 191, Kaina $1.00

Kiškeliai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Kiebono Karčiama. Atsitikimas iš nesenos šiaulių praeities. Parašė B. Ramonas. Pusl. 16. Kaina..5c.

Kišeninis Rusiškai-Lietuviškas žodynas. Parašė Ad. Vėgėlė. Pusl. 185 Kaina ..... 40c.

Kur lietuvių senovėje gyventa? Patrijotiškas vistariškai-arkeologiškas ištyrininėjimas. Parašė N. N. prof. nėsančio Universiteto. Knygutė parašyta satyriškoj formoj apie patrijotus, genijus ir tt. Puslapių 31. Kaina 15c

Kaip kunigas virto socijaldemokratu. Parašė Gerė. Teipgi prie tos pačios yra: Revoliucija ir Kunigai, parašė Šermukšnė. Puslapiu 31. Kaina 10c.

Koks mums reikalingas "Vaikas" Vertė M. Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Katorgoj Atsitikimas iš Muravjovo laikų, Viliniuje. Parašė P. B. Pusl. 18. Kaina 10c

Kaip Atsirado Jungtinės Amerikos Valstybės. Išguldė P. B. Puslapių 35. Kaina 10c

Komunistų Manifestas. Prakalbos K. Markso ir F. Engelso prie vokiško spaudimo 1872 m. ir tt. Kas nori susipažinti su socijalistų tėvų Markso ir Engelso teorija link Soc. partijos, lai perskaito šitą knygelę. Pusl. 52, Kaina ..... 20c.

Kantičkos, apie peklos kančias. Surašė Liepukas. Telpa 20 giesmių, parašyta juokingai, telp kaip "Davatkų gadžinkos". Pusl. 40. Kaina .. 15c

Kraujo sėja. Apysaka iš laikų karės Maskolijos su Japonija. Parašė Waclaw žmudzki, Lietuviškai išvertė V. Stavaras. Dviejuose tomouse.

Apysakoje aprašyti mušiai ant žemės ir ant jurių, aprašyti telp aiškiai, kad, rodos savo akimis viską matai beskaitydamas. "Kraujo Sėja" yra viena iš nedaugelių knygų, kurios yra ir naudingos ir smagios perskaittyti, dėl to ją teikiame kiekvienam perskaityti.

Pirmas tomas Pusl. 289. Kaina $1.00. Antras tomas pusl. 246. Kaina $1.00

Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargua, Vertė M. N-as. Telpa čia: Į Senovės p onų labdarybė, II Vyskupų ir vienuolių labdarybė, ir III Buržuazų labdarybė. Pusl. 36, Kaina ..... 10c.

Labai Gražios Dainos. Surinko K. Stiklelis. Čia patilpę 32 dainos nuo žmonių užrašytos Liepalotų kaime, Naumiesčio parapijoj, Suvalkų gub. Pusl. 39. Kaina 15c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Kaina....15c.

Laisva Valandėlė, Broliams dovanėlė (Eilės). Parašyta K. Stiklelio. Telpa šios eilės: Dainius. — Pieva. — Upelis. — Giria. — Vėjas. — Rasa. — Žaibas. — Audra. — Perkunas. — Žemė. — Saulelė. — Žmogus. — Reginys Lietuvoje ant gražaus augšto Šešupės kranto. Pusl. 32. Kaina ..... 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas męs esame? Ko mums reikia? Ką privalome daryti, kad visiems mums butų gerai, kaipo vaikams vienos, bendros mųsų motinos - Tėvynės? Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikalėlis iš senobiško lietuvių gyvenimo. Penkiuose veiksmuose. (Turinis pagal Lermontovo poėmą "Lietuvaitė"). Parašė Jonas Ralis. Pusl. 24. Kaina ..... 20c.

Lietuviai ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsiliepimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47. Kaina 15c.

Lietuvos Virėja. Aiškųs pamokinimai ir parodymai, kaip virti, kepti ir taisyti visokius puikius valgius su mėsa, sviestu ar pienu arba su pasninku; kaip daryti skanius ir nebrangius naminius gėrimus ir tt. Sudėjo Aldonė V. Pusl. 256, Kaina ..... 80c.

Lietuvos virėja. Parašė V. A. L. Zavadzkienė. Seniai geidavo musų šeiminingės tokios knygos, dabar gali pasinaudoti, telpa čia šimtai įvairių nurodymų pataisymui valgių. Pusl. 555. Kaina $1.25

Lietuvos Istorija. Su kunigaikščių paveikslais ir žemlapių. Lietuvos Rašliavos apžvalgai. Parašė Maironis (S. M-lis). Trečią kartą atspausta ir pertaisyta. Pusl. 259. Kaina ..... 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiądien. Parašė J. Šliupas M. D. Antras tomas. Šitas 2-ras tomas apglėbia Lietuvių tautos veikalus nuo XIII-jo iki pabaigai XVI šimtmečio. Pusl. 563. Kaina $1.50

Lietuva Tėvynė mano, eilėmis parašė K. Stiklelis. Telpa 14 naujausių šios gadynės dainelių. Puslapių 16. Kaina 5c

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parašė Dvi Moteri. Atspauzdinta iš "Varpo". Pusl. 58. Kaina ..... 20c.

Ligonių Draugas, Homeopatiškasis, pagal Dr. med. G. Pulmano. Vertė iš laviško S. ž. Pusl. 22. Kaina ....10c.

Litwini w Litwie. Otton Zawisza. Laida trečia žymiai padidinta. Pusl. 53. Kaina ..... 25c.

Liudna Pasaka. Parašė J. B-nas. Tu manęs nelaimėje neapleidi, nuliudusį palinksksmini, nuvargusiam ranką paduodi.... Dėkingas už atsidėjimą ir širdį gerą, aš Tau nors apsakymėlius rašysiu. Skaityk!.... Jeigu patiks Tau ir gyvas busiu, — ir daugiau papasakosiu.... Telp pradeda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės Pusl. 31. Kaina ..... 10c.

Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė yra labai akyva perskaityti moterims ir vyrams. Anot autoriaus: "Teisybė yra tokia prasta, kad męs tankiai nemėgstome jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojai daug atras sau medžiagos joje. Pusl. 47. Kaina ..... 15c.

Mokykla ir Jos uždavininys. Parašė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancuzijos, Vokietijos ir kitų viešpatysčių, potam kokia mokykla mums reikalinga, ko męs turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koks, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Puslapių 69. Kaina ..... 25c.

Malunas. Apysaka; iš rusų kalbos vertė Pranas S-lis. Puslapių 23. Kaina ..... 10c.

Męs ir Lietuvos socijaldemokratai. I, Musų artimiausias tikslas ir kelias. II, Lietuvos socijaldemokratai ir kultura. III, Lietuvos socijaldemokratai ir tauta. Parašė Juras. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Moninininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32. Kaina ..... 15c.

Marija musų Viltis arba švenč. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de' Ligori raštų surankiojo J. Baltrušaitis. Pusl. 63, Kaina ..... 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parašė Smalstys-Smolskis. Kamajų Vaidintojų Burelliui paskiria Autorius. Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Namelis Pusteininko. Pertaisytas išleidimas II. Graži morališka apysaka. Pusl. 170, kaina 50c., apdaryta 75c.

Nuolatinė kariumnė ir milicija. Pusl. 17, Kaina .....5c.

Nieko be Priežasties. Komedija viename akte. Lietuviškon kalbon vertė Mag. Paralkietis. Puslapių 34. Kaina 15c

Naujas Lietuvių Lementorius, arba Skaitymo ir Rašymo. Pradžiamokslis Lietuvių Parapijų Mokykloms. Sutaisė S. P. Tananevičė. Su daugeliu paveikslėlių, gražių apskaitymų, rašytoms ir spaudintoms aiškiomis, stambiomis raidėmis. Su graziu, drutu audimo apdaru. Pusl. 76. Kaina 25c

Nauja skaitymui knyga. Lietuviškoms Mokslainėms Amerikoje, dalis III (su paveikslais). Pusl. 139, su apdaru. Kaina 65c

Oras, Vanduo, šviesa ir šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam paprodymui yra daugelis tam tikrų paveikslėlių Pusl. 138. Kaina ..... 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainomis. Suderinimais parašyta kun. K. Alekros. Yra tai nekurios pasakos, nuotikiai, žaislai, giesmės, veselijos, najliviškai išpasakotos, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 142. Kaina ..... 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parašė R. Bracco, vertė K. Puida Veikimo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Pusl. 32 Kaina .... 10c.

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Kraševskio apysaka "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. Pusl. 91. Kaina..35c.

Ponaitis. Apysaka iš anglų vaikų gyvenimo. Parašė Uida. Graži apysakaitė kiekvienam, ypatingai tėvams. Pusl. 27. Kaina ..... 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parašė P. Neris. Knygelė susideda iš 5 skyrių: I, skyrius: Svarybė, Pajiega, Svarumas, svarstyklės ir tt. II skyrius: Šiluma, Gazų išsiskėtimas, Tirštumo atsimainymas, Termometrai, Šilumos jausmas, Šaltis ir tt. III skyrius: Balsas, Balso greitumas, Balso atsimušimas, Balso ypatybės. IV skyrius: Šviesa, Šviesos šaltiniai, Šviesos greitumas, Šviesos atsimušimas ir tt. V skyrius: Elektra, Pritraukimas ir atstumimas, Prigimtinė Elektra, Budas elektros išsiplatinimo ant daiktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatingai visokiems amatinininkams. Pusl. 100. Kaina ..... 40c.

Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulyginamosios mytiologijos. Pagal vokišką, lietuviškai parašė P. Miškinis. Pusl. 31. Kaiuna 10c

Petro Armino Raštai. Telpa trumpas aprašymas Petro Armino gyvenimo ir jo rašytos eilės. Vertimas Kondratavičiaus poėmos "Piastų duktė" ir kitos gražios pasakiškos, juokingos eilės. Pusl. 60. .....20c.

Pilieniečiai. Istoriška tragedija penkiuose aktuose. Parašė V. Nagornoskis. Pusl. 155. Kaina.....35c.

Prabočių šešėliai. Dramatiška Aidija trijose dalyse, parašė Vilhelmas Storasta, Tilžėje. Visa Aidija susideda iš Angos ir trijų veikalo dalių: iš tragedijos: Vėtra, iš dramos, Nesan-žmonės, ir iš mysterijos: Šventa Ugnis. Veikalas parašytas lošti dalimis, arba visas. Puslapių 182. Kaina $1.40

Prie Historijos musų rašybos. Parašė Dr. J. Basanavičius. Pusapių 17. Kaina 10c

Papasakojimai iš Prancuzų revoliucijoc. "Ateities" išleidimas Nr. 2, Pusl. 73, Kaina ..... 15c.

Parmazonas arba Dievo Rustybės Baisumas, Parašė Šventmikis II leidimas. Labai akyva ir kožnam naudinga perskaityti šita knygelė. Pusl. 40, Kaina 10c

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymėliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkis. Pusl. 16. Kaina 5c.

Pragaro Atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Knygutė žingeidi kiekvienam perskaityti. Pusl. 22 Kaina 10c

Piešikų Lindynė arba Nunešta Duktė. Išguldė S. P. T. Apysaka iš gyvenimo žmonių Lietuvoje. Puslapių 38. Kaina 20c

Polacy i Litwini. Od R. 1228 do 1420, Kritiškasis atsižvelgimas sulyg lenkiškų istorikų. Parašė Gab. Landsbergis. Pusl. 75. Kaina ..... 30c.

Revoliucijos Dainos. Surankiotos iš visur ir atspaustos knygelėje, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gadynės, visiems iki šiol pageidaujamos, dabar galima pas mus gauti 15c

Revoliucijos Žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia čevynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Puslapių 76. Kaina ..... 20c.

Ratelių apėjimai. Tra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16. Kaina ..... 10c.

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Rankų šašeliai ir Parinktiejie žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygėlėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Puslapių 32. Kaina ..... 10c.

Rugštasai Pienas, Įrankis liaudies sveikatos užlaikymui, vertė D-ras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštasai pienas kaipo vaistas nuo įvairių ligų. Pusl. 22, Kaina ..... 5c.

Sceniškiejie vaizdeliai. Parašė Vaišgantas. Telpa šitoj knygelėj sekanti veikalai: 1) Nepadėjus — nėr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sanžinė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tiktai niekam nesakyk! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragaral, sceniškas vaizdelis, 6) Lietuvių pavasaris — Eilės. Pusl. 98 Kaina .. 35c.

Šiaurės Karžygiai, keturių veiksmų tragedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje, Karaliaus Enriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Pusl. 77 Kaina .. 25c.

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulėniškis; yra geras su naujomis idėjomis perstatymas. Pusl. 44 Kaina ..... 30c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parašė P. Bayard su kalkuriomis permainomis iš lenkų kalbos vertė K. Žegota. Pusl. 62 Kaina ..... 15c.

Sulaukė, Iš tautiško serbų atgijimo pasakojimas. Parašė Terezija Jadvyga, iš lenkų kalbos vertė Baltrus Virpa. Pusl. 132 Kaina .... 25c.

Šventas Petras Ryme, Apysaka iš krikščionių persekiojimo Nerono laikuose. Perdirbo iš Henriko Sinkevičiaus apysakos "Quo Vadis" H. Sl., vertė Adolfas Vėgėlė. Pusl. 230 Kaina ..... 40c.

Svajus, arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-Poėma, V aktuose. Parašė J. Viskoška.

Yra tai fantaziškas piešynėlis, parašytas dramatyškame pavidale. Pusl. 135, Kaina ..... 40c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas? Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tikra? Parašė Jurgis Baltrušaitis. Pusl. 71 Kaina ..... 20c.

Sausio Devinta. Parašė Maksim Gorky, vertė F. M. Knygutėje aprašyta apie Petrapilės darbininkų sukilimą, arba "Raudonąjį Nedėldienį". Pusl. 40, kaina .....15c.

Širdis žmogaus prilyginta Bažnyčiai Dievo arba lizdui piktų dvasių, išreikšta per 10 paveikslų. Pusl. 48. Kaina 20c

Šventoji Istorija žemesniamjam liaudies mokyklų skyriui, trumpai apsakė kun. J. Šuster T. D. Vertė Ad. Vėgėlė. Pusl. 88, Kaina ..... 15c.

Šv. Pranciškaus iš Asyžiaus gyvenimas pagal kun. A. Beltrami'o. Sutaisė J. Baltrušaitis, Pusl. 41 Kaina ..... 15c.

Trumputė Lietuvos Istorija. Antras pataisytas išleidimas. Knygelė gera pradinėms lietuvių mokykloms Pusl. 79, Kaina ..... 20c.

Trįs Mylimos. Komedija trijuose aktuose. Parašė Žemaitė. Pusl. 44 Kaina ..... 25c.

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47, Kaina ..... 10c.

Telsmas, Parašė V. Reymont, iš lenkų kalbos vertė Adl V. Apysaka iš sodžiaus žmonių gyvenimo. Pusl. 22 Kaina ..... 10c.

Telsmas ir jo nepriklausomybė, A. Leontjev'o. Iš rusų kalbos vertė Alfa. Pusl. 32, Kaina ..... 10c.

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, Kaina 15c.

Tiesų lygybė, A. Leontjev'o, vertė Pl. Vaikalėlis aiškina žmonijos Tiesų lygybę, kurių linkui eina žmonija šaukdama "laisvės ir lygybės". Pusl. 19, Kaina ..... 5c.

Tėvynainių Giesmės. Parašė Vyturys. Pusl. 24. Kaina 10c

Tukstantis Nakčių ir Viena. Arabiškos pasakos. I dalis. Pusl. 96, kaina 35c.

Vaikai. Parašė Oktavas Mirbo, vertė J. V; Telpa čia šios apysakos: 1) Vaikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge, Akyvos ir vertos perskaitymo kiekvienam. Pusl. 48, Kaina .....15c.

Vėjinis Malunas. Pagal lenkišką parašė P. B. Apysaka kaip žydas nusipirko vėjinį maluną gešeftui, bet vėtrai užėjus, maluną sulaužė, nemokant su malunu apsieiti ir tt. Pusl. 64. Kaina 25c

Vargdieniai. Parašė Aleksandra Fromas. Apysaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties XIX-tojo šimtmečio. Naudinga kožnam perskaityti. Pusl. 187, kaina.....50c.

Vikrus Vaikinas. Apysaka iš norvegų gyvenimo, sekant Bjersoną. Apysaka užimanti kiekvieną, su gražiais privedimais. Pusl. 30 Kaina 10c.

Vincas Stonis. Apysaka iš žmonių gyvenimo, Parašyta Šatrijos Raganos. Pusl. 143, Kaina ..... 35c.

Volungė ir Vieversėlis. Eilės Margalio, yra daug įvairių eilių. Tėvyniškų, meiliškų, muzikai, sakmėms, ir dekliamacijoms. Pusl. 170, Kaina ..... 60c.

Užkapotas žvirblys. Apysaka V. J. Nemirovič — Dančenko. Pusl. 24, Kaina ..... 10c.

Žibutė arba pirmiejie pavasario žiedai, eilės Jovaro. Telpa 17 įvairių eilių parašytų vieno iš gabiausių eilių rašėjo Jovaro; laikraščiuose kritika šią knygelę augščiaus iškėlė, negu kokias kitas eilės, Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Žmonių Savivalda Naujoje Želandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. Žuvis. Pusl. 35, Kaina 10c.

Žmonių užtarytojai Broliai Grakchai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Pusl. 32. Kaina 10c

Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pusl. 382, iki šiol turėjome tik su apdarais po $2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popieros viršais, kaina $1.00

Žodynas Lenkiškai - Lietuviškai - Rusiškas. Sutaisytas kun. Juozapo Ambraziejaus Laikraščio redaktoriaus "Šviesa". Pusl. 552 Kaina $2.80

Że stosunków litewsko-polskich, Głosy Litwinów. Audiatur et altera pars. Išleista rupesčia J. K. rybotame skaitliuje egzempliorių. Sutaisė Girų Liudas. Pusl. 231. Kaina $1.50

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halstei St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackeviče, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemedis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luisa, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 221 W. Wabansia Ave.
J. Vasiliauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99½ Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
Jchn Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8-th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Jonas Janušas, 51 W. 15th Pl.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.

Cambridgeport, Mass
C. Kavolius, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šilkas.

KO JŲS REIKALAUJATE, ... TĄ MĘS TURIME.

Jųs reikalaujate trobos gyventi. Be pastogės ne tik žmogus, bet ir gyvulys negali apseiti. Paukščiai susuka sau lizdus, kad turėtų, kur gyventi; kregždės pasidaro sau murinius namus. Vėžiai turi savo urvus. Jeigu visi gyvi sutvėrimai turi turėti sau atsakančias gyvenimui vietas, tai tuo labiau žmogus turi turėti namus, nes be namo apseiti negali. Ar tu turi savo namus? Jeigu neturi, tai pasirupink juos turėti. Pasirupink gyventi savo namuose, o ne pasamdomuose. Tu neesi kapitalistu, kad sunkiai uždirbtus savo pinigus ant niekų mėtyti. Tau kiekvienas centas brangus ir dėlto liaukis randą mokėjęs. Tu gali per amžių mokėti randą, vienok, nė tu, nė tavo vaikai už tuos pinigus jokios nuosavybės negaus. Pirk sau namus ir buk pats savininku. Kiekvienas lietuvys tegul nusiperka sau vieną namą, o trumpu laiku dešimta dalis Chicagos bus lietuvių rankose, ir svetimtaučiai ateis jam randą mokėti.

Ar tas yra galimu daiktu? Teip, yra galimu. Ateik į mųsų ofisą, o persitikrinsi, kad beveik kiekvienas žmogus gali nusipirkti sau namą ar lotą.

Kokiu budu? Labai paprastu. Tu moki randą kas mėnesis, ir jeigu kurį mėnesį neužmokėtum, tai savininkas lieps išsikraustyti, nepaisant ant to, kad jo name gyvendamas, jam išmokėjai tiek, kiek jo namas vertas. Troba, kurioje už 4 ruimus moki $12 į mėnesį, galbut turi 4 gyvenimus. Taigi savininkas gauna į mėnesį $48. Į metus jis gauna randos $576. Mokesčiai ir vanduo su pataisymais gali jam kaštuoti į metus $76, tai jam atlieka gryno pelno $500. Per 10 metų jis iš randos išrenka $5.000, ir už tavo pinigus, mokėtus už randą, gauna kiekvieną mėnesį nuošimtį bankoje. Taigi į 10 metų randa ir procentas duoda jam apie $6.000 iš to namo, o ką tu turi?

STAI MŲSŲ NAMAI ANT PARDAVIMO: —

2 lubų, pusė muro, pusė medžio namas, keturi gyvenimai; ant Poplar Ave., arti 31 gat. Randa $360 į metus. Kaina..... $2.500

2 ir 3 lubų mediniai namai ant Emerald Ave., arti 32 gat. Randa nuo $300 iki $472 į metus, Kaina nuo .....$3.000 iki $3.500

2 lubų medinis namas ant Emerald Ave., arti 36 gat. Randa $228 į metus. Kaina..... $1.600

Puikus medinis namas, 2 gyvenimai; ant Lowe Ave., arti 36 gat. Randa $264 į metus. Kaina tiktai $1.700

Puikus 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai; ant Union Ave., arti 36 gat.

lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00

2 lubų, 2 flatų medinis namas $1800.00

2 lubų, 2 flatų medinis namas $3500.00

Emerald ave. terp 36-tos ir 37-tos ul.
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1600.00

Wallace St., terp 28 ir 29 ul.
3 lubų, 3 flatų murinis namas $5300.00

Wallace St., terp 29 ir 30 ul.
4 lubų, 4 flatų murinis namas $8000.00

Wallace St., prie 37 ul.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras murinis namas $7500.00

31st St. terp Emerald ir Union aves
3 lubų, 6 flatai murinis namas $10000.00

2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $4000.00

31st Place terp Auburn ave. ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas $2200.00

2 lubų, 4 flatų murinis namas $4500.00

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas $3000.00

35th Place, terp Auburn ave. ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu muriniai namai $5.300

Lowe Ave., terp 36 ir 37 ul.
2 lubų medinis namas, 4 gyvenimai, 16 ruimų $2.200

Lowe Ave., terp 38 ir 39 ul.
9 ruimų medinis namas $1.700

Laflin St., terp 68 ir 69 ul., arti Ogden Park.
6 ruimų medinis namas $2.000

LOWE AVE. Tarp 32-ros ir 33-čios ul. 2 lubų murinis namas. Randa $42. Kaina $5000.00

THROOP ST. Tarp Lyman ir Archer ave. 2 lubų murinis namas, lotas 50x125. Kaina $2500.00

SOUTH HALSTED ST. Tarp 34-tos ir 35-tos ul. 2 lub murinis namas. štoras. Randa $52. Kaina $5800.00

2 namai $5300.00

2 lubų, 5 flatų murinis namas $4300.00

33-d Place, terp Halsted St. ir Auburn ave.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3100.00

Poplar ave., arti 31mos ul.
2 namų murinis namas ir 9 pėdų lotas basementas $2200.00
2 namų medinis namas $2500.00

Union ave., terp 31 ir 32 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $9000.00

2 lubų, 2 flatų murinis namas $5700.00

Auburn ave., trep 33 ir 34 ul.
2 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 lotai $4000.00

2 lubų, 2 flotų medinis namas $2500.00

Auburn Ave., terp 31 ir 32 ul.
2 namų murinis namas, naujas $5.900

Morgan St., terp 32 ir 33 ul.
2 lubų, 6 flatų ir štoras, murinis namas....$18.000.00

Morgan St., terp 63 ir 64 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas, jenio pryšakis ir trepai..$6200.00

Illinois Court, terp 32 ir 33 ul.
2 namų murinis namas $1200.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus mūro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Leavitt St., terp 23 ir 24 ul.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $7000.00

Leavitt St., terp Quinn ir Throop ul.
2 namų murinis namas $1200.00

Halsted St., terp 31 ir 32 ul.
2 lubų, 2 flatai ir štoras, murinis namas $6800.00

Washington ave., terp 154 ir 155 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3300.00

35th ave., terp 42 ir 43 ul.
2 lubų medinis namas $4500.00

Grant Works ant 14 ul.
2 lubų, ant 2 lotų, 6 flatai, 2 namai, medinis namas, parsidada su štoro fixtures....$8500.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, medinis namas $5200.00

Naujoms, 2 gyvenimais, po 5 ruimų medinis namas .... $2.000.

Lotai!

Ant Western ave. bulvaro terp 43-ios ir 45 ul. puikus lotai ant rezidencijų. Kainos nuo $250.00 ir augyn. Pirk šiuos lotus dabar, nes vertės jų netrukus pasidvejos.

Taipgi turime daugybę visokių kitų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

Štoras ant 69 place terp Hoyne Av. ir Leavitt St. arti tramvajų linijos, puikus šalygatvis, vanduo, gazas, viskas. Kaina tiktai .... $300.

Atsilankykite ir pasimokinkite.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) **Kada reikalauji permainyti adresą**, dėl siutinėjimo laikraščio, visada paduok ir senąjį savo adresą. Jeigu pats gerai rašyti nemoki, tai adresą duok kitam, geriau mokančiam, parašyti.

2) **Pinigus geriausiai** siųsti per Money Orderį arba registruotame laiške. Nedėk į laišką smulkių sidabrinių, nė auksinių pinigų, nes jie kelionėje kopertą praplėš, išpuls ir prapuls. Geriau, vietoje smulkių, įdėk pačtinių markių už tą sumą. Pačto markes priimame tiktai vietoje smulkių, kur suma mažesnė už $1.00. Jei suma siekia $1.00 ar daugiau, tai markių nesiųskite, bet dėkite pinigus arba Money Orderį. Jeigu suma bus $1.25, tai galima dėti $1.00 pinigais, o 25 centus markėmis. Vienok markės turi buti visame sveikos, nesulipusios viena su kita, nė prie laiško neprilipintos, teip kad męs galėtume jas panaudoti savo laiškams. Sulipintų markių nepriimame. Markes priimame tiktai Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos, jokių kitų viešpatyščių markių nepriimame.

3) **Jeigu išpirksi Money Orderį**, tai nelaikykite jį pas save, bet prisiųsk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigų iš pačto gauti. Pasilaikyk sau tik mažąją baltąją korčiukę, o didesniąją, mėlyną prisiųsk prastame laiške, registruoti nereikia.

4) **Ant laiško, kuriame užsakai knygas** ar kitokius tavorus, niekada nerašyk jokių kitų reikalų, kaip ve: korespondenciją, apgarsinimą, ar ką kitą, kas su užsakytais tavorais nesiriša, nes pas mus tavorų (knygų) sluntiniai yra atliekami viename departamente, apgarsinimai kitame departamente, o korespondencijos trečiame departamente ir kiekvienas departamentas yra po priežiura kitų ypatų. Tad jeigu jus ant vienos popieros surašysite keletą reikalų, tai jusų laiškas turės laukti pirmame departamente kol tas jį apdirbs ir nusiųs antram, o ten vėl laukti kol šis jį apdirbs ir pasiųs trečiam. Tokius laiškus negalima nė į laiką atsakyti, nė gerai atlikti; nes pas pirmąjį departamentą likus laiškui, antram nelieka davadų. Geriausiai yra rašyti kiekvieną reikalą ant atskiros popieros, tada kiekvienas reikalas bus perduotas tam tikram departamentui ir visi reikalai tuom patim laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) **Niekada nesiųsk pinigų, nė Money Orderio atskyrame laiške nuo užsakymo.** Visada dėk pinigus ar Money Orderį į tą patį laišką kuriame tavorus užsakai. Nes jeigu užsakymas ateis be pinigų, męs negalėsime jo išpildyti, vien todėl, kad pinigų nėra, o jei ateis pinigai be užsakymo, męs nežinosime ką su nėra užsakymo.

6) **Visada ant savo laiškų pasirašykite savo pravardę ir adresą.** Nors ir tukstantį kartų mumis rašę, visada reikia pasirašyti pravardę ir adresą kiekviename laiške, nes męs radę laišką terp 100 ar 200 laiškų be parašo ir adreso, nežinosime keno jis yra ir negalėsime atsakymo duoti.

Su visokiais reikalais rašydami pas mus visada adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 .... $1.50
Apdaryta $2.00

63 Karės laukuose. (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago. Ill. 1906, pusl. 81 ....20c

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paporčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio ėsybė. Chicago, Ill. 1902, puslapių 99 .... 15c

43 Iš gevinimo lietuviškų Velių bei Velnių. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų dangų, čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholierą; apie dvasias (dušias) velnius, jų valdinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panėvėžiečių, Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose $1.50
Audimo apdaruose $2.00

63 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingosnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 .... $1.25
Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje telp kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių nelėsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 ....25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906.

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų cicerioaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1903, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buviu ir santygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

120 Po prisidanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ....25c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ....25c

134 Sidabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti) 50c

185 Žmogus nepiliuškis. Vertė iš prancūziško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sūnus apsivedė su vargingą mergina ir laiminglau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 ....10c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Pėrdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29..10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 ....20c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48 ....15c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ....10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas pavelkslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (D-ras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

471 Akyvi apsireiškimai sviete, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išverstas į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ....30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių oro apsireiškimų. Paveikslai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvieną aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ....75c
Apdaryta $1.00

508 Gamtos pajiegos ir kalp iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios mokslišios vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 208 .... 50c

516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kūnai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ....35c

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....30c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi kurių žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ....50c

507 Gamtos istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, mąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ....35c

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir dar dėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos prakiek kuris gero dėl šios šalies padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364 .... $1.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono $1.25

539 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 ....10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehlį Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno viešokių žvėrių, paukščių, sanarkolų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ....$1.00
Apdaryta $1.25

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia mokslišką knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatyščių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 ....$2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: sūrus, prėski, karčių; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie oral: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nepusileidžia arba neužteka ir tt. Knygą didelė 6x9 colių, ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1900, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

655 Istorija abelna. Dalis pirma. Nuo seniausiųjų laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Baceviče. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 495 ....$1.00

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kunigo Kriaučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje, kiek lietuviškų draugyščių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kunigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580 ....$1.00
Apdaryta $1.50

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. Nuo senovės iki jie pateko po valdžia Prusų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (D-ras J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelias mapas, parodančias vietas kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą (ar' 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899....50c

700 Rašto istorija. Pagal A. B. Schmitzerį sutaisė Šernas. Aprašo kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kaip išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta, kokie buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų, kada žmonės vietoje rašto vartojo mazgelius ant šniurų, išplaustymus ant medžio, iškapojimus ant akmens, piešė paveikslus, ir tik neseniai daėjo iki šiandieninio alfabeto (litarų), su kuriuom dabar gali parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti teip gerai, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi sviete raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ....$1.00
Apdaryta $1.25

722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-ės spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305 ....$1.00
Apdaryta $1.25

851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsilieplia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ....35c

906 Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek biėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jas stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40 ....10c

1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė J. Kulis, M. D. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28 ....10c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 ....15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ....15c

LIETUVOS UKININKAS.

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir kitus naudingus skaitymus.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Užsimokantiems už metus, gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1909 m. vertą 50c.

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

Apdraudimas.
(Insurance)

Kolai žmogus yra sveikas ir turtingas, tai ir laimingas. Bet sveikata žmogaus kiekviename laike gali posikeisti liga, o gyvastis mirtim. Turtas teip pat kiekvienoj valandoj gali buti sunaikintas ugnies ar kitokios nelaimės ir žmogus iš laimingo ir turtingo gali likti vargšu. Susirgęs žmogus negali uždarbiauti, o jam pasimirus likę vaikai, tankiai mažais kudikiais, neturi kąsnio duonos ir jų gyvenimas iš pat mažystės yra vargingas. Visas turtas yra nieko nevertas, jei jis kiekvienoj valandoj gali buti sunaikintas ugnies ar kitokios nelaimės ir todėl kiekvienas išmintingas žmogus privalo apsidrausti nuo visokių nelaimių, kurios jį kas valanda gali ištikti.

Męs apdraudžiame visokį turtą, ar tai bus namai, naminiai daiktai, vaizba, ar kas kitas, nuo ugnies ir kitokių nelaimių geriausiose Apdraudimo kompanijose.

Męs apdraudžiame sveikatą atsitikus ligai ar sužeidimui tokiose kompanijose, kurios, susižeidus, užmoka tiek, kiek sveikas žmogus uždirba, ar dar ir daugiau.

Męs apdraudžiame gyvastis ir, atsitikus mirčiai iš ligos ar susižeidimo arba kitokios priežasties, musų Apdraudžiamosios kompanijos išmoka vaikams, ar kam yra pavedama toktą sumą pinigų, kokiai buvo užsirašyta.

Prėmija, arba mokestis už apdraudimą namų, daiktų, sveikatos ir gyvasties yra teip maža, kad kiekvienas ir mažai uždirbantis darbininkas lengviai gali išsimokėti. Teipogi galite mokėti apsaugojimui savo gyvasties 10, 15, 20 metų ar daugiau ir išėjus tam laikui, jei gyvi busite, gausite tokią sumą, kokiai užsirašėte. Platesnes žinias gausite musų ofise Apdraudimo skyriuje. Ateikite, męs apie tai paaiškinsime.

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted Street Chicago, Ill.

GERA NAUJIENA Kenčiantiems

MUSU DRAUGAM Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoseklų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nullsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai strėnose, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylės; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurduses dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic

užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Męs tikrai tave išgydysime.

Męs gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nusilpnėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patžagystą, inkstų ir puslės ligas, teisybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką nušluoja į grabą jaunystės išdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų ženklų, pasirodavyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčėdyti daug kentėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir kitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

GRAŽUS RUDUO
O Musu Rudeninės Drapanos dar Gražesnės!

Męs jau turime pagaminę visas Rudenines ir Žiemines Drapanas musų Štore, kurios šįmet yra daug geresnės, gražesnės ir geriau padirbtos. Vyriškų Siutų prekės eina nuo **$6.50** iki **$25.00.** Vyriškų Overkotų prekės eina nuo **$6.50** iki **$28.00.**

Ateikite apžiurėti musų drapanas, o pamatysite, kad męs turime dailiausias iš viso miesto, didžiausiame pasirinkime ir musų prekės visada pigesnės kaip visų kitų krautuvių.

Musų štore teipgi randasi didžiausios sąkrovos marškinių viršutinių ir apatinių, vilnonių ir lininių bei bovilninių džiaketų, naujausios mados skrybėlių, čeverykų vyriškų, moteriškų ir vaikų, valyzų, laiškams popierų, paveiksluotų postalkorčių, drukuojamų mašinėlių, rašomų plunksnų, alavelių, atramentų ir didžiausią sankrovą knygų, lietuviškų ir lenkiškų.

Musų štoras atdaras kas vakaras iki 9 valandai apart Seredos ir Pėtnyčios vakaro.

Todėl kviečiame visus pas mus atsilankyti ir apžiurėti musų štoro tavorus.

Su guodone,

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 S. Halsted St. Chicago, Ill.
A. Olszewski, Prezidentas

Official Publication.

Annual Statement of the German American Insurance Company of New York in the State of New York on the 31st day of December, 1907, made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to law.

CAPITAL.

Amount of capital stock paid up in cash,	$1.500.000.00

INCOME.

Premium received during the year,	6.445.132.06
Interest and dividends,	554.255.86
Profit on sale or maturity of ledger assets,	48.290.00
From all other sources,	524.10
Total Income,	$7.048.202.02

DISBURSEMENTS.

Losses paid during the year,	3.116.654.74
Interest or dividends to stockholders,	450.000.00
Commisions or brokerage,	1.218.858.35
Salaries, fees and all other charges of officers, clerks, agents and employees,	556.532.28
Rents,	41.943.26
Advertising, printing and stationery, postage, etc.,	150.701.38
Legal expenses, furniture, fixtures and maps,	35.690.82
Underwriters' boards, fire department and salvage corps, fees, etc.,	106.506.83
Inspection and surveys,	39.620.21
Repairs, expenses and taxes on real estate,	7.573.99
State insurance department, taxes and fees,	124.994.84
Other licenses, fees and taxes,	23.392.90
Loss on sale or maturity of ledger assets,	60.88
All other disbursements,	6.074.63
Total Disbursements,	$5.878.605.11

LEDGER ASSETS.

Book value on real estate,	958.692.39
Mortgage loans on real estate,	239.000.00
Book value on bonds and stocks,	11.663.303.30
Cash in office and bank	766.583.21
Agents balances,	1.213.477.79
Other ledger assets,	16.097.61
Total Ledger Assets,	$14.857.154.30

NON LEDGER ASSETS.

Interest accrued,	43.426.01
Cross Assets,	$14.900.580.31

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED.

Agents balances over three months due,	$ 30.899.97	
Book value, bonds and stocks over market value,	1.361.642.30	
Special deposits to secure liabilities in Oregon and Virginia,	114.000.00	
		1.506.542.27
Total Admitted Assets,		$13.394.038.04

LIABILITIES.

Losses adjusted and unpaid,	$ 107.828.00	
Losses in process of adjustment or in suspense,	855.138.00	
Losses resisted,	75.457.00	
Total,	$1.038.423.00	
Deduct reinsurance,	273.294.00	
Net amount of unpaid losses,		$ 765.129.00
Total unearned premiums,		6.305.339.98
Salaries, rents, bills, taxes, etc.,		148.270.43
Commissions and brokerage,		61.880.96
Return and reinsurance premiums,		312.064.32
Total Liabilities,		$7.592.684.69
Less liabilities secured by special deposits,		78.905.98
Balance,		$7.513.778.71

BUSINESS IN ILLINOIS.

Total risks taken during the year,	$21.467.954.00
Total premiums received during the year,	272.369.94
Total losses incurred during the year,	113.674.35

WILLIAM N. KREMER, President.
CHARLES G. SMITH, Secretary.

Subscribed and sworn to before me this 25th day of January, 1908.

GEO H. COREY,
Commissioner for Illinois in New York.

"RAISTĄ" (The Jungle) DUODU DOVANAI

Skaitytojams "Lietuvos" ir "Vienybės L.", kurie dar tos knygas neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos "RAISTAS" nėsi dar skaitęs, tai visai mažai težinai Amerikos g u d r y b e s, s u k t y b e s ir, teip vadinamą jos, g e r o v ę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinkių, nes neturi gana patyrimo. "RAISTAS" tai knyga patyrimų.

Perskaitęs "RAISTĄ" teippat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos ir kodėl bedarbės kįla, o tuomi ir kaip galima turėti visuomet darbas ir gyventi laimingai.

„RAISTAS" dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra įversta į visas kalbas.

"RAISTAS", kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTO" kaina **$1.00**, perkant pačią knygą. Prenumerata laikraščių "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams **$2.00**. Bet kas naujai užsiskaitis "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisiųzdamas man **$2.00**, apturės metams vieną šitų laikraščių ir "RAISTĄ" **dykai.**

Siuntimui prenumeratos adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y.**

Kiekvienas lietuvys inteligentas pripažins didelę vertę knygos "Raistas".

331 **Žilė galvon — veinias vuodegon.** Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-ís. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ..... 10c

480 **Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus.** Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. .. 40c

473 **Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą.** Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai galį apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225..... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

548 **Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano.** Lietuvišken kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ..... 35c

Tautiški Lietuviu Paveikslai.

Papuošimui savo kambario, yra gražus tautiški paveikslai:

1. Didis Liet. Kunigaištis Algirdas, miera 22×28 colių. Kaina.....35c.
2. Didis Liet. Kunigaikštis Gedeminas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
3. Didis Liet. Kunigaikštis Keistutis, miera 22×28 colių. Kaina....35c
4. Didis Liet. Kunigaikštis Vytautas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
5. Dr Vincas Kudirka, miera 19×24 colių. Kaina ..... 35c.
6. Simanas Daukantas, Lietuvos Istorikas, miera 23×29 colių. Kaina 35c.
7. Gediminas, D. L. K. apima Kijavos pilį 1318 m., miera 17×24 colių. Kaina ..... 30c.
8. D. L. K. Vytauto prisieka, miera 20×25 colių. Kaina..... 30c.
9. Kražių Skerdynė, 1893 m., miera 22×28 colių. Kaina ..... 50c.

Pinigus siunčiant su užprašymų, adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ADRESAI VIRŠININKU "ŽINYČIOS" DR-STES

Prezidentas—**J. J. Hertmanavičia,** 3252 South Halsted Street

Vice-Prez.—**Justinas Jakavičia,** 1512 W. 19th Street

1-mas Raštininkas—**M. M. Juška,** 581 W. 22nd Street

2-ras Raštininkas—**Aleksandra Olszewskis,** 1418 W. 21st Place

Kasierius—**Niceforas Žilevičia,**

General-Užveizėtojas—**A. Olszewskis,** 3252 South Halsted Street

Visi CHICAGO, ILL.

Su visokiais reikalais prie "Žinyčios", kaip tai apžiurėjimui žemės farmai, ar prisirašyme prie Dr-stės "Žinyčios" ir nusipirkime nuo jos akcijų, kreipkitės visada ar tai raštu ar asabiškai prie jos generališko užveizėtojo adresu:

"Žinyčia", A. Olszewski, Mgr.
3252 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu renglesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos įšlygos. **Agentai** apmokami dosniai.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti moksliškų, svietiškų ir dvasiškų knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Nužiūrėkite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefonas Yards 3162

Dr. A. L. Graiczunas
3312 S. Halsted Street :: Chicago

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkėliau į savo namus po nr.

3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvės

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti, kaip ir lygėliol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvės.

Nauji Zaislai
Atvežti iš Lietuvos.
Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šelmyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kaulelį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kaulelį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Im. 17 akmenų
Gelžkelinis Laikrodėlis.

Stiebeliu užsukamas ir nustatomas, vyriško ar moteriško didumo. **20 metų auksuotais** raštuotais dvigubais medžiokliniais inkštais, puikiai gravyruotais. Laikų **kuo geriausiai laiko,** ypatingai pritaikytas **geležkeliuose, reikalaujantiems užtikimo laikrodelio. Užtikrinamas 20 metų. Speciališkas pasiliuimas.** Mes pasiųsime šitą laikrodėlį kokiu nebuk adresu **C.O.D. $5.75** ir persiuntimo išlėsos su tiesa pilno ištyrimo. Jei nebus toks, kaip pasakyta, **nemokėk nė vieno cento. Atmink,** gal tau parsiels užmokėti $35.00 už tokį pat laikrodėlį. Jei pirksi jį pas kokį sankrovininką. Labai puikus 14 kar. **auksuotas grandinelis ir pakabos dykai** su kiekvienu laikrodėliu. Adresuok:

Excelsior Watch Co.
900 Athenaeum Bldg., Chicago.

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Ofisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.

Tukstančiai plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. DRUNDZA
BROADWAY & 50. STR ST., BROOKLYN-NEW YORK.

VISAI DYKAI

Prisiųsk mum porą markių, savo tikrą vardą, pravarde ir adresą, o mes tamistai nusiųsime No. 3 katalogą, didžiausią lietuviškoje kalboje, 64 dideli paslapei. Jame telpa telsingi aprašymai apie suvirš 200 visokių kuniškų nesveikumų, vyrų, moterų ir vaikų. Išlėkina pradžią, priežasčį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekinuoja ir kur jas gauti. Telpa paveikslai ir prekės visokių naujausių electro-gydančių aparatų, Roberinių daiktų, Magiškų aparatų, Drukuojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiem Paveikslų, Armonikų, Koncertinų, Įritvų ir daugel kitokių kožnam reikalingų daiktų. Rašyk tuojaus. John I. Bagdžiunas, Propr. Adresuok teip:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
25 PILSEN STATION CHICAGO, ILL.

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvės
INEJIMAS DYKAI!

Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų

Tyrinėk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.

Tyrinėk įtekmę ligos ir paleistuvystės, perstatytas gyv didum figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinėtojas atsakinėja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI!
Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jei įsisenėti, per tų tų daktarų nesumanimą ar neturėjimą gerų vaistų, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikiais, vynais ar balzamais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie ligos budo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiške aprašydamas savo ligą per **The Collins New York Medical Instituta** į Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenėjusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dėkavoja už išgydimą ir buną sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiu budu su tokia gera pasekme visokias ligas išgydoma čionai, nuo kurių kiti daktarai nekurį laiką gydę, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: Tokiu budu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS užlaikomas geriausių diplomatų daktarų specijalistų; visus ligų aprašymus su atyda ištiria specijališkai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsireiškimo bei jos pamato, ir sutaiso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus išgydymui ligos ir silpnybių; nes šitas Institutas užlaiko didžiausią Laboratoriją vaistų iš viso svieto šalių, tarp kuriu daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydyme ligų nė joks daktaras nė kitas institutas negali lygintis, per ką mokslinčiai ir pavadino tą **Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!**

Kad iš to žydinčio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyt iš daugybės padėkavonių, kurios ateina kasdiena, paduodame čion kelias.

Išgydyta nuo: moteriškos ligos kankynių ir skrepliavimų, skaudėjimo sonuose, sąnariuose ir neuralgijos ligos. Jau pamažiukai sveika ir viesai padėkavoja savo pavėikslą atsiųsdama.

Mrs. FRANCIŠKA ŠKLENARIENĖ,
(moteris Jono)
Route No 2, B. 65, Ceresco, Neb

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTARE!

Jeigu kiti dėkavoja už išgydymą, tai jau mano priderystė teipgi išreikšti padėkavonę už išgydymą ligos, kurią nuo manęs kaip sloginantį kaną nukasė, per galybę augšto mokslo ir geral sutaisytų vaistų, kurinos man prisiuntė ir pagal pamokinimus suvartojau. Prieš tai netikėjau, kad per savo išdykumą suardytą sveikatą galėčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučiausi didelį nusilpnėjimą, teipat vėliau ir mano inkstai buvo suvytę, drauge ir visus vidurinis organizmas buvo suiręs ir tik kaip lapas rudenije suvytęs, laukiau kada nukristi. Bet kad išskaičiau laikraštije apie Jųsų galingą gydymą ir grynus vaistus, tad atsišaukus ir atsiuntė man vaistus, kurinos suvartojau pagal pamokinimus, sakau kaip kaną nukasė, teip nuo manęs ligą, likausi pilnai sveikas. Tad ir dėkavoju už sanziniką ir gabų išgydymą. Dabar jaučiuosi kaip naujai atgimęs, linksmas ir sveikas, o tai visiems broliams lietuviams pranešu, idant kreiptusi prie Jųs gydytis laike nelaimės ligos.

Pasilieku dėkingas ir visada garsinsiu Jųsų garbingą vardą,
JONAS SMIRNAVICZIA,
1625 Front st., Philadelphia, Pa.

Sirgęs per du metu, skaudėjimu strėnų, krutinėje dieglių, plaučių nesveikumo, svaigimo ir skaudėjimo galvos, zvanijimo ausise ir abelno nusilpnėjimo ant sveikatos. [18 dienų pilnai išgydytas, su padėkavone ir paveikslą prisiuntė patalpint į laikraštį.

JOHN PAULINIS,
Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTOJAU! Jei Tave vargina zemiau paminėtos ligos, nesendink, nealideliok, bet atsišauk, o galėsi buti išgydytas kaip ir kiti nuo:

kosulio, kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpo ir sunkaus kvėpavimo, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dispepsijos, nevirinimo, vidurių ligos, užkietėjimo ir skaudėjimo vidurių, sonuose, tuštymuose ir po krutinę. Galvos skaudėjimo, užimo ir spiegimo ausyse; kraujo nečystumo, išberimo spuogais, juodgalvėms ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną, kaulų sąnarių ir nuo sutinimo, geltligės. Nuo abelno nusilpnėjimo blogų sapnų ir jaunystės išdykumo—sugriovimo sveikatos. Priepuolo, nerviškumo; nuo slaptų ligų,—kokio jos vardo ar skyriaus nebutų.—Puslės ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo kojose, rankose ir kitų visokių ligų vyrų kaip ir moterų: skausmingų, nereguliariškų antdrapanių ir baltųjų, arba kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOLES
Į VISĄ AMERIKĄ, CANADĄ, EUROPĄ, AZIJĄ, AFRIKĄ ir AUSTRALIJĄ, ANT KOŽNO PAREIKALAVIMO.
Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite nesveikumus bei ligą lietuvišhal.
KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGVAI GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresuojant:

The Collins New York Medical Institute (Inc)
140 W. 34 st., (arti Broadway) New York.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

DRUKUOJAMA MAŠINA
The Odell No. 4

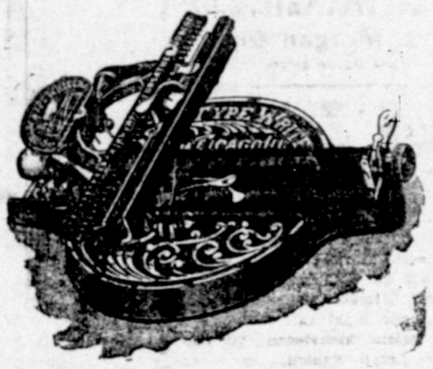

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už $100.00. Visa mašina plieninė, o raidės varinės, išlietos ant plieninio volo. Visos didesnės ir mažesnės, su visokiais raštiškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nėra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ilgiau. Drukuoti su jaja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, jokio mokslo prie jos nereikia. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras kaip su jaje drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk ODELL TYPEWRITER, o niekada nesigailėsi. Šitų mašinų kainos buvo $20.00, vėliau buvo $15.00, o dar vėliau $10.00, o kad mes jų išpardavėme didelę daugybę, tai gaunam nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisiuntimu po **$6.95**
Su gražia audimo apvilkta skrynele **$8.95**
Su gražia skuros apvilkta skrynele **$9.95**

Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewskis
3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS
Varicocele ir HYDROCELĘ t.y. pagadintas gyslas Be peilio ir skausmų.

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimu nervų, Hydrocele arba vyrų lytiškas ligas. Šitokius pasiulymus duodame visiems tiems, kurie buvo gydomi visokių kitų daktarų be jokios pasekmės ir išdavė pinigus dykai; todėl norėjuąms parodyti, kad mano budas yra vienintelis ir su juo išgydysiu ant visada.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.
Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI. Sergantiejie dusulių, bronchitu ir plaučių ligomis išgydomi galutinai naujausia mano metoda.

Slaptingos Vyrų Ligos. Aš išgydau greitai ir ant visada kiekvieną slaptingą vyrų ligą; užlaikau viską didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas Ligas. Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę ir kitas, išgydau pasekmingiausiai pagal mano metodos sutaisytus vaistus.

Kraujo Užnuodyjimus ir odos ligas, paveizdan: išberimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir visokias kitas ligas **išgydau ant visados.**

Kalbu lietuviškai!

Dr. L. E. ZINS, 41 So. Clark St., Chicago, Ill.
Tarpe Lake ir Randolph Street
PRIĖMIMO VALANDOS: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryte iki 4 po pietų.

Serganti Vyrai

Jauni ir pusamžiniai Vyrai, kurie kenčiate nuo Ligų—Nenusiminkite! Prasidrasinkite! GELBĖKITE SAVE!

Atsišaukit pas mane!

Eik ten kur busi sąžiniškai gydomas ir tapsi greitai SVEIKU. Čėdysi laiką ir pinigus eidamas pas Dr. Tillitson. Roda Dykai!

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpam laike — bėgyje kelių die su mano originališku gydymu. Atsakančiai pritaikintas, yra tai greičiausias budas ant svis, Įsteigimui nuodugnio išgydymo. Netrotyk laiko ir nerizikuok savo sveikatos klausdamas dos aptiekoriaus arba savo draugo. Jeigu tamista nėsi po atsakančiu gydymu, tai gali tikras, kad turėsi tą ligą per savo visą amžių ir visados atgabens tamistai nelaimę ir susikrtimą. Aš išgydžiau tukstančius tokių ligų dėlto, kad turiu ypatišką joms gydymą.

Užsikimšimas arba užkimas varpos skylutės. Nedaro skirtumo kaip ligai tam kenti nuo užkimo varpaskylės, ir nežiurint kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, mą gydymas tamistą tikrai išgydys. Prie mano gydymo nereikia jokio pjaustymo. Mano mas yra geriausias ant visos pasaulės, be jokio skausmo ir prašalina nesveikumą ant visa

Kraujo Užnuodyjimas (Syfilis arba Francai). Jeigu vartojei nuodingus vaistu tebeturi skausmus, skaudulius (rėnas) burnoje ir gerklėje, ronas arba pratrukimus ant bile kės dalies kūno, tai tas yra kraujo užnuodyjimas, kurį gali išgydyti Dr. Tillotson. Aš jie sunkiausiai išgydomų ligų praėčiausiame padėjime. Aš iščystysiu grynai tavo kraują ir šalinsiu iš viso kuno yvairius nečystumus ir nuodus į trumpesnį laiką negu kas kitas k kokioj dalyj pasaulės.

Guzuotos ir susisukę gyslos. Aš išgydau tokį padėjimą gyslų be nuotrotos laiko jokio skausmo ir ant ayk. Mano gydymas prašalina visokius ligotus padėjimus, pagam pilną bėgimą kraujo, sugražins tamistai greitai normališką sveikatą ir tvirtumą. Skaus visai pranyksta.

AŠ IŠGYDAU KADA KITIEMS NENUSISEKA.

Aš taipgi išgydau trumpam laike visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir amžinių vyrų.

Pasirodavimas ir egzaminas dykai. Viską užlaikau slaptybėje. Jeigu busi po mano dymu, niekas nežinos kodėl. Aš turiu tam tikrą gydymą kožnai ligai.

$10.00 VERTES X-RAY EGZAMINAS DYKAI.

Vyrai, mananti apsivesti, privalo atišaukti pas mane ir pasiduoti egzaminui, idan tirti ar yra tinkami apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali but kune koki liga, kuri kliudytų lai gam gyvenimui apsivedusiems.

Jeigu tamista turi kokį nesveikę padėjimą kune, paeinantį nuo peržengimo gamtos ti kaipo tai, žagimosi savęs, tai nemėgink užsėpti ženatve, nes ženatvė tiktai gelbsti ligai ji šaknis giliau ir giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.

Atišauk dėl egzamino į Dr. Tillotsono ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikęs apsivedi

EGZAMINAS IR PASIRODAVIMAS DYKAI!

Nereikalauju pinigų dėl pradėjimo gydymo. Jeigu negali ateiti pas mane, tai rašyk.

DR. TILLOTSON, 91-93 E. Washington St., CHICAGO, IL

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų, ir nuo 6 iki 7 vakare.
Nedėliomis ir Šventadienom nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.
Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuoluslų, pripildo iskirmijusius auksu, sidabru, amalgamu.
Valandos: Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2268

Dr. Marija Dowiatt-Sa
749 W. 18th Stree
Tarpe Paulina ir Wood gatvių
Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryto iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vak. Nedėl nuo 8:30 iki 11 tiktai. **Telefonas Canal**

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Įkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St
Chicago, Ill.

F. P. Bradchuli
ATTORNEY & COUNSELOR at LA
Chamber of Commerce Bldg., Room 7
S. E. Corner La Salle and Washington Stre
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mo jurisprudencijos čia Amerikoj. Ve visokias provas, civiliškas ir krimi liškas, visuose teismuose (sudu
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos g
Telephone Yards 6046